Ontvouwde Openbaring
tiende hoofdstuk

1. *En ik zag een andere sterke engel neerdalen vanuit de hemel, omgeven met een wolk en een regenboog boven het hoofd en zijn aangezicht zoals de zon en zijn voeten zoals kolommen van vuur.*
2. *En hij had in zijn hand een geopend boekje en hij zette zijn rechtervoet op de zee en de linker op de aarde.*
3. *En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult en toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen.*
4. *En toen de zeven donderslagen hun stemmen hadden gesproken, zou ik gaan schrijven; en ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen hebben gesproken en schrijf die niet.*
5. *En de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot de hemel.*
6. *En hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, Die heeft geschapen de hemel en de dingen die daarin zijn en de aarde en de dingen die daarin zijn en de zee en de dingen die daarin zijn, dat er geen tijd meer zal zijn.*
7. *Maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen en het mysterie Gods zal worden voleindigd, zoals Hij heeft verkondigd Zijn knechten de profeten.*
8. *En de stem die ik had gehoord vanuit de hemel was wederom sprekende met mij en zeggende: Ga heen, neem het boekje geopend in de hand van de engel staande op de zee en op de aarde.*
9. *En ik ging heen tot de engel, zeggende tot hem: Geef mij het boekje; en hij zei tot mij: Neem en verslind het en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het zoet zijn zoals honing.*
10. *En ik nam het boekje vanuit de hand van de engel en ik verslond het; en het was in mijn mond als honing zo zoet en toen ik het verslonden had, werd mijn buik bitter.*
11. *En hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen.*

ONTVOUWING

592. vers 1. En ik zag een andere sterke engel neerdalen vanuit de hemel, omgeven met een wolk en een regenboog boven het hoofd en zijn aangezicht zoals de zon en zijn voeten zoals kolommen van vuur.
En ik zag een andere sterke engel neerdalen vanuit de hemel, betekent de Heer ten aanzien van het Woord, hier ten aanzien van de laatste zin ervan, die de zin van de letter wordt genoemd; omgeven met een wolk, betekent het laatste van het Woord; en een regenboog boven het hoofd, betekent de innerlijke dingen van het Woord; en zijn aangezicht zoals de zon, betekent de Goddelijke Liefde van de Heer, waaruit al het Goddelijk Ware is, dat in de hemel en in de Kerk het Woord is; en zijn voeten zoals kolommen van vuur, betekent het Goddelijk Ware of het Woord in laatsten, die de innerlijke dingen daar ondersteunen, ook vol van het goede van de liefde.

593. En ik zag een andere sterke engel neerdalen vanuit de hemel; dat dit betekent de Heer ten aanzien van het Woord, hier ten aanzien van de laatste zin ervan, die de letterlijke zin wordt genoemd, staat vast uit de betekenis van de sterke engel, namelijk de Heer ten aanzien van het Woord, waarover hierna.

Dat het is ten aanzien van het Woord in de laatste zin ervan, die de letterlijke zin wordt genoemd, is omdat de Heer krachtens die zin sterk wordt genoemd, want alle sterkte en alle macht van het Goddelijk Ware ontstaat en bestaat in dit laatste, dus in de letterlijke zin van het Woord, waarover ook hierna.

Omdat wordt verstaan, de letterlijke zin van het Woord, wordt daarom van de engel gezegd dat hij werd gezien neerdalend vanuit de hemel; iets eenders wordt gezegd van het Woord, te weten het Goddelijk Ware; dit daalt uit de Heer door de hemelen in de wereld neer; daarom is het aangepast aan de wijsheid van de engelen die in de drie hemelen zijn en eveneens aangepast aan de mensen, die in de natuurlijke wereld zijn.

Vandaar is het dat het Woord in zijn allereerste oorsprong geheel en al Goddelijk is, daarop hemels en verder geestelijk en tenslotte natuurlijk: hemels voor de engelen van de binnenste of derde hemel; geestelijk voor de engelen van de tweede of middelste hemel, welke engelen geestelijke engelen worden genoemd; en hemels-natuurlijke en geestelijk-natuurlijke engelen voor de engelen van de laatste of eerste hemel en deze engelen worden dus genoemd hemels-natuurlijk en geestelijk-natuurlijk; en natuurlijk voor de mensen in de wereld.

Want zolang de mensen in het stoffelijk lichaam leven, denken en spreken zij natuurlijk; vandaar nu is het dat het Woord er is bij de engelen van elke hemel, maar met een verschil volgens de graden van hun wijsheid, inzicht en wetenschap; en hoewel het Woord ten aanzien van de zin in de afzonderlijke hemelen verschilt, is het toch hetzelfde Woord, aangezien het Goddelijke Zelf dat uit de Heer is, daarin is, wanneer het neerdaalt tot de binnenste of derde hemel, het Goddelijk-hemelse wordt.

Wanneer het daaruit neerdaalt tot de middelste of tweede hemel, het Goddelijk-geestelijke wordt en wanneer het uit deze hemel neerdaalt tot de laatste of eerste hemel, het Goddelijk-hemels of het Goddelijk-natuurlijke wordt en wanneer het van daaruit neerdaalt in de wereld, wordt het Woord Goddelijk-natuurlijk, zodanig als het is bij ons in de letterlijke zin.

Deze opeenvolgende afleidingen van het Goddelijk Ware, voortgaande uit de Heer Zelf, ontstaan vanuit en vanaf de schepping aan door de gevestigde overeenstemmingen tussen de hogere en de lagere dingen, waarover elders meer, zo de Heer dit wil.

Dat alle sterkte en alle macht gelegen is in de laatsten van het Goddelijk Ware, dus in de natuurlijke zin van het Woord, te weten de letterlijke zin, is omdat deze zin de samenhouder is van alle innerlijke zinnen, namelijk van de hemelse en geestelijke zinnen, waarover hiervoor en omdat die zin de samenhouder is, is die ook de basis en in de basis is de sterkte zelf; want indien de hogere dingen niet steunen op hun basis, dan vallen zij ineen en vergaan; eender indien de hemelse en geestelijke zinnen niet zouden steunen op de natuurlijke zin of de letterlijke zin van het Woord, deze immers ondersteunt niet alleen de innerlijke zinnen, maar houdt die ook samen; daarom is het Woord, of het Goddelijk Ware in deze zin niet alleen in zijn macht, maar ook in zijn volheid.

Meer over deze zaak zie eerder, namelijk: dat de sterkte is in het laatste, omdat het Goddelijke daar is in de volheid, zie de nrs. 346, 567.

Dat de innerlijke dingen opeenvolgend invloeien in de uiterlijke dingen, tot in het uiterste of laatste en dat die daar samen bestaan, zie ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 634, 6239, 6465, 9215, 9216.

Dat zij niet slechts opeenvolgend invloeien, maar ook in hun laatste het gelijktijdige vormen en in welke orde, zie de nrs. 5897, 6451, 8603, 10099.

Dat vandaar in de laatsten de sterkte en de macht is, nr. 9836.

Dat vandaar in de laatsten antwoorden en onthullingen zijn, nrs. 9905, 10548.

Dat vandaar het laatste, meer dan de innerlijke dingen, heilig is, nr. 9824.

Hieruit volgt, dat het al van de leer van de Kerk moet worden geformeerd en bevestigd vanuit de letterlijke zin van het Woord en dat daaruit ook de leer macht heeft, zie hierover nr. 356.

Dit is de oorzaak dat de engel die neerdaalde uit de hemel, sterk wordt genoemd.

Dat onder de engel in het Woord in de hoogste zin de Heer wordt verstaan, in de betrekkelijke zin elk ontvanger van het Goddelijk Ware uit de Heer en in de abstracte zin het Goddelijk Ware zelf, zie de nrs. 130, 302.

Hier wordt dus onder de engel de Heer verstaan ten aanzien van het Woord, omdat het Woord het Goddelijk Ware zelf is.

Dat de Heer Zelf hier onder de engel wordt verstaan, kan vaststaan uit de eendere uitbeelding van de Heer Zelf ten aanzien van het aangezicht en van de voeten in het eerste hoofdstuk van dit boek, waar ten aanzien van de Zoon des mensen, dus de Heer, dit wordt gezegd: dat Zijn aangezicht flitste zoals de zon in haar macht en dat Zijn voeten gelijk waren aan blinkend koper, in een oven geblaakt; vers 15, 16.

594. Omgeven met een wolk; dat dit het laatste van het Woord betekent, staat vast uit de betekenis van omgeven, namelijk buiten dit zijn; want dat wat rondom is, dat is eveneens van buiten, het is immers verder in de omtrek, hier dus het laatste; en uit de betekenis van de wolk, namelijk het Goddelijk Ware in laatsten, dus het Woord in de letterlijke zin.

Dat de wolk dit betekent, blijkt uit de schijnbaarheden in de geestelijke wereld en ook vanuit het Woord, waar wolk wordt gezegd.

Vanuit de schijnbaarheden in de geestelijke wereld: de algehele hemel van de engelen bestaat enig en alleen vanuit het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer; de opneming ervan maakt de engelen; dit verschijnt in de hoogste hemel zoals een zuivere aura, die ether wordt genoemd; in de lagere hemel, als het ware minder zuiver, bijna zoals de atmosfeer, die de lucht wordt genoemd en in de laagste hemel verschijnt dit zoals een teder waterige, waarover een damp ligt zoals een wolk, zodanig is de schijn van het Goddelijk Ware volgens de graden in het afdalen.

Iets eenders verschijnt wanneer de engelen van de hogere hemelen spreken over de Goddelijke waarheden; dan vertoont zich hun spraak bij degenen die in de laagste hemel zijn, onder de gedaante van een wolk, die heen en weer drijft; de meer inzichtsvolle engelen daar weten aan de hoogte, de blankheid en de vorm, wat de engelen van de hogere hemelen onder elkaar spreken en daaruit kan vaststaan vanwaar het is dat de wolk het Goddelijk Ware in laatsten betekent.

Aangezien de meeste dingen in het Woord aan de schijnbaarheden in de geestelijke wereld zijn ontleend en vandaar eendere dingen als die daar zijn betekenen, is het daarom ook zo gesteld met de wolk.

Dat de wolk in het Woord betekent de letterlijke zin, dus het Goddelijk Ware in laatsten, kan vaststaan uit het volgende, bij de evangelisten: ‘Jezus nam Petrus, Jacobus en Johannes op een hoge berg en Hij werd vóór hen veranderd van gedaante; Zijn aangezicht blonk zoals de zon, Zijn bekleedselen werden zoals het licht, en zie, Mozes en Elia werden gezien, met Hem sprekende; terwijl Petrus nog sprak, zie, een lichtende wolk heeft hen overschaduwd en zie, een stem vanuit de wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, hoort Hem’, (Mattheüs 17:1-10; Markus 9:1-11).

Bij Lukas: ‘Terwijl Petrus deze dingen sprak, ontstond een wolk en overschaduwde hen; daarom werden zij verschrikt als zij in de wolk ingingen; maar er geschiedde een stem vanuit de wolk, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, hoort Deze’, (Lukas 9:34,35).

De Heer beeldde in deze gedaanteverandering ook het Goddelijk Ware uit, dus het Woord; want de Heer maakte Zijn Menselijke, toen Hij in de wereld was, het Goddelijk Ware en toen Hij uit de wereld heenging, maakte Hij Zijn Menselijke het Goddelijk Goede door de vereniging met het Goddelijke Zelf, dat in Hem was vanuit de ontvangenis.

Dat de Heer Zijn Menselijke het Goddelijk Ware heeft gemaakt toen Hij in de wereld was en daarna het Goddelijk Goede, zie ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem’, nrs. 303-306; en dat de Heer het Woord is, nr. 263.

Vandaar is het dat de afzonderlijke dingen die gezien werden toen Hij van gedaante werd veranderd, betekenen: het Goddelijk Ware voortgaande vanuit het Goddelijk Goede van de Heer.
Het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde, dat in Hem was en waaruit Hij in het Menselijke het Goddelijk Ware had, werd daarmee uitgebeeld: dat Zijn aangezicht blonk als de zon; het aangezicht immers beeldt de innerlijke dingen uit en daarom blinken deze door het aangezicht op en de zon betekent de Goddelijke Liefde, zie de nrs. 401, 412.
Het Goddelijk Ware werd uitgebeeld door de bekleedselen, namelijk dat zij werden als het licht; bekleedselen betekenen in het Woord waarheden en de bekleedselen van de Heer het Goddelijk Ware, zie ook eerder de nrs. 64, 271, 395.
Daarom ook verschenen zij zoals het licht, want het Goddelijk Ware maakt het licht in de engelenhemel en vandaar betekent het licht in het Woord dit; zie hierover het werk, 'Hemel en Hel', nrs. 126 tot 140.
Aangezien het Woord, dus het Goddelijk Ware, werd uitgebeeld, werden daarom Mozes en Elia gezien die met Hem spraken: met Mozes en met Elia wordt het Woord aangeduid: met Mozes het historische Woord en met Elia het profetische Woord.
Het Woord echter in de letterlijke zin werd uitgebeeld door de wolk die de discipelen overschaduwde en waarin de discipelen binnengingen; met de discipelen immers in het Woord werd de Kerk uitgebeeld, die in die tijd en daarna alleen in de ware dingen vanuit de letterlijke zin was en omdat onthullingen en antwoorden plaatsvinden door het Goddelijk Ware in laatsten, zoals in het vorige artikel is gezegd en dit ware zodanig is als het ware van de letterlijke zin van het Woord is, gebeurde het dat daarom een stem vanuit de wolk werd gehoord, zeggende: Deze is Mijn beminde Zoon, hoort Hem; dit wil zeggen, dat Hijzelf het Goddelijk Ware of het Woord is.
Wie niet weet dat met de wolk in de geestelijke zin van het Woord, het Woord in de letterlijke zin wordt verstaan, kan de verborgenheid niet weten dat behelst: dat zij in de voleinding der eeuw zullen zien de Zoon des mensen komende in de wolken van de hemel met kracht en heerlijkheid, (Mattheüs 24:30; Markus 12:26; 14:61,62; Lukas 21:27); en verder ook in de Openbaring: 'Zie, Jezus Christus komt met de wolken en alle oog zal Hem zien', (Openbaring 1:7).
Elders: 'Ik zag, en zie, een witte wolk en op de wolk zittende Een de Zoon des mensen gelijk', (Openbaring 14:14).
Bij Daniël: 'Ik was ziende in de gezichten van de nacht en zie, met de wolken der hemelen was Een zoals de Zoon des mensen komende', (Daniël 7:13).
Wie het niet bekend is dat de wolken van de hemel de waarheden van het Woord in de letterlijke zin betekenen, kan niet anders weten dan dat de Heer in de voleinding der eeuw, dat wil zeggen, aan het einde van de Kerk, zal komen in de wolken van de hemel en Zich aan de wereld zal openbaren; maar het is bekend, dat nadat het Woord is gegeven, de Heer Zich alleen daardoor openbaart; want het Woord, dus het `Goddelijk Ware, is de Heer Zelf in de hemel en in de Kerk.
Hieruit kan voor het eerst vaststaan, dat de daar voorzegde openbaring, de openbaring van Hemzelf in het Woord betekent en de openbaring van Hemzelf in het Woord vond daardoor plaats dat Hij de innerlijke of geestelijke zin van het Woord heeft geopend en onthuld; in deze zin immers is het Goddelijk Ware zelf zodanig als het is in de hemel en het Goddelijk Ware in de hemel is de Heer Zelf daar.
Vandaar nu blijkt dat met de Komst van de Heer in de wolken van de hemel met heerlijkheid, wordt aangeduid de onthulling van Hemzelf in de letterlijke zin van het Woord vanuit de geestelijke zin ervan.
De wolken van de hemel betekenen de dingen die zijn van de zin van de letter en de heerlijkheid, de dingen die zijn van de geestelijke zin, zie het werk 'Hemel en Hel', nr. 1; en de onthulling zelf van de geestelijke zin in het werkje 'Over het Witte Paard'.

De Zoon des mensen betekent ook de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, zoals eerder in de nrs. 63, 151.

Dat de wolk betekent, het Goddelijk Ware in laatsten, dus het Woord in de letterlijke zin, kan eveneens uit de volgende plaatsen vaststaan, bij Jesaja: 'Zie, Jehovah, rijdende op een lichte wolk en Hij komt in Egypte; deswege worden de afgoden van Egypte voor Hem bewogen en het hart van de Egyptenaren smelt in het midden van hem', (Jesaja 19:1).

Onder Egypte wordt daar niet Egypte verstaan, maar de natuurlijke mens, gescheiden van de geestelijke en deze mens is dan in valsheden en boosheden en daardoor verdraait hij alle waarheden en goedheden van de Kerk.

Dat die valsheden en boosheden hem vernietigen wanneer het ware vanuit het goede uit de Heer invloeit, wordt met die woorden door de profeet beschreven, in de innerlijke zin verstaan.

Dat van Jehovah wordt gezegd, dat Hij rijdt op een lichte wolk, betekent wanneer de Heer het verstand verlicht met ware dingen; rijden betekent, wanneer het Jehovah of de Heer betreft, het verstand verlichten; en de lichte wolk betekent het ware.

Dat dan de afgoden van Egypte worden bewogen en het hart van de Egyptenaren smelt, betekent dat hem dan de valsheden en de boosheden vernietigen, die zijn van de natuurlijke mens, gescheiden van de geestelijke mens; de afgoden zijn de valsheden, het hart zijn de boosheden en Egypte is de natuurlijke mens.

Bij Mozes: 'Geen zoals God van Jesurun, rijdende in de hemel en in Zijn grootsheid op de wolken, habitakel van de God der oudheid en van onder de armen van de wereld', (Deuteronomium 33:26,27).

Hier wordt eveneens met rijden in de hemel op de wolken aangeduid: het verstand verlichten door de invloeiing van het geestelijk ware in het natuurlijk ware, dat het ware van de letterlijke zin van het Woord is, omdat het Goddelijk Ware in de hemelen geestelijk is en het Goddelijk Ware op aarde natuurlijk is en het laatstgenoemde door het eerstgenoemde wordt verlicht, wordt daarom gezegd: In Zijn grootsheid op de wolken, habitakel van de God der oudheid, is het Goddelijk Ware waar de engelen zijn; en de armen van de wereld zijn de Goddelijk waarheden waar de mensen zijn.

De waarheden van de letterlijke zin van het Woord zijn die welke worden verstaan onder de armen van de wereld; die zin immers is de sterkte zelf van het Goddelijk Ware; de armen betekenen de sterkte; dat in de letterlijke zin de sterkte van het Goddelijk Ware is, zie het voorgaande artikel.

Bij David: 'God reed op een cherub en Hij vloog en Hij werd gedragen op de vleugels van de wind; Hij stelde de duisternis tot Zijn verberging, haar omtrekken Zijn tent, duisternis van de wateren, wolken van de hemelen, van de glans vóór Hem gingen de wolken voorbij', (Psalm 18:11-13).

Hier eveneens wordt de verlichting van het Woord en dus van de Kerk beschreven; de verlichting door de invloeiing van het Goddelijk Ware vanuit de hemelen, wordt daarmee aangeduid dat God reed op een cherub en vloog; het Goddelijk Ware in laatsten, dat wordt verlicht, wordt aangeduid met de vleugels van de wind, de duisternis van de wateren, de wolken van de hemelen, de verschillende graden van verlichting die het verstand opneemt, worden met die dingen aangeduid.

Dat de duistere dingen van die zin vandaar worden verstrooid, wordt verstaan onder: Van de glans vóór Hem gingen de wolken voorbij.

Bij dezelfde: 'Zingt Gode, looft Zijn Naam, verheft de Rijdende op de wolken', (Psalm 68:5); onder de Rijdende op de wolken wordt ook hier verstaan de Heer ten aanzien van de verlichting; de wolken zijn de waarheden in laatsten die worden verlicht en deze worden verlicht door de invloeiing van het licht, namelijk het Goddelijk Ware, vanuit de geestelijke wereld of de hemel.

Bij Nahum: 'Voor Jehovah in wervelwinden en storm de weg en de wolken zijn het stof van Zijn voeten', (Nahum 1:3); het ware in laatsten, dus het ware in de letterlijke zin van het Woord, wordt genoemd 'de wolken, het stof van de voeten van Jehovah', omdat dit het natuurlijke is en het laagste, waarin stilhoudt en waarop blijft staan het Goddelijk Ware in de hemel, dat geestelijk is; het Goddelijk Ware in laatsten wordt, omdat het slechts weinig wordt verstaan indien het niet vanuit de hemel wordt verlicht en daarom daarover wordt gedebatteerd en geredetwist, verstaan onder wervelwind en storm waarin voor Jehovah de weg is; de geestelijke wervelwind en storm is de redetwist over de echte zin, die de Heer verlicht door invloeiing bij hen die het ware verlangen.

Bij David: 'Zijn zaad zal tot in het eeuwige zijn en Zijn troon zoals de zon vóór U, zoals de maan zal Hij vast zijn tot in het eeuwige en de getuige in de wolken is getrouw', (Psalm 89:37,38).

Deze dingen betreffen de Heer en met het zaad dat tot in het eeuwige zal zijn, wordt aangeduid het Goddelijk Ware dat uit Hem is; met de troon die zoals de zon en zoals de maan zal zijn, worden de hemel en de Kerk aangeduid ten aanzien van het goede van de liefde en ten aanzien van het ware van het geloof; met de troon de hemel en de Kerk; met zoals de zon, ten aanzien van het goede van de liefde en met zoals de maan, ten aanzien van het ware van het geloof.

De getuige in de wolken is getrouw, betekent dat Hijzelf het Goddelijk Ware is; de getuige immers, wanneer het de Heer betreft, betekent dat wat uit Hemzelf voortgaat; en wel omdat het van Hemzelf is, getuigt van Hemzelf.

Bij dezelfde: 'Jehovah beschiet met wateren Zijn opperzalen, Hij stelt de wolken tot Zijn wagen, Hij wandelt op de vleugels van de wind', (Psalm 104:3).

Met deze weinige woorden wordt de hemel en de Kerk beschreven en tegelijk de leer vanuit het Woord; Hij beschiet met wateren de opperzalen, betekent dat de Heer de hemelen en de Kerk formeert vanuit de Goddelijke waarheden; de wateren betekenen de Goddelijke ware dingen; de opperzalen van Jehovah betekenen de hemelen en de Kerk; en beschieten betekent formeren.

Hij stelt de wolken tot Zijn wagen, betekent de leer vanuit de laatste Goddelijke waarheden; de wolken zijn de laatste Goddelijke ware dingen, zodanig als die zijn in de letterlijke zin van het Woord en de wagen is de leer.

Dit wordt gezegd omdat alles van de leer van de Kerk moet worden geformeerd en bevestigd vanuit de letterlijke zin van het Woord; Hij wandelt op de vleugels van de wind, betekent het leven voor haar, de Kerk dus, vanuit de geestelijke invloeiing; wandelen betekent leven en wanneer het de Heer betreft, het Leven zelf; de vleugels van de wind zijn de geestelijke dingen van het Woord en dat de wateren de waarheden betekenen, zie eerder in de nrs. 71, 483, 518, 537, 538.

Bij Jesaja: 'Ik zal Mijn wijngaard tot verlating stellen; ja, Ik zal de wolken gebieden, dat zij niet regen daarop doen regenen', (Jesaja 5:6).

Onder deze dingen wordt verstaan dat de Kerk niet enig verstand van het Goddelijk Ware of van het Woord zal hebben; met de wijngaard wordt de Kerk aangeduid, met de wolken het Woord in de letterlijke zin en met niet regenen; niet vanuit het Woord enig verstand van het Goddelijk Ware.

Bij David: 'Jehovah, Die de hemelen met wolken bedekt, Die voor de aarde regen bereidt, Die de bergen gras doet uitspruiten', (Psalm 147:8); de hemelen met wolken bedekken, betekent de geestelijke dingen van het Woord die in de hemelen zijn, beschermen en in stand houden door de natuurlijke waarheden zodanig als die zijn in de letterlijke zijn van het Woord; Die voor de aarde regen bereidt, betekent onderricht daaruit voor de Kerk; Die de bergen gras doet uitspruiten, betekent de voeding voor hen die in het goede van de liefde zijn.

Iets eenders wordt hiermee aangeduid bij Jesaja: ‘Drupt, gij hemelen van boven en dat de wolken overvloeien van gerechtigheid; de aarde opene zich en dat zij het heil bevruchten’, (Jesaja 45:8).
In het boek Richteren: ‘Jehovah, toen Gij uitging van Seïr, toen Gij uitschreed van het veld van Edom, beefde de aarde; ook dropen de hemelen, ook dropen de wolken wateren’, (Richteren 5:4).
Met uitgaan van Seïr en uitschreiden van het veld van Edom wordt, wanneer het Jehovah betreft, aangeduid de beschijning van de natiën door de Heer, toen Hij het Menselijke aannam; met het beven van de aarde wordt de toen veranderde staat van de Kerk aangeduid; daarmee dat de hemelen dropen, wordt het onderricht, de invloeiing en de doorvatting van het Goddelijk Ware aangeduid; druipen betekent het onderricht en de invloeiing, de wateren de waarheden, de hemelen de innerlijke zin ervan en de wolken de uiterlijke zin ervan, zodanig als die zijn in de letterlijke zin van het Woord.
Bij David: ‘De wolken dropen wateren, de ethers gaven stem en Uw pijlen gingen’, (Psalm 77:18).
De wolken dropen wateren, betekent, dat vanuit de letterlijke zin van het Woord de echte waarheden zijn; de ethers gaven stem, betekent de invloeiing vanuit de hemelen; Uw pijlen gingen, betekent de Goddelijke waarheden daaruit.
Bij Job: ‘God bindt de wateren in Zijn wolken en niet scheurt de wolk onder dezelve; Hij breidt over de zetel Zijn wolk’, (Job 26:8,9).
Ook hier staan de wolken voor de laatste waarheden in de orde; en omdat deze de geestelijke waarheden in zich samenhouden en insluiten, opdat zij niet wegglijden, wordt gezegd en aangeduid daarmee dat God de wateren bindt in Zijn wolken en niet scheurt de wolk, aangezien de uiterlijke waarheden, die de natuurlijke worden genoemd, ook de innerlijke waarheden, die de geestelijke worden genoemd en aan de engelen van de hemelen eigen zijn, omgeven en omsluiten, wordt daarmee gezegd en aangeduid, dat Hij over de zetel Zijn wolk uitbreidt.
Bij Jesaja: ‘Jehovah zei: Ik zal rusten en schouwen in Mijn habitakel, zoals de serene hitte op het licht en zoals een wolk dauw wanneer de oogst warm wordt’, (Jesaja 18:4); de wolk van de dauw betekent het bevruchtende ware vanuit het goede.
Bij dezelfde: ‘Jehovah zal scheppen over alle habitakel van de berg Zions en over de samenroepingen ervan, een wolk overdag en een rook en de glans van het vuur van de vlam ’s nachts; want over alle heerlijkheid een overdekking’, (Jesaja 4:5).
Met het habitakel van de berg Zions wordt het goede van de hemelse Kerk aangeduid en met de samenroepingen ervan worden de ware dingen van dat goede aangeduid; de bescherming opdat zij niet worden gedeerd door al te veel licht en door al te veel schaduw, wordt aangeduid met de wolk overdag en met de rook en de glans van het vuur van de vlam ’s nachts; en omdat al het geestelijk goede en ware, om niet gedeerd te worden, wordt beveiligd door het natuurlijk goede en ware, wordt er gezegd: Over alle heerlijkheid een overdekking; de heerlijkheid is het geestelijk goede en ware.
Iets eenders wordt daarmee aangeduid, ‘dat een wolk over de tabernakel was overdag en een vuur ’s nachts’, (Exodus 40:36-38; Numeri 9:15-17; 10:11,12,34; 14:14; Deuteronomium 1:33).
‘Dat Jehovah vóórging overdag in een wolkkolom en ’s nachts in een vuurkolom’, (Exodus 13:21).
‘Dat de wolkkolom stond tussen het kamp van de zonen Israëls en het kamp van de Egyptenaren’, (Exodus 14:19-21).
Bij David: ‘God leidde hen in een wolk overdag en de ganse nacht in een licht van het vuur’, (Psalm 78:14).
Elders bij dezelfde: ‘Egypte was verblijd toen zij uitgingen, omdat hun verschrikking op hen was gevallen; Hij breidde een wolk uit tot een overdekking en vuur om de nacht te

beschijnen', (Psalm 105:38,39); dat over de tabernakel een wolk was overdag en vuur 's nachts, was omdat door de tabernakel de hemel en de Kerk werd uitgebeeld en door de wolk de tegenwoordigheid van de Heer door het Goddelijk Ware en door het vuur Zijn tegenwoordigheid door het Goddelijk Goede, dat het goede van het geloof wordt genoemd; het ene en het andere het laatste in de orde; daarom waren zij evenals bedekkingen over de tabernakel en daarom wordt in de eerder aangevoerde plaatsen bij Jesaja en David gezegd: Over alle heerlijkheid een overdekking en Hij breidde een wolk uit tot een overdekking.
Iets eenders wordt aangeduid met 'de wolk die de berg Horeb overdekte, in welke Mozes binnenging', (Exodus 24:15-18).
Iets eenders ook met 'de wolk waarin Jehovah neerdaalde op de berg Sinaï', (Exodus 19:16,18; 34:5).
Eveneens met, 'de wolkkolom die stond aan de ingang van de tent van Mozes', (Exodus 33:9,10).
En ook met de wolk bij Ezechiël: 'Ik zag, toen zie, een wind van wervelstorm kwam uit het noorden, een grote wolk en een vuur in zichzelf vervangende, dat glans rondom had', (Ezechiël 1:4).
Bij dezelfde: 'Cherubim staande aan de rechterzijde van het huis toen de man binnenging en een wolk vervulde de innerlijke voorhof en de heerlijkheid van Jehovah verhief zich van boven de cherub, op de drempel van het huis en het huis werd vervuld met een wolk en de voorhof was vol van de glans van de heerlijkheid van Jehovah', (Ezechiël 10:3,4).
Met de cherubim wordt aangeduid de Heer ten aanzien van de bescherming opdat niet zal worden toegegaan, tenzij door het goede van de liefde; vandaar eveneens worden met de cherubim de hemelen aangeduid, in het bijzonder de binnenste of derde hemel, omdat de engelen die daar zijn, het Goddelijk Ware opnemen in het goede van de liefde; het is dus het Goddelijk Ware dat in zijn wezen het goede van de liefde is, dat beschermd wordt.
Dit Goddelijk Ware wordt, naarmate het vanuit de binnenste hemel neerdaalt in de lagere hemelen en tenslotte in de wereld waar de mensen zijn, dus bij graden, van zuiver tot dichter. Vandaar is het, dat het in de laagste graad verschijnt zoals een wolk en met deze wolk wordt daarom aangeduid het Goddelijk Ware aangepast aan de bevatting van de engelen die in de laagste hemel zijn, die geestelijk-natuurlijk zijn en tenslotte aan de bevatting van de mensen in de natuurlijke wereld.
Omdat het Goddelijk Ware in deze graad eender is aan het Goddelijk Ware zodanig als het is in de letterlijke zin van het Woord, wordt daarom met de wolk het Woord ten aanzien van de letterlijke zin aangeduid.
Dit Goddelijk Ware is het, dat zoals een wolk de voorhof vervulde en tenslotte het huis, aan welke rechterzijde de cherubim stonden en omdat dit Goddelijk Ware innerlijk geestelijk is, dat opblinkt door het hemelse licht, wordt het daarom een heerlijkheid genoemd en wordt gezegd, dat de voorhof vol was van de glans van de heerlijkheid.
Bij Job: 'Wanneer God het licht van Zijn wolk doet glanzen', (Job 37:15).
Aangezien de hogere hemelen voor de ogen aan hen die in de lagere hemelen zijn, verschijnen als omhuld met een tere en blinkend witte wolk, wordt daarom ook het Goddelijk Ware in enige hogere hemelen in plaatsen in het Woord verstaan onder de wolk of wat hetzelfde is, worden de hogere hemelen onder de wolk verstaan, of men immers zegt het Goddelijk Ware ofwel de hemelen, het is hetzelfde, want de hemelen zijn hemelen krachtens het Goddelijk Ware en de engelen daar zijn engelen krachtens de opneming ervan
De oorzaak van het verschijnen zoals een omhulling, is dat de lagere engelen het hogere of innerlijk Goddelijke niet anders kunnen beschouwen dan volgens hun hoedanigheid.
In deze zin wordt wolk gezegd bij Jesaja: 'Lucifer, gij zei in uw hart: Ik zal opklimmen op de hoogten van de wolk, Ik zal de Allerhoogste gelijk worden', (Jesaja 14:14).
Bij Jeremia: 'Verlaat Babel en laat ons eenieder tot zijn land gaan, omdat haar oordeel doorzette tot aan de hemelen en zich verhief tot aan de wolken', (Jeremia 51:9).

Bij David: ‘Geeft Gode sterkte, over Israël Zijn verhoging en de sterkte van Hemzelf op de wolken’, (Psalm 68:35); iets eenders wordt daar met wolk aangeduid als met ‘wateren over het uitspansel’, (Genesis 1:7) en met ‘de wateren boven de hemelen’, (Psalm 148:4); want vanuit de wateren zijn de wolken; dat de wateren de Goddelijke waarheden betekenen, zie de nrs. 71, 483, 518.

Aangezien er teerdere en blankere wolken bestaan en eveneens grovere en meer zwarte wolken, en omdat de teerdere en de blankere wolken beneden de hemelen verschijnen, maar de grove en zwarte wolken rondom verscheidene hellen worden waargenomen, zo blijkt daaruit dat ook met wolken in de tegengestelde zin de valsheden van het boze worden aangeduid, in strijd met de waarheden vanuit het goede, zoals in de volgende plaatsen, bij Ezechiël: ‘Egypte zal een wolk bedekken en haar dochters zullen in gevangenschap heengaan’, (Ezechiël 30:18).

Bij dezelfde: ‘Hij zal opklimmen zoals een wolk om het land te bedekken, (Ezechiël 38:9).

Bij dezelfde: ‘De schapen verstrooid ten dage van de wolk en van de donkerheid’, (Ezechiël 34:12).

Vandaar wordt het Laatste Gericht, wanneer diegenen zullen vergaan die in valse dingen van het boze zijn, genoemd: een dag van de wolk en van de duisternis, (Joël 2:2; Zefanja 1:15).

Iets eenders wordt ook aangeduid met ‘de wolk en de donkerheid’, die aan de zonen Israëls verschenen, toen vanuit de berg Sinaï de Wet werd verkondigd, (Deuteronomium 4:11,12,15; 5:19-23).

Want hoewel Jehovah, dat wil zeggen, de Heer, op die berg neerdaalde in een blanke wolk, verscheen die toch voor de ogen van het volk, dat in de valsheden van het boze was, als een donkerachtige wolk, zie ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 1861, 6832, 8814, 8819, 9434, 10551.

595. En een regenboog boven het hoofd; dat dit de innerlijke dingen van het Woord betekent, staat vast uit de betekenis van de regenboog, namelijk het Goddelijk Ware, zodanig als het Woord is in de geestelijke zin, waarover hierna; en uit de betekenis van boven het hoofd, dus innerlijk; want boven en hoger betekent binnen en innerlijk.

Dit kan hieruit vaststaan, dat wanneer innerlijk wordt gezegd, in de hemel wordt verstaan hoger; de hemelen immers waar de innerlijke of de innerlijk wijze engelen zijn, verschijnen eveneens boven de hemelen waar de uiterlijke of uiterlijk wijze engelen zijn; vandaar is het, dat de drie hemelen onderling ten aanzien van de hoogten zijn onderscheiden.

De binnenste of derde hemel verschijnt boven de middelste of tweede en deze boven de laatste of eerste hemel; dat hoger betekent innerlijk, is omdat als de hogere en de lagere dingen tezamen zijn, dat wil zeggen, het gelijktijdige vormen, zoals in het hoofd van de mens, zij dan in die orde samen bestaan.

Dat de dingen die boven in de opeenvolgende orde ontstonden, innerlijk zijn neergelegd en de dingen die beneden in de opeenvolgende orde ontstonden, uiterlijk zijn neergelegd; is het vandaar, dat de hogere dingen de innerlijke betekenen en de lagere de uiterlijke.

Dit kan bevattelijk worden toegelicht door de idee van een driedimensionale vorm waarin bovenaan in het midden de meer zuivere dingen zijn en aan de basis, in de omtrekken, de meer grove; wanneer die die hogere en lagere dingen zich samen neerlaten, worden die dus tweedimensionaal en maken het gelijktijdige.

Hieruit kan eveneens vaststaan, wat het betekent, dat eerder is gezegd van de engel, dat hij omgeven was met een wolk; omgeven immers betekent vanwege deze zelfde verhouding en de idee daaruit van buiten en beneden zijn.

Dat de regenboog het innerlijk Goddelijk Ware betekent, zodanig als het Woord is in de geestelijke zin, is omdat het licht van de hemel, eender als het licht van de wereld, volgens de inval in de objecten en de aanpassingen daarin, schakeringen van kleuren vertoont en eveneens regenbogen en het is mij ook in de engelenhemel ettelijke malen gegeven deze te zien; deze zijn ook beschreven in ‘Hemelse Verborgenheden’, nrs. 1623-1625).

Maar de regenbogen die verschijnen in de engelenhemel verschillen hierin van de regenbogen die verschijnen in de wereld, dat de regenbogen van de hemel zijn vanuit hemelse oorsprong en de regenbogen van de wereld vanuit natuurlijke oorsprong.
De regenbogen van de hemel immers zijn vanuit het Licht afkomstig uit de Heer als Zon en omdat die Zon in haar wezen de Goddelijke Liefde van de Heer is en het Licht daaruit het Goddelijk Ware is, zijn vandaar de schakeringen van het licht die zich als regenbogen vertonen, de schakeringen van het inzicht en van de wijsheid van de engelen; daarvandaan is het, dat de regenbogen daar de vorm en de schoonheid van het geestelijk Goddelijk Ware betekenen.
Maar de regenbogen van de wereld zijn vanuit natuurlijke oorsprong, namelijk uit de zon van de wereld en haar licht en vandaar zijn zij alleen de aanpassingen en daaruit de schakeringen van het licht vanuit de wateren die neervloeien uit de wolk en omdat het eendere gekleurde verschijningen zijn in de geestelijke wereld als in de natuurlijke wereld en omdat zij overeenstemmen, worden vandaar met de regenbogen van de wereld eendere dingen aangeduid als met de regenbogen van de hemel, namelijk de geestelijke Goddelijke waarheden in hun vorm en schoonheid; deze waarheden zijn zodanig als de waarheden vanuit het Woord in de geestelijke zin.
Eendere dingen worden met regenbogen aangeduid bij Ezechiël: ‘Boven het uitspansel dat was boven het hoofd van de cherubim, als het ware het aanzien van een saffiersteen, de gelijkenis van een troon; en op de gelijkenis van een troon, de gelijkenis als het ware het aanzien van een Mens daarbovenop zijnde; ik zag als het ware de gedaante van een vurige kool naar de gedaante van vuur daarbinnen rondom, van het aanzien van Zijn lenden en opwaarts; maar van het aanzien van Zijn lenden en neerwaarts zag ik als het ware het aanzien van vuur, waarvan de glans rondom was; zoals het aanzien van een regenboog die is in de wolk ten dage van de regen, zoals het aanzien van de heerlijkheid rondom; dit was het aanzien van de gelijkenis van de heerlijkheid van Jehovah’, (Ezechiël 1:26,27).
Aangezien met de cherubim wordt aangeduid de voorzienigheid en de bescherming dat de Heer niet wordt toegegaan, tenzij door het goede van de liefde, verscheen daarom een troon en op de troon het aanzien van een Mens; en met de troon wordt de algehele hemel aangeduid en met de Mens op de troon de Heer Zelf.
Met het aanzien van een vurige kool gelijk als van vuur, van het aanzien van Zijn lenden opwaarts, wordt de hemelse Goddelijke Liefde aangeduid, die in de hogere hemelen regeert; want de hogere hemelen worden uitgebeeld door het hogere deel van het lichaam, van de lenden opwaarts, waarmee zij overeenstemmen, want zij maken dat deel uit in de Grootste Mens, die de hemel is.
Het vuur gelijk als een vurige kool, betekent die liefde, eender de lenden, want de lenden stemmen overeen met het huwelijk van het goede en het ware, dat diegenen hebben die in de hogere hemelen zijn; vandaar is het, dat de hemel een huwelijk wordt genoemd en de Heer wordt genoemd Bruidegom en Echtgenoot en de hemel en de Kerk, Bruid en Echtgenote.
Dat van de lenden neerwaarts als het ware de glans van vuur verscheen, die was zoals een regenboog, betekent de geestelijke Goddelijke Liefde, die regeert in de lagere hemelen; want het gebied van het lichaam van de lenden tot aan de voetzolen stemt met die liefde overeen en omdat deze liefde voortgaat vanuit de hemelse Goddelijke Liefde, wordt gezegd: het vuur en zijn glans.
Het is het Goddelijk Ware vanuit het Goddelijk Goede van de Liefde dat blinkt en de gedaante van een regenboog vertoont; daaruit blijkt eveneens dat het doorheen schijnen van het geestelijk Goddelijk Ware door het natuurlijk Goddelijk Ware, die schijn in de hemelen vertoont en dus dit dat betekent, zoals eerder is gezegd.
Maar deze dingen kan men helderder verstaan vanuit de vermeldingen die zijn gedaan in het werk ‘Hemel en Hel’, namelijk dat deze vanuit het Goddelijk Menselijke van de Heer één Mens weergeeft, nrs. 59 tot 86.

Over de overeenstemming van alle dingen van de hemel met alle dingen van de mens., nrs. 87 tot 102; en in 'Hemelse Verborgenheden', over de overeenstemming van de lenden nrs. 3021, 4280, 4462, 5050 tot 5062.

Iets eenders wordt ook met de boog in de wolk of met de regenboog aangeduid in het boek Genesis: 'God zei tot Noach: Dit is het teken des verbonds dat Ik geef tussen Mij en tussen u en tussen alle levende ziel die met u is in de geslachten van de eeuw.

Mijn boog heb Ik gegeven in de wolk en hij zal zijn tot een teken van het verbond tussen Mij en tussen de aarde; en het zal zijn als Ik Mij omwolk over de aarde en de boog zal worden gezien in de wolk en Ik zal gedenken aan Mijn verbond dat is tussen Mij en tussen u en tussen alle levende ziel in alle vlees en niet zal er zijn langer wateren tot een vloed om alle vlees te verderven en de boog zal zijn in de wolk en Ik zie hem om te gedenken aan het eeuwig verbond tussen God en tussen alle levende ziel in alle vlees dat op de aarde is' (Genesis 9:12 tot 17).

Wie niet weet, dat in de afzonderlijke dingen van het Woord ook een geestelijke zin is, kan menen dat de boog in de wolk, die een regenboog wordt genoemd, verschijnt ten teken dat de aarde niet langer moet worden verdorven door een vloed, terwijl toch die boog ontstaat uit oorzaken in de natuur en wordt voortgebracht door middel van de stralen van het licht vanuit de zon die de waterdelen van de regen uit de wolk doorschieten, waaruit blijkt dat eendere bogen of regenbogen ook vóór de vloed ontstonden

Daarom worden onder de mens van de aarde, uit de regenbogen die zij zien, vanwege de overeenstemming van de geestelijke en de natuurlijke dingen de regenbogen verstaan die door de engelen worden gezien in de geestelijke wereld, die alle ontstaan door het licht vanuit de hemel en de aanpassing ervan in de geestelijk-natuurlijke sfeer daar, dus vanuit het Goddelijk Ware en het doorschijnen ervan in het natuurlijk Goddelijk Ware, want alle licht in de hemel is geestelijk en is in zijn wezen het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer.

Daaruit kan vaststaan, dat met de boog in de wolk of de regenboog het geestelijk Goddelijk Ware wordt aangeduid, dat door het natuurlijk Goddelijk Ware heenlicht; deze doorschijning vindt plaats bij hen die door het Goddelijk Ware en door het leven daarnaar worden hervormd en wederverwekt uit de Heer.

De doorschijnendheid zelf verschijnt ook in de hemelen als een regenboog; met het teken van het verbond wordt de tegenwoordigheid en de verbinding van de Heer met hen aangeduid, want het verbond betekent dit.

Dit teken werd gegeven, omdat met de vloed, waardoor het menselijk geslacht toen te gronde was gegaan, de afgrijselijke valsheden van het boze worden aangeduid, ten gevolge waarvan het nageslacht van de Oudste Kerk was vergaan; het herstel en de instauratie van een nieuwe Kerk, die de Oude Kerk wordt genoemd, door het Goddelijk Ware verbonden met het geestelijk goede, dat in zijn wezen de naastenliefde is, vertoont zich op uitbeeldende wijze door regenbogen in de hemel en wordt vandaar aangeduid door regenbogen in de wereld.

Maar omdat die woorden meerdere verborgenheden behelzen die niet in het kort uiteengezet kunnen worden, zie daarvoor deze afzonderlijk ontvouwd in 'Hemelse Verborgenheden', nrs. 1031 tot 1059.

596. En Zijn aangezicht zoals de zon; dat dit betekent de Goddelijke Liefde van de Heer van waaruit al het Goddelijk Ware is, dat in de hemel en in de Kerk het Woord is, staat vast uit de betekenis van het aangezicht wanneer het de Heer betreft, te weten de: Goddelijke Liefde, de Goddelijke Barmhartigheid en al het Goede, zie de nrs. 74, 412; en uit de betekenis van de zon, wanneer het de Heer betreft, namelijk eveneens de Goddelijke Liefde, nrs. 401, 525, 527; en omdat vanuit de Heer als Zon in de engelenhemel alle licht voortgaat dat daar is en het licht daar het Goddelijk Ware is, wordt vandaar ook verstaan, waaruit al het Goddelijk Ware is en omdat het Woord al het Goddelijk Ware in zich sluit en hetzelfde Woord dat in de wereld is, ook in de hemel is; en omdat onder de sterke engel die neerdaalde vanuit de hemel,

de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Woord, zie nr. 593, wordt daarom gezegd: het Goddelijk Ware dat in de hemel en in de Kerk het Woord is.
Dat hetzelfde Woord dat in de wereld is, ook in de hemel is, zie het werk 'Hemel en Hel', nrs. 259, 261, 303 tot 310.
597. En zijn voeten zoals kolommen van vuur; dat dit betekent het Goddelijk Ware of het Woord in laatsten, dat natuurlijk is en dat de innerlijke dingen daar ondersteunt, ook vol van het goede van de liefde, staat vast uit de betekenis van de voeten, wanneer het de Heer betreft, namelijk het Goddelijk Goede van de natuurlijke Goddelijke Liefde, dus het laatste in de Goddelijke Orde, nrs. 65, 69; uit de betekenis van de kolommen, namelijk de lagere waarheden die de hogere ondersteunen, zie nr. 219; en uit de betekenis van het vuur, wanneer het de Heer betreft, dus de Goddelijke Liefde, nrs. 68, 496, 504; hieruit kan vaststaan, dat met de voeten van de engel die gezien werden als kolommen van vuur, wordt aangeduid het Goddelijk Ware of het Woord in laatsten, dat natuurlijk is, vol van het goede van de liefde en de innerlijke dingen ondersteunt.
Onder het Goddelijk Ware in laatsten wordt verstaan: het Woord in de letterlijke zin en omdat deze zin natuurlijk is en het natuurlijke het laatste van de Goddelijke Orde is, ondersteunt daardoor dit het geestelijke en hemels Goddelijk Ware, geheel en al zoals de kolommen het huis en zoals de voeten het lichaam; want zonder de natuurlijke zin van het Woord zouden de innerlijke dingen, dus de geestelijke en de hemelse dingen, uiteenvloeien, zoals een huis ineen zou zakken wanneer de kolommen daaronder werden weggenomen.
Daarom zijn alle en de afzonderlijke dingen die in de natuurlijke of laatste zin van het Woord zijn, voortdurende overeenstemmingen, dat wil zeggen, ze stemmen overeen met de geestelijke en hemelse dingen die in de hemelen zijn en vandaar betekenen zij die eveneens.
Hieruit kan enigermate blijken, hoe het natuurlijk Goddelijk Ware, dus het Woord in de wereld, het geestelijk en hemels Goddelijk Ware, dus het Goddelijk Ware in de hemel, ondersteunt zoals de kolommen het huis, vandaar kan het vaststaan, vanwaar het is dat de voeten van de engel werden gezien zoals kolommen van vuur.
Dat het Woord ook in de laatste of natuurlijke zin vol van het goede van de liefde is, kan vaststaan uit deze woorden van de Heer: 'Gij zult liefhebben de Heer uw God vanuit uw ganse hart en in uw ganse ziel en in uw ganse gemoed; dit is het eerste en grote gebod.
Het tweede eender aan dat is: Gij zult liefhebben uw naaste zoals uzelf; aan deze twee geboden hangen de Wet en de profeten', (Mattheüs 22:37-39).
Onder de Wet en de profeten wordt het Woord verstaan in alle en de afzonderlijke dingen; dus wordt onder die woorden verstaan, dat alle en de afzonderlijke dingen van het Woord afhangen van het goede van de liefde tot de Heer en van het goede van de liefde jegens de naaste.

598. vers 2-4. En hij had in zijn hand een geopend boekje en hij zette zijn rechtervoet op de zee en de linker op de aarde. En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult en toen hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen.
En toen de zeven donderslagen hun stemmen hadden gesproken, zou ik gaan schrijven; en ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen hebben gesproken en schrijf die niet.
En hij had in zijn hand een geopend boekje, betekent het geopenbaarde Woord; en hij zette zijn rechtervoet op de zee en de linker op de aarde, betekent de letterlijke zin, die natuurlijk is, waarin alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn; en hij riep met een grote stem, zoals een eeuw brult, betekent de betuiging van diepe smart vanwege de verlating van het Goddelijk Ware in de Kerk; en als hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen, betekent het onderricht vanuit de hemel en de doorvatting ten aanzien van de laatste staat van de Kerk; en toen de zeven donderslagen hun stemmen hadden gesproken, zou ik gaan schrijven, betekent dat hij die staat wilde openbaren; en ik hoorde een stem vanuit de hemel,

zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen hebben gesproken en schrijf die niet, betekent het bevel uit de Heer, opdat die dingen worden bewaard en nog niet geopenbaard.

599. En hij had in zijn hand een geopend boekje, dat dit betekent het geopenbaarde Woord, staat vast uit het geopende boekje, namelijk het geopenbaarde Woord; dat het geopende boekje dit is, kan hieruit vaststaan, dat door de sterke engel die neerdaalde vanuit de hemelen en in de hand een boekje had, wordt uitgebeeld de Heer ten aanzien van het Woord en wel ten aanzien van de laatste zin ervan, die de letterlijke zin wordt genoemd, zie nr. 593; en omdat het Woord werd geopenbaard zowel aan de engelen als aan de mensen, wordt daarom gezegd: een geopend boekje.

600. En hij zette zijn rechtervoet op de zee en de linker op de aarde; dat dit betekent de letterlijke zin, die natuurlijk is, waarin alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de voeten, wanneer het de engel betreft, onder wie de Heer wordt verstaan ten aanzien van het Woord, dus het Goddelijk Ware in laatsten, of het Woord in de natuurlijke zin, die de letterlijke zin is, nrs. 65, 69.
Met voeten worden in de algemene zin natuurlijke dingen aangeduid; de oorzaak hiervan is dat de mens van hoofd tot voetzolen overeenstemt met de hemel, die in de gehele samenvatting één Mens weergeeft; het hoofd stemt overeen met de binnenste of derde hemel, de engelen daar zijn de hemelse engelen; de borst tot aan de lenden stemt overeen met de middelste of tweede hemel en deze engelen worden geestelijke engelen genoemd en de voeten stemmen overeen met de laatste of eerste hemel en deze engelen zijn hemels-natuurlijk en geestelijk-natuurlijk; maar de voetzolen zelf stemmen overeen met de wereld, waarin alles natuurlijk is.
Hieruit blijkt, vanwaar het is dat de voeten de natuurlijke dingen betekenen, zie over deze overeenstemming meer dingen in het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 59 tot 102.
Vandaar nu blijkt het, vanwaar het is dat met de voeten van de engel door wie de Heer ten aanzien van het Woord werd uitgebeeld, de natuurlijke zin van het Woord wordt aangeduid, die de letterlijke zin ervan is; en uit de betekenis van de rechtervoet op de zee en de linker op de aarde, te weten alle dingen van de hemel en van de Kerk.
Met het rechtse immers worden alle dingen van het goede aangeduid waaruit het ware is en met het linkse alle dingen van het ware vanuit het goede; en met de zee en de aarde worden alle dingen van de hemel en van de Kerk aangeduid: met de zee de uiterlijke en met de aarde de innerlijke en omdat alle dingen van de hemel en van de Kerk betrekking hebben op het goede en het ware en verder ook op de uiterlijke en de innerlijke dingen, worden daarom met die woorden in het algemeen alle dingen van de hemel en van de Kerk aangeduid.
Dat hij gezien werd, staande op de zee en op de aarde, is omdat er een eender beeld van de dingen verschijnt in de geestelijke wereld als in de natuurlijke wereld, namelijk, dat er in beide zijn: landen en zeeën rondom en landen ertussen, zie eerder de nrs. 275, 342, 538; waaruit kan vaststaan dat met de zee en de aarde alle dingen van de hemel en eveneens van de Kerk worden aangeduid
Aangezien in het Woord hier en daar wordt gezegd: rechts en links en in enige plaatsen alleen rechts of alleen links, zo zou ik in het kort willen uiteenzetten, wat hiermee wordt bedoeld en wat met beide tegelijk wordt aangeduid.
Dit kan men leren kennen aan de windstreken in de geestelijke wereld; aan de rechterzijde daar is het zuiden en aan de linkerzijde het noorden en vóór is het oosten en achter is het westen; de engel en immers zijn voortdurend gekeerd tot de Heer als Zon en daarom is vóór hen de Heer als het oosten en achter hen is de Heer als het westen en aan de rechterzijde is het zuiden en aan de linkerzijde het noorden.

Vanwege deze toekenning is het, dat rechts het ware in het licht betekent en links het ware in de schaduw, of wat hetzelfde is, dat rechts betekent het geestelijk goede, dus het ware in het licht en links het geestelijk ware, dus het ware in de schaduw en zo betekent rechts evenzo het goede waaruit het ware is en links het ware vanuit het goede.
Zulke dingen worden aangeduid met alle delen van het lichaam en eveneens van het hoofd: rechts en links, zoals ook met het rechter- en linkeroog, met de rechter- en linkerhand, met de rechter- en linkervoet enzovoort, terwijl toch de eigen betekenis van het lichaamsdeel aanblijft
Uit deze weinige dingen kan men weten, wat in het Woord, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament in het algemeen en in het bijzonder wordt aangeduid met rechts en links, zoals in deze volgende plaatsen: 'Indien gij aalmoes zult gedaan hebben, zo laat uw linkerhand niet weten wat uw rechterhand gedaan heeft, opdat uw aalmoes in het verborgene zij', (Mattheüs 6:3,4).
Hiermee wordt aangeduid dat het goede moet worden gedaan vanuit het goede en ter wille van het goede en niet ter wille van zichzelf en van de wereld om een schijn te geven; onder aalmoes wordt elk goed werk verstaan en met 'Laat uw linkerhand niet weten, wat uw rechterhand gedaan heeft', wordt aangeduid dat het goede moet worden gedaan vanuit het goede zelf en niet zonder het goede, aangezien dit niet het goede is.
Met de rechterhand wordt aangeduid het goede waaruit het voortkomt en met de linkerhand het ware vanuit het goede, zoals eerder is gezegd.
Dit handelt als één bij degenen die in het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn, maar niet één bij hen die zichzelf en de wereld beogen in de goede dingen die zij doen en daarom wordt hier onder de linkerhand verstaan weten en handelen zonder het goede; opdat uw aalmoes in het verborgene zal blijven, betekent opdat die niet ter wille van de schijn zal zijn.
Bij dezelfde: En de Koning zal de schapen aan Zijn rechterzijden stellen, de bokken echter aan de linkerzijden; en Hij zal zeggen tot hen die aan de rechterzijden zijn: Komt, gij gezegenden van Mijn Vader, bezit als een erfenis het koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging der wereld aan; en Hij zal zeggen tot hen die aan de linkerzijden zijn: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, tot het eeuwige vuur dat voor de duivel en zijn engelen bereid is', (Mattheüs 25:33,34,41).
Wie niet weet wat in de eigenlijke zin wordt aangeduid met de schapen en wat met de bokken, kan van mening zijn, dat onder de schapen alle goeden worden verstaan en onder de bokken alle bozen; maar in de eigenlijke zin worden onder de schapen diegenen verstaan die in het goede van de liefde jegens de naaste zijn en daaruit in het geloof en onder de bokken worden degenen verstaan die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn, dus allen over wie het gericht in de laatste tijd van de Kerk zal plaatsvinden.
Want allen die in het goede van de liefde tot de Heer en daaruit in het goede van de naastenliefde en het geloof waren geweest, werden vóór het Laatste Gericht tot de hemel verheven en allen die niet in het goede van de naastenliefde en daaruit in geen geloof, dus allen die innerlijk en tevens uiterlijk boos waren geweest, werden in de hel, vóór het Laatste Gericht geworpen; en degenen die innerlijk goed waren geweest en niet evengelijk uiterlijk en zij die innerlijk boos waren geweest, maar uiterlijk in het goede, al dezen werden overgelaten aan het Laatste Gericht.
Toen werden degenen die innerlijk goed waren geweest verheven tot de hemel en zij die innerlijk boos waren geweest, in de hel geworpen.
Zie ook over deze zaak, aan de hand van de dingen die zijn gezien en gehoord, het werkje 'Over het Laatste Gericht'.
Daaruit kan vaststaan, dat onder de bokken diegenen worden verstaan die in het van de naastenliefde gescheiden geloof zijn geweest, evenals onder de bok wordt verstaan, bij (Daniël 8:5 tot 25; Ezechiël 34:17).

Daaruit kan vaststaan, dat onder de rechterhand, waar de schapen waren, wordt verstaan het goede van de naastenliefde en daaruit het goede van het geloof en dat onder de linkerhand, waar de bokken waren, wordt verstaan het van de naastenliefde gescheiden geloof.
Dat tot de schapen werd gezegd dat zij als erfenis zouden bezitten het koninkrijk dat hun bereid is van de grondlegging van de wereld aan, is omdat in de hemelen aan de rechterzijden het zuiden is, waar allen zijn die in de waarheden vanuit het goede zijn; in het zuidelijk deel zelf immers is het voortgaande Goddelijke Zelf zodanig, wat wordt verstaan onder het 'koninkrijk bereid van de grondlegging van de wereld aan', daarom eveneens worden zij gezegenden van Mijn Vader genoemd.
Onder de Vader wordt het Goddelijk Goede verstaan, waaruit alle dingen van de hemel zijn; maar met betrekking tot de bokken, die aan de linkerzijden zijn, wordt niet gezegd: bereid van de grondlegging der wereld aan, maar het eeuwige vuur, voor de duivel en zijn engelen bereid.
Vervloekten worden zij genoemd, omdat onder de vervloekten in het Woord al diegenen worden verstaan die zich van de Heer afkeren, want zij verwerpen de naastenliefde en het geloof van de Kerk; wat met het eeuwige vuur wordt aangeduid, zie ook het werk 'Hemel en Hel', nrs. 566 tot 575.
'Onder de beide rovers, van wie de ene aan de rechterzijden en de ander aan de linkerzijden van de Heer werden gekruisigd', (Mattheüs 27:38; Markus 15:27; Lukas 23:39 tot 43), worden eender verstaan als die onder de schapen en die onder de bokken worden verstaan en daarom werd tot de ene, die de Heer erkende, gezegd dat hij met Hem zou zijn in het paradijs.
Bij Johannes: 'Jezus zei tot de discipelen-vissers: Werpt het net aan de rechterdelen van het schip, dan zult gij vinden.
Zij wierpen het dan en konden het niet meer trekken vanwege de menigte van de vissen', (Johannes 21:6).
Aangezien met het visvangen in het Woord wordt aangeduid het onderricht en de bekering van de mensen die in het uiterlijk of natuurlijk goede zijn, waarin in die tijd verscheidenen uit de natiën waren – met de vissen immers worden de dingen aangeduid die van de natuurlijke mens zijn en met het schip wordt de leer vanuit het Woord aangeduid – daarom wordt met de rechterdelen van het schip het goede van het leven aangeduid; daaruit kan vaststaan wat daarmee wordt aangeduid dat de Heer zei: dat zij het net zouden werpen aan de rechterdelen van het schip, namelijk dat zij het goede van het leven zouden leren; dat zij zo de natiën tot de Kerk zouden bekeren, wordt daarmee aangeduid dat zij een veelheid vonden, zodat zij vanwege de menigte vanwege de vissen het net niet konden trekken.
Eenieder kan zien dat de Heer niet zei, dat zij het net aan de rechterdelen zouden werpen, indien niet het rechterdeel aanduidend was.
Bij Mattheüs: 'Indien het rechteroog u zal geërgerd hebben, ruk het uit en werp het van u; en indien uw rechterhand u zal geërgerd hebben, hakt haar af en werp haar van u', (Mattheüs 5:29,30).
Dat de Heer onder de rechterhand en het rechteroog niet de rechterhand en het rechteroog heeft verstaan, kan eenieder hieruit zien, dat er wordt gezegd dat het oog moet worden uitgerukt en dat de hand moet worden afgehakt, indien zij zullen geërgerd hebben.
Maar omdat met het oog in de geestelijke zin wordt aangeduid al datgene wat van het verstand en daaruit van het denken is en met de rechterhand al datgene wat van de wil is en daaruit van de aandoening, kan het vaststaan dat met, 'Indien het rechteroog zal geërgerd hebben, zo moet het worden uitgerukt', wordt aangeduid: indien men het boze heeft gedacht, dat dit vanuit het denken moet worden verworpen en dat met, 'Indien de rechterhand zal geërgerd hebben, zij moet worden afgehakt', wordt aangeduid: indien men het boze heeft gewild, dat dit vanuit de wil moet worden uitgestoten; het oog zelf immers kan niet ergeren, noch de rechterhand, maar het denken van het verstand en de aandoening van de wil, die overeenstemmen, kunnen dit wel.

Dat gezegd wordt, rechteroog en rechterhand en niet linkeroog en niet linkerhand, is omdat met het rechtse het goede en in de tegengestelde zin het boze wordt aangeduid, maar met het linkse het ware en in de tegengestelde zin het valse wordt aangeduid; en alle ergernis, waaruit het denken en het willen is, vindt plaats vanuit het boze, maar niet vanuit het valse, tenzij het valse, het valse van het boze is.
Dat deze dingen zijn gezegd ten aanzien van de innerlijke mens en niet ten aanzien van de uiterlijke, van wie het zien en het handelen is, staat eveneens vast uit waarover hier vlak voor is gehandeld, ten aanzien van de vreemde vrouw, namelijk dat alleen al haar aan te zien vanuit begeerte is overspel bedrijven.
Bij de evangelisten: De moeder van de zonen van Zebedeüs vroeg aan Jezus dat een van haar zonen mocht zitten aan de rechterhand, de ander aan de linkerhand in Zijn koninkrijk.
Jezus zei: Gij weet niet wat gij vraagt; het zitten aan Mijn rechterhand en aan Mijn linkerhand staat bij Mij niet te geven, tenzij aan hen aan wie het gegeven is uit de Vader', (Mattheüs 20:20-23; Markus 10:35-40).
Dat de moeder van de zonen van Zebedeüs: Jacobus en Johannes, die dingen vroeg, was omdat onder de moeder de Kerk wordt verstaan, onder Jacobus de naastenliefde en onder Johannes het goede van de naastenliefde met de daad; deze twee, of degenen die daarin zijn, zijn in de hemel aan de rechterhand en aan de linkerhand van de Heer; aan de rechterhand daar is het zuiden en aan de linkerhand het noorden; en in het zuiden zijn degenen die in het heldere licht van het ware vanuit het goede zijn en in het noorden zij die in het duistere licht van het ware vanuit het goede zijn.
Het Goddelijke Zelf dat voortgaat uit de Heer als Zon brengt zo'n Goddelijke sfeer voort in die windstreken, daarom kunnen niet anderen daar zijn dan zij die in die waarheden vanuit het goede zijn.
Dit wordt daarmee aangeduid dat het zitten aan de rechter- en aan de linkerhand van de Heer, alleen is voor hen aan wie het gegeven is of bereid is uit de Vader; onder de Vader wordt verstaan het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van waaruit de hemel en het al van de hemel is en daarom wordt onder die woorden van de Heer verstaan, dat de Heer het aan diegenen geeft, aan Zijn linker- en rechterhand in de hemelen te zitten.
Voor dezen is het vanaf de grondlegging van de wereld bereid in het zuiden en in het noorden een erfenis te verkrijgen.
Dat onder de rechterhand het zuiden in de hemelen wordt verstaan, blijkt duidelijk bij David: 'Van U zijn de hemelen en van U de aarde; het wereldrond en de volheid ervan hebt Gij gegrond, het noorden en de rechterhand hebt Gij geschapen', (Psalm 89:12,13).
Onder de hemel en de aarde worden de hogere en de lagere hemelen verstaan, eender de innerlijke en de uiterlijke Kerk; onder het wereldrond en de volheid ervan worden de hemelen en de Kerk in het algemeen verstaan ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware; onder het wereldrond de hemel en de Kerk ten aanzien van het goede en onder de volheid ervan de hemel en de Kerk ten aanzien van het ware en omdat deze of degenen die daarin zijn, in het noorden en in het zuiden zijn en omdat het zuiden is aan de rechterhand van de Heer, wordt er daarom gezegd, het noorden en de rechterhand en omdat het Goddelijk Ware is verenigd met het Goddelijk Goede, zodanig is in die windstreken van de grondlegging van de wereld aan, zoals eerder is gezegd en daarom wordt er gezegd: Gij hebt gegrond en Gij hebt geschapen.
Bij Jesaja: 'De Heer heeft u gegeven brood der benauwdheid en wateren van de verdrukking, maar uw leraren zullen niet meer dwingen heen te vliegen en uw ogen mogen zijn opziende tot uw leraren en uw oren zullen het Woord horen, al zeggende: Dit is de weg, gaat daarin, wanneer gij ter rechterhand zult zijn heengegaan en wanneer ter linkerhand', (Jesaja 30:20,21).
Daar wordt gehandeld over hen die in verzoekingen zijn en die daardoor en daarna, onderricht in de waarheden van de leer, toelaten en opnemen; de verzoekingen zelf worden aangeduid

met het brood der benauwdheid en met de wateren van de verdrukking: met het brood der benauwdheid worden de verzoekingen aangeduid ten aanzien van het goede van de liefde en met de wateren van de verdrukking de verzoekingen ten aanzien van de waarheden van het geloof.
Verzoekingen immers zijn van tweeërlei geslacht, namelijk ten aanzien van het goede, dat van de liefde is en ten aanzien van het ware, dat van het geloof is; het brood betekent het goede van de liefde en de wateren betekenen de waarheden van het geloof; de benauwdheid en de verdrukking betekenen de staat van de verzoekingen; het onderricht in de waarheden van de leer wordt daarmee aangeduid dat de ogen opzien tot de leraren; de ogen betekenen het verstand en het geloof; de leraren betekenen de leer; het goede van het leven volgens de waarheden van de leer, wordt daarmee aangeduid dat de oren het woord zullen horen; met de oren wordt de gehoorzaamheid aangeduid en omdat de gehoorzaamheid van het leven is, wordt vandaar met het woord horen aangeduid: leven volgens de waarheden van de leer.
Het onderricht en de gehoorzaamheid wordt verder beschreven met: Al zeggende: Dit is de weg, gaat in dezelve, wanneer gij ter rechterhand zult zijn heengegaan en wanneer ter linkerhand; met de weg wordt het leidende ware aangeduid; het ware dat leidt tot het zuiden van de hemel wordt verstaan onder heengaan ter rechterhand en het ware dat leidt tot het noorden daar, onder heengaan ter linkerhand.
Bij dezelfde: 'Verruim de plaats van uw tent en dat zij de gordijnen van uw habitakels uitbreiden; verhinder het niet, maak lang uw koorden en steek uw pinnen vast in; omdat gij ter rechterhand en ter linkerhand zult uitbreken en uw zaad de natiën zal erven en de verlaten steden zullen zij doen bewonen', (Jesaja 54:2,3).
Daar wordt gehandeld over de instauratie van de Kerk bij de natiën en met de plaats van de tent verruimen worden aangeduid de aanwassingen van de Kerk ten aanzien van de eredienst vanuit het goede; met de gordijnen van de habitakels uitbreiden, worden aangeduid de aanwassingen van de Kerk ten aanzien van de waarheden van de leer; met de koorden lang maken, wordt de uitbreiding ervan aangeduid; met de pinnen vast insteken, wordt de bevestiging vanuit het Woord aangeduid; met uitbreken ter rechterhand en ter linkerhand, wordt de verruiming aangeduid ten aanzien van het goede van de naastenliefde en ten aanzien van het ware van het geloof.
Ter rechterhand ten aanzien van het goede van de naastenliefde en ter linkerhand ten aanzien van het ware van het geloof vanuit dat goede; met het zaad dat de natiën zullen erven, wordt aangeduid het ware waardoor de goedheden zijn; het zaad is het ware en de natiën zijn de goedheden en met de verlaten steden die de natiën zullen doen bewonen, worden de waarheden vanuit de goede dingen van het leven aangeduid; de verlaten steden zijn de waarheden van de leer, waar eerder de waarheden niet waren; de natiën zijn de goedheden van het leven van waaruit de ware dingen zijn en bewonen is leven.
Bij dezelfde: 'In de ontsteking van Jehovah Zebaoth is het land verduisterd en het volk is geworden als een spijs van het vuur; zij zullen, de man zijn broeder, niet verontschuldigen; en indien hij zal aangetroffen hebben ter rechterhand, zal hij toch hongeren en indien hij zal gegeten hebben ter linkerhand, zo zullen zij niet verzadigd worden; zij zullen, de man, het vlees van hun arm eten', (Jesaja:9:18-20).
Met deze dingen wordt beschreven de uitblussing van het goede door het valse en van het ware door het boze; de uitblussing van elk goede en ware, hoezeer daar ook naar gezocht wordt, wordt aangeduid met: Indien hij zal aangetroffen hebben ter rechterhand, zal hij toch hongeren en indien hij zal gegeten hebben ter linkerhand, zo zullen zij niet verzadigd worden.
De rechterhand is het goede van waaruit het ware is en de linkerhand is het ware vanuit het goede; dit afhouwen en eten, betekent onderzoek doen; hongeren en niet verzadigd worden is niet gevonden worden en indien het wordt gevonden, toch niet opgenomen worden; de overige teksten zijn ontvouwd in nr. 386.

Bij Ezechiël: 'De gelijkenis van de aangezichten van de cherubim, het aangezicht van een mens en het aangezicht van een leeuw ter rechterhand hadden die vier, en het aangezicht van een os ter linkerhand en het aangezicht van een arend hadden die vier', (Ezechiël 1:10).
Wat er wordt aangeduid met de cherubim en wat met de aangezichten ervan, dus als het aangezicht van een mens en van een leeuw, een os en een arend, zie eerder de nrs. 277 tot 281.
Dat de aangezichten van een mens en van een leeuw ter rechterhand werden gezien, is omdat met de mens het Goddelijk Ware in het licht en het inzicht wordt aangeduid en met de leeuw het Goddelijk Ware in de macht daaruit, zodanig als het is in de hemel in het zuiden en dat het aangezicht van een os ter linkerhand werd gezien, betekent het goede van het ware in het duister; met de os immers wordt aangeduid het goede van de natuurlijke mens, dat in het duister is voor hen die in de hemel aan het noorden wonen.
Bij Zacharia: 'Te dien dag zal Ik de aanvoerders van Juda stellen als een haard van het vuur in het brandhout en zoals een fakkel van vuur in een schoof, opdat zij eten ter rechterhand en ter linkerhand alle volken rondom, opdat Jeruzalem voortaan zal wonen onder zich in Jeruzalem', (Zacharia 12:6).
Daar wordt gehandeld over de instauratie van de hemelse Kerk, of van de Kerk die in het goede van de liefde tot de Heer zal zijn; die Kerk wordt verstaan onder het huis van Juda; onder de aanvoerders ervan worden de goede en de ware dingen van die Kerk verstaan; de verstrooiing van de boosheden en de valsheden daardoor, wordt daarmee aangeduid dat zij zullen worden gesteld zoals een haard van het vuur in het brandhout en zoals een fakkel van het vuur in een schoof en daarmee dat zij zullen eten ter rechterhand en ter linkerhand alle volken rondom; de boze dingen die door die Kerk zullen worden verstrooid, worden aangeduid met: Zoals een haard van het vuur in het brandhout en zoals een fakkel in een schoof en de valsheden die ook zullen worden verstrooid, worden aangeduid met de volken rondom die zij zullen eten of verteren.
Dat die Kerk beschermd zal zijn tegen de bestoking van de boosheden en de valsheden en zal leven in het goede van het leven volgens de waarheden van de leer, wordt daarmee aangeduid dat Jeruzalem voortaan onder zich zal wonen in Jeruzalem; van wonen wordt gesproken met betrekking tot het goede van het leven en Jeruzalem betekent de Kerk ten aanzien van de waarheden van de leer.
Bij Ezechiël: 'Tegen al hun poorten zal Ik de punt van het zwaard geven en het is gemaakt tot een bliksem, aangescherpt ter slachting; verenig u, keer ter rechterhand, schik u, keer ter linkerhand, waarheen uw aangezichten gesteld worden', (Ezechiël 21:15,16).
Hiermee wordt de vernietiging van het ware door afgrijselijke valsheden beschreven; met het zwaard wordt aangeduid zo'n valse dat het ware vernietigt; de afgrijselijkheid en de buitensporigheid van dat valse, wordt daarmee beschreven dat het zwaard is gemaakt tot een bliksem en aangescherpt ter slachting.
Dat degenen die in dit valse zijn, niet enig goede noch ware hebben, met hoeveel inspanning zij het ook zoeken, wordt aangeduid met: Verenig u, keer ter rechterhand; schik u, keer ter linkerhand, waarheen uw aangezichten gesteld worden.
Bij Zacharia: 'Wee de herder van niets, verlatende de kudde; het zwaard zal zijn over zijn arm en over zijn rechteroog; zijn arm zal al verdorrende verdorren en zijn rechteroog zal al verdonkerende verdonkeren', (Zacharia 11:17).
Onder de herder van niets, verlatende de kudde, worden degenen verstaan die niet het ware onderwijzen en daardoor leiden tot het goede van het leven en voor dezen is het van geen zorg of iets waar is ofwel vals, wat zij onderwijzen; met het zwaard over zijn arm, wordt aangeduid het valse dat elk goede van de wil vernietigt en met het zwaard over het rechteroog, wordt aangeduid het valse dat elk ware van het verstand vernietigt.

Dat zij moeten worden beroofd van elk goede en ware, wordt daarmee aangeduid dat de arm al verdorrende zal verdorren en het rechteroog al verdonkerende zal verdonkeren; zie deze dingen ook ontvouwd in de nrs. 131, 152.

Aangezien de rechterstreek van het lichaam en de leden van de rechterstreek het goede betekenen waardoor het ware is, werd er daarom bevolen, toen Aharon en zijn zonen zouden worden ingewijd in het priesterschap, 'dat het bloed zou genomen worden van een ram en gegeven op het rechteroorlapje van hen, op de duim van hun rechterhand en op de grote teen van hun rechtervoet', (Exodus 29:20).

Dit werd bevolen, omdat het bloed betekende het Goddelijk Ware, waardoor het goede van de liefde is; dit immers werd uitgebeeld door Aharon en het eerstgenoemde door zijn zonen; en omdat alle inwijding om het Goddelijk Goede van de Liefde uit te beelden plaatsvindt door het Goddelijk Ware, werd daarom bloed gegeven op het rechteroorlapje, op de duim van de rechterhand en op de grote teen van de rechtervoet.

Met het rechteroorlapje wordt de gehoorzaamheid vanuit de doorvatting aangeduid; met de duim van de rechterhand wordt het goede met de wil aangeduid en met de grote teen van de rechtervoet wordt het goede met de daad aangeduid.

Aangezien met de melaatsheid het door valse dingen verteerde goede wordt aangeduid, wordt dit boze, hoe dit door de Goddelijke middelen moet worden hersteld, beschreven met het proces van de reiniging van de melaatsheid, in de geestelijke zin verstaan.

Hieruit zou ik het volgende willen aanvoeren: 'Dat de priester zou nemen van het bloed van de schuldoffers en geven op het rechter oorlapje van hem die te reinigen is en op de duim van diens rechterhand en op de grote teen van diens rechtervoet en de priester zou nemen uit de log [hoeveelheid] de olie en uitgieten op zijn linkerhandpalm en sprengen van de olie aan zijn vinger zevenmaal voor Jehovah', (Leviticus 14:14-17,24 tot 28).

Hier worden eendere dingen met het rechteroorlapje, de rechterduim en de rechter grote teen aangeduid als eerder; iets eenders ook met het bloed, namelijk het Goddelijk Ware; dit immers zuivert de mens van de valsheden die de goede dingen bij hem hebben verteerd en wanneer hij hiervan is gezuiverd, kan het goede worden voortgebracht door de waarheden en zo de mens van de melaatsheid worden genezen.

Hieruit kan vaststaan, wat met het rechtse en het linkse wordt aangeduid het goede van waaruit het ware is en het ware vanuit het goede, zoals eerder is gezegd; wat zou het anders inhouden, dat bloed zou worden gegeven op het rechterdeel van die leden en dat olie zou worden genomen voor de linkerhandpalm en gesprengd met de rechtervinger.

Eender, dat de profeet Ezechiël werd bevolen, 'op de linkerzijde te liggen en dat daarop werden gelegd de ongerechtigheden van het huis Israëls', (Ezechiël 4:4).

Met de profeet immers wordt de onderwijzende aangeduid en in de abstracte zin de leer van de Kerk en met de linkerzijde wordt de leer van het ware vanuit het goede aangeduid en door de waarheden vanuit het goede wordt de mens van ongerechtigheden gezuiverd.

Dat, 'Salomo wasvaten stelde, vijf aan de schouder van het huis ter rechterzijde en vijf aan de schouder van het huis ter linkerzijde ervan; de bronzen zee echter aan de rechterschouder van het huis naar het oosten vanuit de streek van het zuiden', (1 Koningen 7:39).

De oorzaak hiervan was, dat het huis of de tempel de hemel en de Kerk uitbeeldde, de wasvaten de zuiveringen van de valsheden en de boosheden en zo de voorbereidingen om binnen te treden in de hemel en in de Kerk; de rechterschouder van het huis betekende het zuiden in de hemelen, waar het Goddelijk Ware is in zijn licht en de linkerschouder ervan betekende het noorden, waar het Goddelijk Ware is in zijn schaduw; en dus werden met die tien wasvaten aangeduid alle dingen van de zuivering en allen die gezuiverd worden en met vijf aan deze schouder en aan de andere, werden aangeduid degenen of dat geslacht van mensen bij wie het Goddelijk Ware is, in het licht en bij wie het is in de schaduw; want tien betekent alle dingen en allen en vijf een deel, of een geslacht; de bronzen zee beeldde het algemene van de zuiveraars uit.

Dat deze was gesteld aan de rechterzijde van het huis naar het oosten vanuit de streek van het zuiden, was omdat het reinigend Goddelijk Ware voortgaat vanuit de Goddelijke Liefde van de Heer; het oosten immers is waar de Heer als Zon verschijnt; het Goddelijk Ware, namelijk het licht van de hemel vanuit die Zon, is in het zuiden in zijn helderheid en in het zonnige. Dit was de oorzaak dat het algemene van de zuiveraars was gesteld naar het oosten vanuit de streek van het zuiden.
Deze verborgenheden van het Woord kan men niet weten in de wereld, tenzij men weet van de windstreken in de hemel, die zich anders verhouden dan in de wereld.
Maar over de windstreken in de hemel zie ook in het werk 'Hemel en Hel', nrs. 141 tot 153, die aan de hand van dingen die zijn gezien en gehoord zijn gezegd.
Aangezien in de geestelijke wereld men de wegen ingaat en bewandelt die leiden tot hen die in een eendere regerende liefde zijn en eenieder het vrije heeft om de weg te gaan die hij wil en in welke en door welke weg zijn liefde hem leidt en die wegen aan de rechterzijde en aan de linkerzijde strekken tot de ene ofwel tot de andere liefde, dus tot die liefde die is ingeënt, wordt daarom eveneens met het rechtse en het linkse aangeduid, het genoegen vinden, het vrije en het gewenste, zoals in het boek Genesis: 'Abraham zei tot Lot: Scheid u, indien de linkerhand, ik zal de rechterhand kiezen, indien de rechterhand, ik zal de linkerhand gaan', (Genesis 13:9).
'En de knecht van Abraham zei tot Laban toen hij Rebecca tot echtgenote voor Izaäk vroeg: Geef mij te kennen opdat ik heenzie ter rechterhand of ter linkerhand', (Genesis 24:49).
Met niet terugtreden en niet afbuigen ter rechter- of ter linkerhand, wordt ook aangeduid niet een andere weg gaan dan die welke de Heer Zelf en welke het goede en het ware van de hemel en van de Kerk aangeven, dus niet afdwalen, zoals, 'dat zij niet zouden terugtreden van het woord van de priester Leviet en de rechter, noch van de geboden in het Woord, ter rechter- of ter linkerhand', (Deuteronomium 17:11,20; 28:14; Jozua 1:7; 2 Samuël 14:19).
En dat, 'de zonen Israëls niet zouden afbuigen ter rechter- of ter linkerhand, maar dat zij de weg des konings gingen toen zij het land van Edom doorgingen', (Numeri 20:17) en 'toen zij het land van de koning van Sihon doorgingen', (Deuteronomium 2:27).
Bovendien, dat de rechterhand de volle macht betekent en wanneer het de Heer betreft, de Goddelijke Almacht, zie nr. 298.

601. En hij riep met een grote stem, zoals een leeuw brult; dat dit betekent de betuiging van diepe smart vanwege de verlating van het Goddelijk Ware in de Kerk, staat vast uit de betekenis van [luidkeels] roepen met een grote stem, dus de uiting van diepe smart, waarover hierna; en uit de betekenis van, zoals een leeuw brult, namelijk vanwege de verlating van het Goddelijk Ware in de Kerk; met de leeuw immers wordt het Goddelijk Ware in zijn macht aangeduid, zie nr. 278 en met brullen wordt aangeduid de uiting van de smart vanwege de verlating ervan.
Dat deze dingen met, 'roepen met een grote stem zoals een leeuw brult', worden aangeduid, staat vast uit de volgende teksten in dit hoofdstuk, waar gehandeld wordt over de verlating van het Goddelijk Ware in de Kerk; want onder de sterke engel die neerdaalde vanuit de hemel wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Woord, dus het Goddelijk Ware.
Daarna wordt daarover gezegd, 'dat de engel zijn hand ophief tot de hemel en zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, dat er geen tijd meer zal zijn', waarmee wordt aangeduid, dat er niet langer verstand van het Goddelijk Ware is en vandaar niet enige staat van de Kerk en daarna wordt gezegd, 'dat in die dagen van de stem van de zevende engel het mysterie Gods zal worden voleindigd', waarmee wordt aangeduid het Laatste Gericht, dat zal komen wanneer er niet meer enig geloof van het Goddelijk Ware is, omdat er niet meer het goede van de naastenliefde is.

Hieruit kan vaststaan, dat met, 'hij riep met een grote stem zoals een leeuw brult', wordt aangeduid de uiting van diepe smart vanwege de verlating van het Goddelijk Ware in de Kerk.
Bovendien wordt in het Woord meermalen gesproken van een leeuw en met de leeuw wordt in de hoogste zin de Heer aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware en eender de hemel en de Kerk ten aanzien daarvan uit de Heer; en vandaar wordt met de leeuw aangeduid het Goddelijk Ware ten aanzien van de macht, zie ook over deze betekenis van de leeuw eerder nr. 278.
Daaruit kan vaststaan wat er wordt aangeduid met brullen of leeuwengebrul, namelijk de brandende aandoening van de hemel en de Kerk te beschermen en zo de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk te zaligen, wat plaatsvindt door de valsheden van het boze te vernietigen door het Goddelijk Ware en door de macht daarvan en in de tegengestelde zin wordt met brullen en leeuwengebrul aangeduid de brandende begeerte van de Kerk te verderven en te verwoesten, wat plaatsvindt door het Goddelijk Ware te vernietigen door de valsheden van het boze.
Het leeuwengebrul heeft deze betekenis, omdat de leeuw als hij hongerig is en naar buit hunkert en eveneens als hij in toorn ontsteekt tegen vijanden, meestal brult.
Dat brullen en gebrul zulke dingen in het Woord betekenen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: 'Zo zei Jehovah tot mij: Gelijkerwijs een leeuw en een jonge leeuw over zijn roof brult, wanneer tegen hem de volheid van de herders in de weg komt en van wie de stem hij niet wordt verbijsterd en van hun tumult niet verslagen wordt, zo zal Jehovah Zebaoth neerdalen om krijg te voeren op de berg van Zion en op de heuvel ervan', (Jesaja 31:4).
Jehovah wordt vergeleken met een brullende leeuw, aangezien met de leeuw wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware en de macht ervan en met brullen de gloed van de Kerk te beschermen tegen de boosheden en de valsheden.
Daarom wordt er gezegd: Zo zal Jehovah neerdalen om krijg te voeren op de berg van Zion en op de heuvel ervan; de berg van Zion is de hemelse Kerk en de heuvel ervan of Jeruzalem is de geestelijke Kerk; de roof waarover de leeuw brult, betekent de bevrijding uit de hel.
Bij Joël: 'Jehovah zal vanuit Zion brullen en vanuit Jeruzalem zal Hij Zijn stem geven en de hemelen en de aarde zullen beven; maar Jehovah zal zijn de toevlucht voor Zijn volk en de versterking voor de zonen Israëls', (Joël 3:16).
De bescherming van de gelovigen uit de Heer door het Goddelijk Ware wordt daarmee beschreven, dat Jehovah vanuit Zion zal brullen en vanuit Jeruzalem zijn stem zal geven; de hevige macht van het Goddelijk Ware en de verschrikking als gevolg daarvan, wordt daarmee beschreven dat de hemelen en de aarde zullen beven; en de zaliging en de bescherming daarmee, dat Jehovah zal zijn de toevlucht voor Zijn volk en de versterking voor de zonen Israëls; het volk van Jehovah en de zonen Israëls zijn de gelovigen die van de Kerk zijn.
Bij Hosea: 'Niet zal Ik wederkeren om Efraïm te verderven; achter Jehovah zullen zij gaan; zoals een leeuw zal Hij brullen, omdat die zal brullen en met eer zullen de zonen toetreden van de zee af; met eer zullen zij aankomen zoals een vogel uit Egypte en zoals een duif vanuit het land van Assyrië en Ik zal hen doen wonen op hun huizen', (Hosea 11:9-11).
Met Efraïm wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van het verstand van het ware; over die Kerk wordt het volgende gezegd: achter Jehovah gaan, betekent de Heer vereren en leven uit Hem; zoals een leeuw zal Hij brullen, omdat die zal brullen, betekent de bescherming van hen door het Goddelijk Ware; met eer zullen de zonen toetreden van de zee af, betekent dat tot de Kerk zullen toetreden zij die in het natuurlijk goede zijn; met eer zullen zij aankomen zoals een vogel uit Egypte, betekent hun natuurlijk denken vanuit de wetenschappelijke dingen, de vogel is het denken en Egypte is het wetenschappelijke dat het natuurlijk ware is; en zoals een duif vanuit het land van Assyrië, betekent dat zij het redelijk goede en ware hebben; de duif is het redelijk goede en het land van Assyrië is de Kerk ten aanzien van het redelijk ware.

Er is immers bij de mens het natuurlijk en eveneens het redelijk goede en ware; het natuurlijke is lager of uiterlijk, dat de wereld beschouwt; het redelijke is hoger of innerlijk, dat het natuurlijke verbindt met het geestelijke.
Het natuurlijke is Egypte, het redelijke is Assur en het geestelijke is Israël; en Ik zal hen doen wonen op hun huizen, betekent het leven vanuit de wil van het goede en vanuit het verstand van het ware.
Het menselijk gemoed dat daaruit bestaat, wordt verstaan onder het huis en leven wordt aangeduid met wonen.
Bij Amos: 'Niet zal de Heer Jehovih het woord doen, tenzij Hij Zijn verborgenheid zal hebben onthuld aan Zijn knechten de profeten; de leeuw heeft gebruld, wie zou niet vrezen; de Heer Jehovih heeft gesproken, wie zou niet profeteren', (Amos 3:7,8).
Niet zal de Heer Jehovih het woord doen tenzij Hij Zijn verborgenheid zal hebben onthuld aan Zijn knechten de profeten, betekent dat de Heer de innerlijke dingen van het Woord en van de leer opent voor hen die in de ware dingen vanuit het goede zijn; met de verborgenheid onthullen wordt aangeduid de innerlijke dingen van het Woord verlichten en openen; met de knechten de profeten worden degenen aangeduid die in de waarheden van de leer zijn en opnemen; de leeuw brult, wie zou niet vrezen, betekent de machtige onthulling en openbaring van het Goddelijk Ware.
De Heer Jehovih heeft gesproken, wie zou niet profeteren, betekent de opneming ervan en de openbaring; de Heer wordt de Heer Jehovih genoemd, wanneer er wordt gehandeld over het goede.
Bij Zacharia: 'Een stem van het gehuil van de herders, omdat hun grootsheid verwoest is; een stem van het gebrul van de jonge leeuwen, omdat de verheffing van de Jordaan verwoest is', (Zacharia 11:3).
Een stem van het gehuil van de herders, omdat hun grootsheid verwoest is, betekent de smart van hen die leren, dat het goede van de Kerk is vergaan; herder worden degenen genoemd die het ware onderwijzen en daardoor leiden tot het goede van het leven en de grootsheid is het goede van de Kerk; een stem van het gebrul van de jonge leeuwen omdat de verheffing van de Jordaan verwoest is, betekent de smart vanwege de verlating van het Goddelijk Ware in de Kerk.
Leeuwen worden degenen genoemd die in de Goddelijke waarheden zijn; het gebrul betekent de smart; de verheffing van de Jordaan die verwoest is, betekent de Kerk ten aanzien van het Goddelijk Ware dat binnenleidt.
Bij Job: 'God brult met Zijn stem, Hij dondert met de stem van Zijn majesteit; toch werpt Hij niet omver wanneer Zijn stem wordt gehoord; God dondert met Zijn stem wonderbaarlijk', (Job 37:4,5).
Met brullen en donderen met de stem, wordt de macht en de krachtdadigheid van het Goddelijk Ware of van het Woord aangeduid.
In de aangevoerde plaatsen werd in de brede zin met brullen aangeduid: de brandende aandoening van de hemel om de Kerk te beschermen of de engelen van de hemel en de mensen van de Kerk, wat plaatsvindt door de valsheden van het boze te vernietigen door het Goddelijk Ware en de macht ervan; maar met brullen in de tegengestelde zin wordt aangeduid de brandende begeerte om de Kerk te vernietigen en te verderven, wat plaatsvindt door het Goddelijk Ware te vernietigen door de valsheden van het boze; in deze zin wordt brullen gezegd in de volgende plaatsen:
Bij Jeremia: 'Babel zal zijn tot puinhopen, tot een habitakel der draken, een ontzetting en aanfluiting; tezamen zoals leeuwen zullen zij brullen, gebrul uiten zoals leeuwenwelpen, wanneer zij verhit zijn zal Ik hun gastmalen opzetten en Ik zal hen dronken maken opdat zij opspringen en slapen de slaap der eeuw en niet opwaken', (Jeremia 51:37-39).
De ondergang van Babel, opdat daar niet enig ware noch enig goede zal zijn, wordt aangeduid met: Babel zal zijn tot puinhopen, een habitakel der draken, een ontzetting en aanfluiting;

Babel betekent degenen die de heilige dingen misbruiken om te heersen; hun brandende begeerte van het Goddelijk Ware te vernietigen door de valsheden van het boze, wordt aangeduid met: Tezamen zoals leeuwen zullen zij brullen, gebrul uiten zoals leeuwenwelpen.
De gloed van degenen die samenscholen tot deze euveldaad wordt aangeduid met: Wanneer zij verhit zijn, zal Ik hun gastmalen opzetten.
Dat zij waanzinnig tekeer zullen gaan vanwege de valsheden van het boze, wordt aangeduid met: Ik zal hen dronken maken opdat zij opspringen; dat zij nooit enig ware zullen verstaan en dat zij vandaar het leven niet zullen zien, wordt daarmee aangeduid dat zij de slaap der eeuw zullen slapen en niet opwaken.
Bij dezelfde: 'Is dan Israël een knecht; is hij een ingeborene van het huis; waarom is hij ten roof geworden; tegen hem brullen de jonge leeuwen, zij uiten hun stem; zij stellen zijn land tot woestheid, zijn steden worden verbrand, dermate dat er geen inwoner is, (Jeremia 2:14,15).
Is dan Israël een knecht, is hij een ingeborene van het huis, betekent de Kerk die in de waarheden en de goedheden was geweest en dat zij het tot dusver niet is; Israël betekent de Kerk; de knecht betekent degenen die in waarheden zijn en de ingeborene van het huis degenen die in goedheden zijn.
Waarom is hij ten roof geworden, betekent de verwoesting ervan; tegen hem brullen de jonge leeuwen, zij uiten hun stem, betekent in haar de verlating van het Goddelijk Ware vanwege de valsheden van het boze; zij stellen zijn land tot woestheid, betekent de vernietiging van de Kerk zelf door de boosheden; zijn steden worden verbrand, dermate dat er geen inwoner is, betekent de vernietiging van haar leerstellingen, ook door de boosheden, totdat er niet enig goede van de Kerk over is.
Bij Ezechiël: 'Een van de welpen van de leeuwin stond op; het werd een jonge leeuw, maar hij leerde roof te roven, hij verslond mensen; hij schond weduwen en de steden verwoestte hij en verwoest is het land en de volheid ervan van zijn stem van zijn gebrul', (Ezechiël 19:3,7).
Deze dingen betreffen de Joodse Kerk, die daar wordt verstaan onder de moeder van de leeuwen; met de jonge leeuw wordt aangeduid het valse van het boze in de gloed van het ware van de Kerk te vernietigen; met een roof roven wordt aangeduid de vernietiging van het ware en het goede van de Kerk; hij verslond mensen, schond weduwen en verwoestte de steden, betekent de vernietiging van het gehele verstand van het ware en van het goede dat het ware verlangt en verder van de leerstellingen.
De mensen betekenen het verstand van het ware, de weduwen het goede dat het ware verlangt en de steden de leerstellingen; verwoest is het land en de volheid ervan van de stem van zijn gebrul, betekent de verwoesting van de Kerk en de uitblussing van elk ware vanuit het Woord door het valse van het boze; het land is de Kerk, de volheid zijn haar waarheden vanuit het Woord; en de stem van het gebrul is het valse van het boze dat vernietigt.
Bij Jeremia: 'Ik, Ik roep het zwaard over alle inwoners van de aarde en daarom zult gij tot hen zeggen: Jehovah zal vanuit de hoogte brullen en vanuit het habitakel van Zijn heiligheid Zijn stem uiten; door te brullen zal Hij brullen tegen Zijn habitakels; het tumult komt tot aan het einde van de aarde, omdat Jehovah een twist heeft tegen de natiën; Hij zal het gericht ingaan met alle vlees, de goddelozen zal Hij overgeven aan het zwaard', (Jeremia 25:29-31).
Hier wordt aan Jehovah de verwoesting van de Kerk toegeschreven, hoewel de mensen daaraan schuld hebben; Ik, Ik roep het zwaard over alle inwoners van de aarde, betekent dat dit al het ware in de algehele Kerk vernietigt; Jehovah zal vanuit de hoogte brullen en vanuit het habitakel van Zijn heiligheid Zijn stem uiten, betekent de betuiging van smart in de hemel vanwege de verwoesting van het Goddelijk Ware; door te brullen zal Hij brullen tegen Zijn habitakels, betekent de diepe smart en de zware weeklacht over alle dingen van de Kerk; het tumult komt tot aan het einde van de aarde, betekent de verstoring van alle dingen, van de eersten van de Kerk tot aan de laatsten ervan; omdat Jehovah een twist heeft tegen de natiën; Hij zal het gericht ingaan met alle vlees, betekent de bezoeking en het gericht over allen die in

boosheden zijn; de goddelozen zal Hij overgeven aan het zwaard, betekent de ondergang van hen vanwege de valsheden.
Bij Amos: 'Jehovah zal vanuit Zion brullen en vanuit Jeruzalem zal Hij Zijn stem geven, opdat rouwen de habitakels van de herders en zal verdorren de kruin van Karmel', (Amos 1:2).
Het gebrul vanuit Zion betekent de diepe smart en de stem van Jeruzalem betekent de weeklacht; de rouw van de habitakels van de herders en het verdorren van de kruin van Karmel, betekent vanwege de verwoesting van alle goedheden en waarheden van de Kerk.
De habitakels van de herders betekenen alle goede dingen van de Kerk, de kruin van Karmel betekent alle waarheden ervan en de rouw en het verdorren de verwoesting.
Dat de kruin van Karmel de waarheden van de Kerk betekent, is omdat in Karmel wijngaarden waren en wijn betekent het ware in de Kerk.
Bij Jesaja: 'De toorn van Jehovah is ontstoken tegen Zijn volk; Hij heeft de banier opgeheven voor de natiën van verre en Hij heeft hen gefloten van het uiteinde van de aarde.
Hij heeft het gebrul zoals van een leeuw, Hij brult zoals jonge leeuwen en Hij briest en grijpt de roof aan en Hij zal wegrukken zodat er geen ontrukker is en Hij briest ertegen, als het ware met het gebruis van de zee, daardoor zal Hij neerschouwen op de aarde en deze, zie, is duisternis, benauwdheid en het licht verduistert in de puinhopen ervan', (Jesaja 5:25 tot 30).
Ook hier betekent, het gebrul zoals van een leeuw en zoals van jonge leeuwen de smart en de weeklacht over de verwoesting van het Goddelijk Ware in de Kerk door de valse dingen van het boze.
Dat Hij de roof aangrijpt en geen ontrukker, betekent de bevrijding en de zaliging van hen die in de waarheden vanuit het goede zijn; de verwoesting zelf wordt beschreven met: duisternis, benauwdheid en het licht verduistert in de puinhopen ervan; de duisternis zijn de valsheden, de benauwdheid is het boze; de verduistering van het licht is de verdwijning van het Goddelijk Ware en de puinhopen betekenen de totale omkering.
Bij David: 'Alle dingen heeft de vijand verdorven in het heiligdom; de vijanden hebben gebruld in het midden van uw feest', (Psalm 74:3,4); de vijand betekent het boze uit de hel, het heiligdom de Kerk en het feest de eredienst, daaruit blijkt, wat met die woorden in een reeks wordt aangeduid.
Dat het gebrul de zware weeklacht betekent vanwege de smart in het hart, staat vast uit deze plaatsen, bij David: 'Toen ik zweeg, werden mijn beenderen verouderd, door mijn gebrul de gehele dag', (Psalm 32:3).
Bij dezelfde: 'Ik ben verzwakt en uitermate zeer verbrijzeld; ik heb gebruld van het gebrul van mijn hart', (Psalm 38:9).
Bij Job: 'Voor mijn brood mijn zuchting en mijn gebrul wordt uitgestort zoals wateren', (Job 3:24).
xxx
602. En als hij geroepen had, spraken de zeven donderslagen hun stemmen; dat dit betekent het onderricht vanuit de hemel en de doorvatting ten aanzien van de laatste staat van de Kerk, staat vast uit de betekenis van het spreken van de stemmen, namelijk onderrichten, hier vanuit de hemel, omdat gezegd wordt, dat de zeven donderslagen spraken; en uit de betekenis van de zeven donderslagen, namelijk het Goddelijk Ware ten aanzien van het verstand en de doorvatting, waarover eerder nr. 273.
Gezegd wordt, zeven donderslagen, omdat met zeven alle dingen en de volheid wordt aangeduid en daarvan wordt gesproken wanneer er wordt gehandeld over de heilige dingen, zie de nrs. 20, 24, 257, 300.
Dat dit is ten aanzien van de laatste staat van de Kerk waarover Johannes vanuit de hemel door stemmen als van donderslagen werd onderricht, is omdat over die staat in dit hoofdstuk wordt gehandeld, zoals vaststaat uit het volgende: 'In de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen en het mysterie van God zal worden voleindigd, zoals

Hij heeft onderricht Zijn knechten de profeten', vers 7; en dat toch zal worden geleerd in de Kerk voordat die staat, die het einde is, zal komen, wordt verstaan onder de laatste woorden van dit hoofdstuk: 'Gij moet wederom profeteren over vele volken en natiën en tongen en koningen', vers 11.
Hieruit kan vaststaan, dat met 'de zeven donderslagen spraken hun stemmen', wordt aangeduid het onderricht vanuit de hemel en de doorvatting ten aanzien van de laatste staat van de Kerk.

603. En toen de zeven donderslagen hun stemmen hadden gesproken, zou ik gaan schrijven; dat dit betekent dat hij die staat wilde openbaren, staat vast uit de betekenis van, 'toen de zeven donderslagen hun stemmen hadden gesproken', dus het onderricht vanuit de hemel en de doorvatting ten aanzien van de laatste staat van de Kerk, nr. 602; en uit de betekenis van, 'zou ik gaan schrijven', namelijk willen openbaren; dat schrijven is openbaren, is duidelijk.

604. En ik hoorde een stem vanuit de hemel, zeggende tot mij: Verzegel de dingen die de zeven donderslagen hebben gesproken en schrijf die niet; dat dit betekent het bevel uit de Heer, opdat die dingen worden bewaard en nog niet geopenbaard, staat vast uit de betekenis van een stem horen vanuit de hemel, namelijk het bevel uit de Heer en dit is: Schrijf die niet; uit de betekenis van de dingen verzegelen die de zeven dondersslagen hebben gesproken, namelijk dat de dingen moeten worden verzwegen en bewaard, waarover hij werd onderricht en die hij doorvatte ten aanzien van de laatste staat van de Kerk; en uit de betekenis van: Schrijf die niet, namelijk dat die nog niet moeten worden geopenbaard, zie nr. 603.
Dat verzegelen is verzwijgen en bewaren tot een andere tijd, kan vaststaan uit wat volgt in dit boek; er wordt immers in wat volgt gehandeld over de middelste staat van de Kerk, die optreedt tussen het bazuinen van de zesde en de zevende engel, dat wil zeggen, tussen de voorlaatste staat van de Kerk en haar laatste; en daarom zijn het de toekomstige dingen in de laatste staat die moeten worden bewaard en nog niet moeten worden geopenbaard.

605. vers 5-7. En de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op tot de hemel. En hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, Die heeft geschapen de hemel en de dingen die daarin zijn en de aarde en de dingen die daarin zijn en de zee en de dingen die daarin zijn, dat er geen tijd meer zal zijn. Maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen en het mysterie Gods zal worden voleindigd, zoals Hij heeft verkondigd Zijn knechten de profeten.
En de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde, betekent de Heer, aan Wie alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn onderworpen; hief zijn hand op tot de hemel, betekent de plechtige verzekering vóór de engelen ten aanzien van de staat van de Kerk; en hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, betekent de waarheid vanuit Zijn Goddelijke; Die de hemel heeft geschapen en de dingen die daarin zijn, en de aarde en de dingen die daarin zijn en de zee en de dingen die daarin zijn, betekent de Heer ten aanzien van alle dingen van de hemel en van de Kerk, dus de innerlijke en de uiterlijke dingen.

606. En de engel die ik zag staan op de zee en op de aarde; dat dit betekent de Heer aan Wie alle dingen van de hemel en van de aarde zijn onderworpen, staat vast uit de betekenis van de engel die neerdaalde vanuit de hemel, te weten de Heer, waarover nr. 593; en uit de betekenis van staande op de zee en op de aarde, namelijk aan Wie alle dingen van de aarde en van de Kerk zijn onderworpen, zie ook nr. 600; vandaar wordt met op die staan aangeduid dat die aan Hem onderworpen zijn, zoals eveneens bij David: 'Gij hebt Hem doen heersen over de werken van Uw handen; alle dingen hebt Gij onder Zijn voeten gesteld', (Psalm 8:7); dit ten aanzien van de Heer.

De heerschappij van Hemzelf over alle dingen van de hemel en van de Kerk, wordt daaronder verstaan, dat alle dingen zijn gesteld onder Zijn voeten; en bij Jesaja: 'De plaats van Mijn voeten zal Ik eerwaardig maken', (Jesaja 60:13).
Onder de plaats van de voeten van de Heer wordt in algemene zin alle dingen van de hemel en van de Kerk verstaan, aangezien de Heer als Zon boven de hemelen is; maar in de bijzondere zin wordt met de plaats van de voeten de Kerk aangeduid, want de Kerk van de Heer is bij de mensen in de natuurlijke wereld en het natuurlijke is het laatste waarin het Goddelijke stilhoudt en waarop het als het ware blijft staan; vandaar is het, dat de Kerk op aarde ook de voetbank van de Heer wordt genoemd.
Bij dezelfde: 'De aarde is de voetbank van Mijn voeten', (Jesaja 66:1; Mattheüs 5:35).
Verder in Klaagliederen: 'Hij heeft het sieraad Israëls vanuit de hemelen ter aarde neergeworpen; ook gedenkt Hij niet aan de voetbank van Zijn voeten', (Klaagliederen 2:1).
Bij David: 'Wij zullen binnengaan in Zijn habitakels, wij zullen ons inkrommen voor de voetbank van Zijn voeten', (Psalm 132:7).
Deze dingen betreffen de Heer en onder de voetbank van Zijn voeten wordt de Kerk op aarde verstaan.
Hieruit kan vaststaan, dat met staan op de zee en op de aarde, wanneer het de Heer betreft, wordt aangeduid dat alle dingen van de hemel en van de aarde aan Hem zijn onderworpen; in het bijzonder echter wordt met de zee en de aarde waarop hij zijn voeten zette, de laatste hemel en de Kerk op aarde aangeduid, zoals nu is gezegd; want met de hogere lichaamsdelen die de engel had, worden de hogere hemelen aangeduid, omdat die daarmee overeenstemmen. De binnenste hemel immers stemt overeen met het hoofd, de middelste hemel met de borst tot aan de lenden en de laatste hemel met de voeten, de Kerk op aarde echter met de voetzolen; vandaar is het dat deze wordt verstaan onder de voetbank van de voeten.
Vanuit deze overeenstemming kan men opmaken, wat er in het algemeen en in het bijzonder werd uitgebeeld door de engel, onder wie de Heer wordt verstaan, staande op de zee en op de aarde, namelijk dat de algehele hemel werd uitgebeeld.
De Heer immers is de hemel en Zijn Goddelijk Menselijke vormt die tot Zijn beeld; vandaar is het dat de gehele hemel in de aanblik van de Heer is zoals één mens en dat die overeenstemt met alle dingen van de mens en daarom ook wordt de hemel de Grootste Mens genoemd, maar zie over deze zaak de dingen die zijn aangevoerd in het werk, 'Hemel en Hel', nrs. 59 tot 102.

607. Hief zijn hand op tot de hemel; dat dit de betuiging voor de engelen ten aanzien van de staat van de Kerk betekent, staat vast uit de betekenis van de hand tot de hemel opheffen, namelijk de betuiging voor de engelen; dat het is over de staat van de Kerk, blijkt uit wat volgt.
Dat het is de betuiging voor de engelen, die hier wordt aangeduid met de hand tot de hemel opheffen, kan men hieruit opmaken, dat de betuigingen plaatsvinden door het opheffen van de handen tot de hemel en ook hieruit dat hij zwoer bij Hem Die leeft tot en de eeuwen der eeuwen, dat er geen tijd meer zal zijn, zoals daarna volgt; en zweren is een woord van betuiging en de tijd dat die er niet meer zal zijn, betekent de staat van de Kerk.

608. Dat hij zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen; dat dit de waarheid vanuit Zijn Goddelijke betekent, staat vast uit de betekenis van zweren, namelijk de plechtige verzekering en bevestiging en wanneer het de Heer betreft, de Goddelijke waarheid is, waarover hierna en uit de betekenis van Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, dus het Goddelijke uit het eeuwige, Dat alleen leeft en vanuit Dit, allen in het heelal, zowel de engelen als de mensen, het leven hebben.
Dat dit wordt aangeduid met Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, zie de nrs. 289, 291, 349.

Dat zweren de plechtige verzekering en bevestiging betekent en hier de waarheid, omdat het plaatsvond door een engel, onder wie de Heer wordt verstaan, kan hieruit vaststaan dat zweren is plechtig verzekeren en bevestigen dat het zo is en wanneer het de Heer betreft, dat het de Goddelijke Waarheid is.
Een eed zweren immers vindt alleen plaats door degenen die niet innerlijk in de waarheid zelf zijn, dat wil zeggen, door hen die niet innerlijke, maar alleen uiterlijke mensen zijn; vandaar ook vinden die nooit plaats door de engelen, te minder dus door de Heer; maar dat in het Woord gezegd wordt dat men zweert en dat het de zonen Israëls was toegestaan te zweren bij God, is omdat zij alleen uiterlijke mensen zijn geweest en omdat de verzekering en de bevestiging van de innerlijke mens, als deze in de uiterlijke valt, in zweren valt; en in de Israëlitische Kerk waren alle dingen uiterlijk en deze beeldden de innerlijke dingen uit en duidden die aan.
Iets eenders is het Woord ook in de letterlijke zin, daaruit kan vaststaan, dat daaronder dat de engel zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, niet moet worden verstaan dat hij zo zwoer, maar dat hij in zich zei dat het de waarheid is en dat dit, neer gegleden in de natuurlijke sfeer volgens de overeenstemmingen, werd verkeerd in zweren.
Omdat nu zweren alleen een uiterlijke overeenstemming is met de bevestiging, die is van het gemoed van de innerlijke mens en die vandaar betekent, wordt het daarom in het Woord van het Oude Testament gezegd, dat het is geoorloofd te zweren bij God, ja zelfs dat God Zelf heeft gezworen.
Dat dit de bevestiging, de verzekering en eenvoudig de waarheid betekent, of dat iets waar is, kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: ‘Jehovah heeft gezworen bij de rechterhand en bij de arm van de sterkte’, (Jesaja 62:8); bij Jeremia: ‘Jehovah Zebaoth heeft gezworen bij Zijn ziel’, (Jeremia 51:14; Amos 6:8).
Bij Amos: ‘De Heer Jehovih heeft gezworen bij Zijn heiligheid’, (Amos 4:2); bij dezelfde: ‘Jehovah heeft gezworen bij de voortreffelijkheid van Jakob’, (Amos 8:7).
Bij Jeremia: ‘Zie, Ik heb gezworen bij Mijn grote Naam’, (Jeremia 44:26).
Dat van Jehovah wordt gezegd, dat Hij heeft gezworen bij Zijn rechterhand, bij Zijn ziel, bij Zijn Heiligheid en bij Zijn Naam, betekent bij de Goddelijke Waarheid; want onder de rechterhand van Jehovah, onder de arm van Zijn sterkte, onder de heiligheid, onder de Naam en onder de ziel van Hemzelf, wordt de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware, dus het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer.
Eender wordt het onder de voortreffelijkheid van Jakob verstaan, want onder de Sterke Jakobs wordt ook de Heer verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware.
Dat zweren, wanneer de Heer dit doet, de bevestiging uit Hem of vanuit Zijn Goddelijke betekent, blijkt bij Jesaja: ‘Bij Mij heb Ik gezworen, vanuit Mijn mond is het Woord uitgegaan, dat niet zal worden herroepen’, (Jesaja 45:23); en bij Jeremia: ‘Bij Mij heb Ik gezworen, dat dit huis tot verlating zal zijn’, (Jeremia 22:5).
Omdat met zweren, wanneer Jehovah dit doet, de Goddelijke Waarheid wordt aangeduid, wordt daarom bij David gezegd: ‘Jehovah heeft David de waarheid gezworen, waaraan Hij Zich niet onttrekt’, (Psalm 132:11).
Jehovah God of de Heer zweert nooit; zweren immers komt niet overeen met God Zelf of met de Goddelijke Waarheid; maar wanneer God of de Goddelijke Waarheid iets voor de mensen bevestigd wil hebben, dan valt die bevestiging, die dan in de natuurlijke sfeer neerglijdt, in een eed of in de formule van een eed zoals in de wereld gebruikelijk is.
Daaruit blijkt, dat hoewel God nooit zweert, niettemin in de letterlijke zin van het Woord, die de natuurlijke zin is, gezegd wordt dat Hij zweert; dit dus wordt aangeduid met zweren wanneer het Jehovah of de Heer betreft, in de voorafgaande plaatsen en eveneens in de nu volgende; bij Jesaja: ‘Jehovah Zebaoth heeft gezworen, door te zeggen: Indien niet, gelijkerwijs Ik heb gedacht, aldus zal geschieden’, (Jesaja 14:24).

Bij David: ‘Ik heb een verbond gesloten met Mijn uitverkorene, Ik heb gezworen David Mijn knecht: Heer, Gij hebt aan David gezworen in waarheid’, (Psalm 89:4,36,50).
Bij dezelfde: ‘Jehovah heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen’, (Psalm 110:4).
Bij Ezechiël: ‘Ik zwoer u en Ik ging een verbond in dat Gij Mijne zou zijn’, (Ezechiël 16:8).
Bij David: ‘Bij wie ik heb gezworen in Mijn toorn’, (Psalm 95:11).
Bij Jesaja: ‘Ik heb gezworen dat de wateren van Noach niet langer zouden doorgaan over de aarde’, (Jesaja 54:9).
Bij Lukas: ‘Om te gedenken aan Zijn heilig verbond aan de eed die Hij Abraham, onze vader, heeft gezworen’, (Lukas 1:72,73).
Bij David: ‘Gedachtenis geschiedde van Zijn verbond dat Hij heeft uitgehouwen met Abraham en Zijn eden met Izaäk’, (Psalm 105:8,9).
Bij Jeremia: ‘Opdat Ik bevestige de eed die Ik uw vaderen gezworen heb’, (Jeremia 11:5; 32:22).
Bij Mozes: ‘Het land dat Ik gezworen heb uw vaderen te zullen geven’, (Deuteronomium 1:35; 10:11; 11:9,21; 26:3,15; 31:20; 34:4).
Hieruit kan vaststaan, wat daaronder wordt verstaan dat de engel zijn hand ophief tot de hemel en zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen; eender als bij Daniël: ‘Ik hoorde de Man bekleed met linnen, dat Hij Zijn rechterhand en Zijn linkerhand ophief tot de hemelen en zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen’, (Daniël 12:7), namelijk dat het de betuiging is voor de engelen ten aanzien van de staat van de Kerk, dat het de Goddelijke Waarheid was die volgt.
Aangezien de Kerk bij de zonen Israëls als een uitbeeldende kerk was ingesteld, waarin alle dingen die bevolen waren, natuurlijke dingen waren die geestelijke dingen uitbeeldden en betekenden, was het daarom de zonen Israëls, bij wie die Kerk was, toegestaan te zweren bij Jehovah en bij Zijn Naam, en ook bij de heilige dingen van de Kerk, waardoor de innerlijke bevestiging en eveneens de waarheid werd uitgebeeld en vandaar aangeduid, zoals kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: ‘Wie zich zegent op aarde, zegene zich in de God der waarheid; en wie zweert op aarde, zwere in de God der waarheid’, (Jesaja 65:16).
Bij Jeremia: ‘Zweer bij de levende Jehovah in de waarheid, in het gericht en in de gerechtigheid’, (Jeremia 4:2).
Bij Mozes: ‘Jehovah uw God zult gij vrezen, Hem dienen en in Zijn Naam zweren’, (Deuteronomium 6:13; 10:20).
Bij Jesaja: ‘Te dien dage zullen vijf steden in het land van Egypte zijn, zwerende Jehovah Zebaoth’, (Jesaja 19:18).
Bij Jeremia: ‘Indien zij al lerende de wegen van Mijn volk zullen leren, om te zweren bij Mijn Naam, de Levende Jehovah’, (Jeremia 12:6).
Bij David: ‘Beroemen zal zich eenieder die zweert bij God en gestopt zal worden de mond van hem die de leugen spreekt’, (Psalm 63:12).
Zweren bij God hier betekent de waarheid spreken, want er volgt: Gestopt zal worden de mond van hem die de leugen spreekt.
Dat zij zwoeren bij God, zie ook (Genesis 21:23,24,31; Jozua 2:12; 9:20; Richteren 21:7; 1 Koningen 1:17).
Aangezien het de Ouden was toegestaan om te zweren bij Jehovah God, volgt dus, dat het een ontzaglijk boze was vals of in leugen te zweren, zoals blijkt uit deze plaatsen, bij Maleachi: ‘Ik zal een getuige zijn tegen de tovenaars en tegen de echtbrekers en tegen hen die vals zweren’, (Maleachi 3:5).
Bij Mozes: ‘Niet zult gij bij Mijn Naam in leugen zweren, zodat gij de Naam van uw God ontwijdt’; en: ‘Gij zult de Naam van uw God niet in het ijdele nemen’, (Leviticus 19:12; Deuteronomium 5:11; Exodus 20:7; Zacharia 5:4).

Bij Jeremia: Doorloopt de straten van Jeruzalem en ziet of er zijn die bij de Levende Jehovah hebben gezegd en toch bij een leugen zweren; uw zonen hebben Mij vernietigd, en zij hebben gezworen bij hetgeen niet God is', (Jeremia: 1,2,7).
Bij Hosea: 'Zweert niet: Jehovah Leeft', (Hosea 4:15).
Bij Zefanja: 'Ik zal uithouwen hen die zweren bij Jehovah, en die zweren bij Zijn Koning, en die terugtreden van achter Jehovah', (Zefanja 1: 4,5,6).
Bij Zacharia: 'Hebt niet de eed der leugen lief', (Zacharia 8:17).
Bij Jesaja: 'Hoor, huis van Jakob, zij die zweren bij de naam van Jehovah, niet in de waarheid, noch in de gerechtigheid', (Jesaja 48:1).
Bij David: 'De reine van handen en de zuivere van hart heft niet tot adelheid zijn ziel op, en hij zweert niet met arglist', (Psalm 24:4).
Hieruit kan vaststaan dat het de Ouden, die in de uitbeeldende en aanduidende dingen van de Kerk waren, was toegestaan om te zweren bij Jehovah God, om de waarheid te getuigen, en dat zo met die eed werd aangeduid, dat zij het ware denken en het goede willen.
Vooral was dit toegestaan aan de zonen van Jakob, aangezien die volslagen uiterlijke en natuurlijke mensen waren, en niet innerlijke en geestelijke; en de louter uiterlijke of natuurlijke mensen willen de waarheid bevestigd en betuigd hebben door eden; de innerlijke of geestelijke mensen echter willen dit niet, ja zelfs zijn zij afkerig van eden en hebben een afgrijzen ervoor, voornamelijk voor die eden die gezworen worden bij God en bij de heilige dingen van de hemel en van de Kerk, zij zijn daarmee tevreden om te zeggen dat dit waar is of zo is.
Aangezien zweren niet is van de innerlijke of geestelijken mens, en de Heer toen Hij in de wereld kwam, leerde om innerlijke of geestelijke mensen te zijn, en wel nadat Hij de uiterlijke dingen van de Kerk had afgeschaft, en de innerlijke dingen ervan heeft geopend, heeft Hij het derhalve verboden om te zweren bij God en bij de heilige dingen van de hemel en van de Kerk, zoals kan vaststaan uit deze woorden van de Heer, bij Mattheus: 'Gij hebt gehoord dat er gezegd is: Gij zult niet zweren, gij zult echter de Heer uw eed inlossen; Ik echter zeg u: Gij zult geenszins zweren, noch bij de hemel, omdat hij de troon Gods is, noch bij de aarde, omdat zij de voetbank van Zijn voeten is, noch bij Jeruzalem, omdat zij de stad van de grote Koning is; noch zult gij zweren op uw hoofd, omdat gij niet een haar kunt wit of zwart maken', (Mattheüs 5:33 tot 37).
Daar worden de heilige dingen vermeld, waarbij niet moet worden gezworen, namelijk: de hemel, de aarde, Jeruzalem en het hoofd; en onder de hemel wordt de engelenhemel verstaan, die de Troon van God wordt genoemd.
Dat onder de troon van God die Hemel wordt verstaan, zie men eerder, in de nrs. 253, 462, 477; onder de aarde wordt de Kerk verstaan; zie eerder de nrs. 29, 304, 413, 417; en daarom wordt zij de voetbank van de voeten van God genoemd; dat de voetbank van God ook de Kerk is, zie eerder, nr. 606: onder Jeruzalem wordt de leer van de Kerk verstaan, en daarom wordt zij de stad van de grote Koning genoemd.
Dat de stad de leer is, zie eerder nr. 223; en onder het hoofd wordt het inzicht daaruit verstaan; zie eerder de nrs. 553, 577; en daarom wordt gezegd: Gij kunt niet een haar wit of zwart maken; waarmede wordt aangeduid dat de mens vanuit zich niets kan verstaan.
Verder bij dezelfde: 'Wee u, gij blinde leidslieden, omdat gij zegt: Zo wie gezworen zal hebben bij de tempel, dat is niets; zo wie echter gezworen zal hebben bij het goud van de tempel, die is schuldig; gij dwazen en blinden; wat immers is meerder, het goud, of de tempel die het goud heiligt; verder: zo wie gezworen zal hebben bij het altaar, dat is niets; zo wie echter gezworen zal hebben bij de gave die daarop is, die is schuldig; gij dwazen en blinden; wat is meerder, de gave, of het altaar dat de gave heiligt; wie echter gezworen zal hebben bij het altaar, die zweert bij dit en bij al datgene wat daarop is; en wie gezworen zal hebben bij de tempel, die zweert daarbij en bij Hem Die daarin woont; en wie zweert bij de hemel, die zweert bij de troon Gods, en bij Hem Die daarop zit', (Mattheüs 23:16-22).

Dat men niet moet zweren bij de Tempel en bij het altaar, is omdat bij die zweren, zweren was bij de Heer, bij de hemel en bij de Kerk, want onder de tempel wordt in de hoogste zin verstaan de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, en in de betrekkelijke zin de hemel en de Kerk, ten aanzien daarvan en verder van alle eredienst vanuit het Goddelijk Ware; men zie eerder nr. 220; en met het altaar wordt aangeduid de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede, en in de betrekkelijke zin de hemel en de Kerk ten aanzien daarvan, en verder van alle eredienst vanuit het Goddelijk Goede; zie ook eerder nr. 391.
En omdat onder de Heer worden verstaan alle Goddelijke dingen die uit Hem voortgaan, Hij is immers in die dingen, en deze zijn van Hem, zweert derhalve hij die bij Hem zweert, bij alle dingen van Hem; eender zweert hij die zweert bij de hemel en de Kerk, bij alle dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, want de hemel is de samenvatting en de samenhouder van die dingen, eender de Kerk; daarom wordt gezegd dat de tempel meerder is dan het goud van de tempel, omdat de tempel dit heiligt; en dat het altaar meerder is dan de gave die daarop is, omdat het altaar dit heiligt.

609. Die heeft geschapen de hemel en de dingen die daarin zijn en de aarde en de dingen die daarin zijn en de zee en de dingen die daarin zijn; dat dit betekent de Heer ten aanzien van alle dingen van de hemel en van de Kerk, de innerlijke en de uiterlijke staat, staat vast uit de betekenis van scheppen, namelijk niet alleen maken dat het zo is, maar ook dat het voortdurend is, samenhoudend en ondersteunend door het Goddelijk voortgaande; want de hemelen ontstonden en zijn ontstaan, dat wil zeggen, zij blijven bestaan, door het Goddelijke van de Heer dat wordt genoemd het Goddelijk Ware verenigd met het Goddelijk Goede.
Dit is opgenomen door de engelen en maakt de hemel; vandaar is het wanneer hemel wordt gezegd, de Heer wordt verstaan, omdat de hemel waar de engelen zijn, de hemel is vanuit de Heer, dat wil zeggen, vanuit het uit Hem voortgaande Goddelijke.
Dit dus wordt hier aangeduid met scheppen.
Dat scheppen, wanneer het de Kerk en de mensen van de Kerk betreft, is opnieuw scheppen, dat wil zeggen: wederverwekken, zie eerder nr. 294; en uit de betekenis van de hemel, de aarde en de zee en van de dingen die daarin zijn, dus alle dingen van de hemel en van de Kerk, de innerlijke en de uiterlijke.
Met de hemel en de aarde en de zee, worden in het bijzonder hier de hogere en de lagere hemelen aangeduid, aangezien in de geestelijke wereld een eender aanzicht van de dingen is als in de natuurlijke wereld, namelijk: bergen, landen en zeeën; de bergen daar zijn de hogere hemelen, omdat de engelen van die hemelen op bergen wonen en het land en de zee daar zijn de lagere hemelen, want de engelen van deze hemelen wonen beneden de bergen op landen en als het ware in zeeën, zie eerder nr. 594.
Vandaar is het dat de engel die deze dingen sprak, werd gezien, staande op de aarde en de zee.
Dat met de aarde en de zee en de dingen die daarin zijn, ook alle dingen van de Kerk worden aangeduid, zowel de innerlijke als de uiterlijke, is omdat in de Kerk innerlijke en uiterlijke dingen zijn, zoals er in de hemelen hogere en lagere dingen zijn en met deze overeenstemmen.
Dat met de zee en de aarde de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de uiterlijke en de innerlijke dingen ervan, zie eerder nr. 600.
Volgens de letterlijke zin worden onder de hemel, de aarde en de zee, de zichtbare, de bewoonbare en de bevaarbare zee verstaan en onder de dingen die daarin zijn: de vogels, de dieren en de vissen; maar dat die niet onder deze woorden worden verstaan, kan hieruit blijken, dat de engel door Johannes, toen hij in de geest was, werd gezien, staande op de zee en op de aarde en wat wordt gezien in de geest, dat wordt niet gezien in de natuurlijke wereld, maar in de geestelijke wereld, waar ook, zoals eerder is gezegd, landen en zeeën zijn en engelen en geesten; maar over de verschijningen van zeeën in die wereld en over hen die daarin zijn, zie eerder nr. 342.

610. Dat er geen tijd meer zal zijn, betekent dat er verder geen verstand van het Goddelijk Ware is en vandaar niet enige staat van de Kerk; staat vast uit de betekenis van de tijd, namelijk ten aanzien van het verstand van het Woord en vandaar de staat van de Kerk, omdat over deze staat en over dat verstand in dit hoofdstuk wordt gehandeld.
Dat de tijd betekent de staat, is omdat de tijden in de geestelijke wereld niet anders worden bepaald en onderscheiden dan door de bijzondere en algemene staten van het leven.
De oorzaak hiervan is dat de Zon in die wereld, dus de Heer, bestendig en vastgesteld is in dezelfde plaats in de hemel en die plaats daar is het oosten; ook wordt zij niet rondgevoerd zoals de zon in de natuurlijke wereld het schijnt te worden; door die schijnbare rondvoering van deze zon worden de tijden en in het bijzonder en in het algemeen bepaald en ontstaan zo: in het algemeen het jaar en de vier tijden ervan, dus de lente, zomer, herfst en winter.
Deze vier tijden van het jaar zijn ook de vier natuurlijke staten ervan, die ook overeenstemmen met evenzovele staten in de geestelijke wereld, die de algemene geestelijke staten ervan zijn; in het bijzonder, binnen die algemene staten, zijn in de natuurlijke wereld bepaalde en vastgestelde tijden, dus de maanden en de weken, en vooral de dagen, die worden onderscheiden in vier natuurlijke staten, die worden genoemd: morgen, middag, avond en nacht; en met deze staten stemmen ook vier staten in de geestelijke wereld overeen; in deze wereld zijn er derhalve, omdat, zoals gezegd is, de Zon niet wordt rondgevoerd maar bestendig en vastgesteld in haar oosten blijft, geen jaren, noch maanden en weken, noch dagen en uren; bijgevolg ook niet enige bepalingen door tijden, maar alleen bepalingen door algemene en bijzondere staten van het leven; vandaar is het, dat het daar onbekend is wat tijd is, maar bekend is wat een staat is; de bepaling immers van een zaak geeft het begrip ervan, en aan de zaak wordt volgens het begrip een naam gegeven; dit nu is de oorzaak, dat van de tijden, hoewel zij in de geestelijke wereld evenzeer opeenvolgen als in de natuurlijke wereld, toch niet wordt geweten wat zij zijn, maar dat in de plaats ervan staten zijn en de veranderingen ervan; vandaar ook is het, dat de tijden, waar zij in het Woord worden genoemd, staten betekenen.
Maar over de tijd en over de tijden in de geestelijke Wereld zie men in het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 162 tot 169; en over de veranderingen van de staat van de engelen n. 154 tot 161.
Aangezien onder de tijd de dingen worden verstaan die van de tijd zijn in de natuurlijke wereld, zoals die welke van het jaar en die welke van de dag zijn.
Die welke van het jaar zijn, zijn de zaaiing en de oogst, en die welke van de dag zijn, zijn de morgen en de avond, hiermee worden dingen die van de tijd zijn, ook de staten van de Kerk in het Woord beschreven; met de zaaiing wordt de instauratie van de Kerk beschreven en aangeduid, met de oogst de vruchtmaking ervan, met de morgen haar eerste tijd, en met de middag tot de avond de voortschrijding ervan.
Deze natuurlijke staten stemmen ook overeen met de geestelijke, dus de staten van de hemel en van de Kerk; wat de Kerk aangaat, deze ondergaat die staten in het algemeen en ieder mens van de Kerk in het bijzonder; ieder mens van de Kerk wordt ook van zijn eerste leeftijd aan in die staten ingewijd; maar wanneer het einde van de Kerk daar is, dan kan hij niet langer worden ingewijd; hij neemt immers het Goddelijk Ware niet op, maar òf hij verwerpt het, òf hij verdraait het; vandaar is er voor hem niet zaaiing en oogst, dat wil zeggen, instauratie en vruchtmaking; noch is er morgen en avond, dat wil zeggen, er is voor hem niet het begin en het voortschrijdende; deze staten worden verstaan en aangeduid met de tijden in het Woord; en omdat aan het einde van de Kerk die staten bij de mensen van de Kerk ophouden, wordt hier daarom gezegd dat er geen tijd meer zal zijn,
In het Manuscript staat een kanttekening: ‘zie waar gezegd wordt dat het zal zijn wanneer niet dag noch nacht” [Jeremia 38:20; Zacharia 14:7], waarmede dus wordt aangeduid, dat er verder geen verstand van het Goddelijk Ware of van het Woord is, bijgevolg niet enige staat van de Kerk.
lets eenders wordt met de tijd aangeduid bij Ezechiël: ‘Het boze, één boze, zie, het komt:

het einde komt, gekomen is het einde; het is ontwaakt over u, zie, de morgen is gekomen over u, o bewoner van het land, de tijd is gekomen', (Ezechiël 7: 5-7); deze dingen zijn eveneens gezegd over de staat van de Kerk; het einde van de vorige Kerk wordt eerst beschreven, en de instauratie van de nieuwe Kerk daarna; het einde van de vorige Kerk met deze dingen: Een boze, het boze, zie, het komt; het einde komt, gekomen is het einde.
De instauratie van de nieuwe Kerk wordt beschreven met deze dingen: Zie, de morgen is gekomen over u, o bewoner van het land, de tijd is gekomen; de morgen betekent de staat van de nieuwe of inzettende Kerk, en de tijd betekent de voortschrijdende staat ervan, dus ook iets eenders als wordt aangeduid met zaaiing en oogst, en verder ook met middag en avond, zoals eerder; bijgevolg betekent het de staat van de Kerk ten aanzien van het verstand van het ware en de wil van het goede.
Bij 'Het vierde beest zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, en het zal de heiligen van de allerhoogste dingen verzwakken, omdat het zal denken de tijden en het recht te veranderen; en zij zullen worden gegeven in de hand van Hem tot een tijd, en tijden, en het deel van een tijd', (Openbaring 7:25).
Onder het vierde beest wordt verstaan het boze dat de Kerk ten volle zal verwoesten; de valsheden die de waarheden van de Kerk verwoesten worden verstaan onder de woorden die het tegen de
Allerhoogste zal spreken, en onder de heiligen van de allerhoogste dingen die hij zal verzwakken; de heiligen van de allerhoogste dingen betekenen in de abstracte zin, de Goddelijke waarheden; dat dan de ware dingen van het Woord en de goede dingen ervan zullen worden verkeerd in valse en boze dingen, wordt daarmede aangeduid dat het de tijden en het recht zal veranderen; de tijden zijn de staten van de Kerk ten aanzien van het verstand van het ware; de duur van die staat ten aanzien van het einde van de Kerk wordt aangeduid met: 'Tot een tijd, en tijden, en het deel van een tijd'; waaronder wordt verstaan de volledige staat der verwoesting.
Eender onder deze dingen bij Daniël: 'Ik hoorde de Man bekleed met linnen, dat Hij Zijn rechterhand en Zijn linkerhand ophief tot de hemelen, en zwoer bij Hem Die leeft tot in de eeuwen der eeuwen, dat tot de bestemde tijd der bestemde tijden en een helft, wanneer zij voleindigd zullen zijn het volk der heiligheid te verstrooien, al deze dingen moeten worden voleindigd', (Daniël 12:7).
Met de tijd wordt hier de staat aangeduid, en met de tijd, tijden en een helft, wordt de volledige staat van de verwoesting aangeduid; en daarom wordt gezegd: Wanneer zij voleindigd zullen zijn het volk van de heiligheid te verstrooien; het volk van de heiligheid zijn zij die van de Kerk zijn in de Goddelijke waarheden en abstract genomen zijn het de Goddelijke waarheden.
Eender met dezelfde dingen in de Openbaring, dat de vrouw in de woestijn zou worden gevoed tot een tijd, en tijden en een halve tijd, (Openbaring 12:14).
Aangezien de tijd de dingen betekent die van de tijd zijn, zoals: lente, zomer, herfst en winter, waarmee worden aangeduid de staten van degene die moet worden wederverwekt en van degene die is wederverwekt, en verder de dingen die van die tijden zijn, namelijk: zaaiing en oogst, waarmee worden aangeduid de staten van de Kerk ten aanzien van de inplanting van het ware en ten aanzien van de vruchtmaking van het goede daaruit, worden eendere dingen ook aangeduid met de tijden van de dagen, dus: de morgen, middag, avond, nacht; daarom worden ook eendere dingen daardoor aangeduid in de volgende plaatsen, in Genesis: 'Voortaan alle dagen van de aarde zullen zaaiing en oogst, en koude en hitte, en zomer en winter, en dag en nacht niet ophouden', (Genesis 8:22); deze dingen zijn verder ontvouwd in 'Hemelse Verborgenheden', n. 930 tot 937 .
Bij David: 'Uwe is de dag, en Uwe de nacht, Gij hebt bereid het licht en de zon; Gij hebt beslist alle grenzen van de aarde, zomer en winter hebt Gij geformeerd', (Psalm74:16,17).

Bij Jeremia: ‘Jehovah gevende de zon tot een licht des daags, de inzettingen van de maan en van de sterren tot een licht van de nacht; indien deze inzettingen vóór Mij wijken, zo zullen zij ook ophouden, het zaad Israëls, dat zij niet zijn een natie vóór Mij al de dagen’, (Jeremia 31:35,36); en bij dezelfde: ‘Jehovah zei: Indien Mijn verbond niet is van de dag en van de nacht, indien Ik niet de inzettingen van de hemel en van de aarde zal gesteld hebben, zo zal Ik ook het zaad van Jakob en van David Mijn knecht verstoten’, (Jeremia 33:25,26).
Met de inzettingen van zon, maan en sterren, voorts met het verbond van de dag en de nacht en met de inzettingen van hemel en aarde, worden eendere dingen aangeduid als met de tijden, aangezien vanuit die inzettingen de tijden ontstaan.
Dat met de zaaiing en de oogst, de zomer en de winter, en ook met de dag en de nacht eendere dingen worden aangeduid als met de tijden, is eerder gezegd.
Daaruit volgt dat dezelfde dingen met de tijden worden aangeduid door deze woorden in Genesis: ‘God zei: Er zij luchters in het uitspansel van de hemelen, om onderscheid te maken tussen de dag en tussen de nacht; en zij zullen zijn tot tekenen en tot gezette tijden en tot dagen en jaren’, (Genesis: 1:14 tot 19).
Met de twee luchters, Zon en Maan, worden de liefde en het geloof aangeduid; in dat hoofdstuk immers wordt in de geestelijke zin gehandeld over de nieuwe schepping of over de wederverwekking van de mens van de Kerk; en met de dingen die van de zon en de maan worden gezegd, worden aangeduid de dingen die voornamelijk de mens wederverwekken en de Kerk maken; en daarom wordt met die woorden en de volgende daar, beschreven het proces waarin de wederverwekking heeft plaatsgevonden en daarna hun staat beschreven.
Hieruit kan nu vaststaan, wat daarmee wordt aangeduid, dat er geen tijd meer zal zijn.

611. Maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij zal gaan bazuinen; dat dit de laatste staat van de Kerk betekent, en dan de onthulling van het Goddelijk Ware, staat vast uit de betekenis van de dagen van de stem van de zevende engel, namelijk de laatste staat van de voortschrijdende Kerk; de veranderingen immers van de staat van de Kerk zijn daarmee beschreven dat de zeven engelen bazuinden; daarom wordt met de stem van de zevende engel de laatste staat aangeduid; en uit de betekenis van wanneer hij zal gaan bazuinen, namelijk dan de onthulling van het Goddelijk Ware.
Dat met de bazuin of de trompet schallen de invloeiing wordt aangeduid van het Goddelijk Ware en de onthulling ervan, zie men eerder, nr. 502; dat hier de onthulling ervan wordt aangeduid, blijkt uit het volgende in dit vers, waar wordt gezegd, ‘En het mysterie Gods zal worden voleindigd, zoals Hij heeft verkondigd Zijn knechten de profeten’, waarmee wordt aangeduid dat dan de voorzegging ten aanzien van de Komst van de Heer zal worden vervuld. De Komst van de Heer is eveneens de onthulling van het Goddelijk Ware.

612. En het mysterie Gods zal worden voleindigd, zoals Hij heeft geopenbaard Zijn knechten de profeten; dat dit betekent de voorzegging in het Woord ten aanzien van de Komst van de Heer, welke moet worden vervuld wanneer het einde van de Kerk aanstaande is, staat vast uit de betekenis van voleindigd worden, te weten vervuld worden; uit de betekenis van het mysterie Gods, zoals Hij heeft geopenbaard, dus de Komst van de Heer, waarover hierna; en uit de betekenis van Zijn knechten de profeten, namelijk de waarheden van de leer, hier het Woord; dat knechten van de Heer diegenen worden genoemd, die in de ware dingen vanuit het goede zijn, zie nrs. 6, 409; en profeten diegenen worden genoemd die de leer onderwijzen, en in de abstracte zin zijn zij die de leringen, over welke zaak men hierna zal zien; dat zij ook het Woord zijn, is omdat het Woord de leer van het Goddelijk Ware is, en omdat het Woord door de profeten is geschreven, en verder omdat het al van de leer zal zijn vanuit het Woord; hieruit nu volgt, dat met ‘het mysterie Gods zal voleindigd worden, zoals Hij heeft geopenbaard Zijn knechten de profeten’, de voorzegging in het Woord wordt aangeduid ten aanzien de Komst

van de Heer, welke worden vervuld, wanneer het einde van de Kerk aanstaande is; dat dit met die woorden wordt aangeduid, blijkt uit de voorafgaande teksten, alsmede uit de volgende.
In de hier voorafgaande dingen wordt gezegd dat dit zal geschieden in de dagen van de stem van de zevende engel, waaronder wordt verstaan, dat dit zal geschieden wanneer het einde van de Kerk aanstaande is: in de volgende tekst, dat er, nadat de zevende engel heeft gebazuind, werd gezegd, dat de koninkrijken van de wereld zijn geworden van de Heer en van Zijn Christus; en daarna dat geopend werd de tempel Gods in de hemel, en gezien werd de ark van Zijn verbond in Zijn tempel; zie (Openbaring 11:15 tot 19).
Hetzelfde blijkt ook hieruit, dat als het einde van de Kerk aanstaande is, het Woord wordt geopend en de nieuwe Kerk wordt geïnstaureerd; dit wordt eveneens verstaan onder de Komst van de Heer, want de Heer is het Woord; en daarom, wanneer dit wordt geopend, verschijnt de Heer.
Dat het Woord geopend is geweest toen Hij in de wereld kwam, is bekend; dat het ook nu geopend is daardoor, dat de geestelijke zin van het Woord is onthuld, kan vaststaan uit het werkje ‘Over Het Witte Paard’ en in het werk ‘Hemel en Hel’ nr. 1; en dat nu het einde van de Kerk daar is, in het werkje ‘Over Het Laatste Gericht’, nrs. 33 tot 39, en 45 tot 52, e.v.; het einde van de Kerk wordt ook verstaan onder de avond, en de Komst van de Heer onder de morgen, bij Daniël: ‘Tot aan de avond en de morgen, tweeduizenddriehonderd’, (Daniël 8:14,26); de avond betekent het einde van de vorige Kerk en de morgen de Komst van de Heer en het begin van de nieuwe Kerk.
Iets eenders wordt met de morgen aangeduid bij Ezechiël: ‘Het boze, zie, is gekomen; het einde komt, gekomen is het einde, het is ontwaakt over u; zie, het komt, gekomen is de morgen over u, o bewoner van het land, de tijd is gekomen’, (Ezechiël 7:5-7); met het einde wordt ook hier het einde van de Kerk aangeduid, en met de morgen de Komst van de Heer en het begin van de nieuwe Kerk.
Evenzo bij Zacharia: ‘Het zal een enige dag zijn, welke aan Jehovah bekend zal zijn, niet dag, noch nacht, omdat omstreeks de tijd ‘s avonds het licht zal zijn’, (Zacharia 14:7); onder een enige dag, die aan Jehovah bekend zal zijn, wordt de Komst van de Heer verstaan; onder de tijd ‘s avonds wordt het einde van de Kerk verstaan; wanneer al het Goddelijk Ware verduisterd en vervalst is; en met het licht wordt het geopenbaarde Goddelijk Ware aangeduid.
Dit nieuwe licht of die morgen, welke aan het einde van de Kerk zal verschijnen, wordt ook hier verstaan onder het mysterie Gods dat voleindigd zal worden zoals Hij heeft geopenbaard Zijn knechten de profeten.
In het Woord wordt meermalen gezegd geopenbaard en openbaring, en daarmede wordt de Komst van de Heer aangeduid, zoals uit de volgende plaatsen kan vaststaan; bij Jesaja: ‘Op een
hoge berg klim op voor u, gij Verkondigster Zion; verhef met kracht uw stem - in het manuscript is boven ‘Nova Ecclesia instauretur’ geschreven: (Zach. 14:6,7) - gij Verkondigster Jeruzalem; zeg tot de steden van Juda: Zie, uw God, zie, de Heer Jehovih komt in de Sterke, en Diens arm zal voor Hem heersen; zoals een Herder zal Hij Zijn kudde weiden’ (Jesaja 40:9-11).
Dat deze dingen zijn gezegd ten aanzien van de Komst de Heer, blijkt duidelijk; vandaar is het, dat
Zion en Jeruzalem verkondigsters worden genoemd; onder Zion worden allen verstaan die van de hemelse Kerk zijn, dus zij die in de liefde tot de Heer zijn; en daarom wordt gezegd: Klim op tot een hoge berg; met de hoge berg wordt die liefde aangeduid; zie eerder nr. 405; onder Jeruzalem worden allen verstaan die van de geestelijke Kerk zijn, dus zij die in de leer van het echte ware zijn; en daarom wordt gezegd: Verhef met kracht uw stem; waarmee de belijdenis vanuit de echte waarheden wordt aangeduid.

Met de steden van Juda, tot welke wordt gezegd dat uw God, de Heer Jehovih in de Sterke komt, worden de leerstellingen vanuit het Woord aangeduid, met de steden de leerstellingen en met
Juda het Woord; dat Zion en Jeruzalem verkondigsters worden genoemd, vanwege dat het Evangelie de Komst van de Heer betekent, is duidelijk, want gezegd wordt: Zie, uw God, zie, de Heer Jehovih komt in de Sterke.
Dat het Gericht zal geschieden en degenen zal beschermen die Hem erkennen, wordt daarmee aangeduid dat Diens arm voor Hem zal heersen en Hij zoals een Herder Zijn kudde zal weiden.
Bij dezelfde: 'Hoe verkwikkelijk zijn op de bergen de voeten van hem die de Goede Boodschap verkondigt, die de vrede doet horen, die het goede openbaart, die het heil doet horen, die tot Zion zegt: Uw Koning zal regeren, wanneer hij van oog tot oog zal hebben gezien dat Jehovah tot Zion
wederkeert', (Jesaja 52:7,8).
Deze dingen zijn eveneens gezegd aanzien van de Komst van de Heer, Die wordt verstaan onder: Uw Koning zal regeren, wanneer hij van oog tot oog zal hebben gezien dat Jehovah tot Zion wederkeert; eender in de volgende dingen van dat hoofdstuk; vandaar is het, dat er verkondigen wordt gezegd: de overige dingen van dat vers zie men eerder in nr. 365 ontvouwd.
Bij Nahum: 'Zie, op de bergen de voeten van hem die de goede boodschap verkondigt, uitroepende de vrede; vier, Juda, uw feesten', (Nahum: 1: 15).
Bij Jesaja: "De geest van de Heer Jehovih is op Mij; daarom heeft Jehovah Mij gezalfd om de armen de goede boodschap te verkondigen; Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte, om de gevangenen vrijheid te prediken, de gebondenen, de bevangenen van ogen, om uit te roepen het jaar van het welbehagen van Jehovah, en de dag der wrake voor onzen God, om alle rouwenden te troosten', (Jesaja 61:1,2); dat deze dingen aangaande de Heer en Zijn Komst zijn gezegd, blijkt bij, (Mattheus, 5:3 e.v.; Lukas 4:16 tot 22); de Komst zelf wordt verstaan onder het jaar van het welbehagen van Jehovah, en onder de dag der wrake voor onzen God; onder de armen aan wie de Heer de goede boodschap zal verkondigen, voorts onder de gevangenen, de gebondenen, en de bevangenen van ogen, worden verstaan de natiën die zodanig worden genoemd, omdat zij in onwetendheid omtrent het ware waren, uit hoofde hiervan dat zij het Woord niet hadden.
De natiën worden eveneens verstaan bij Mattheus onder de armen die het Evangelie horen, (Mattheüs 11: 5).
Bij David: 'Zingt Jehovah, zegent Zijn Naam, verkondig de blijde boodschap van dag tot dag Zijn heil; Jehovah, omdat Hij komt, omdat Hij komt om de aarde te richten; Hij zal het wereldrond richten in gerechtigheid en de volken in Zijn waarheid', (Psalm 96:2,13).
De erkenning en de viering van de Heer, met de vreugde des harten vanwege Zijn Komst, wordt aangeduid met: Zingt Jehovah, zegent Zijn Naam, verkondig de blijde boodschap van dag tot dag Zijn heil; de Komst zelf wordt beschreven met: Jehovah komt; aangezien Zijn Komst daar is wanneer het Laatste Gericht aanstaande is, wordt daarom gezegd: Hij komt om de aarde te richten; Hij zal het wereldrond richten in gerechtigheid en de volken in waarheid.
Onder de aarde wordt de Kerk verstaan; onder het wereldrond worden degenen in de Kerk verstaan die in het goede der naastenliefde zijn, en onder de volken zij die in de waarheden daaruit zijn; dat de Komst van de Heer daar is wanneer het Laatste Gericht aanstaande is, werd eerder gezegd; dan immers worden de bozen gescheiden van de goeden, of de bokken van de schapen en de bozen worden geoordeeld tot de hel en de goeden tot de Hemel.
Dit wordt eveneens aangeduid met de woorden van Jesaja eerder: Om uit te roepen de dag der wrake voor onzen God en om te troosten alle rouwenden; dit is de oorzaak dat daar waar over het Laatste Gericht wordt gehandeld, ook wordt gezegd de goede boodschap verkondigen, zoals eveneens in de volgende dingen in de Openbaring: 'Ik zag een andere engel vliegende in

het midden van de hemel, hebbende het eeuwige Evangelie, om Dit te verkondigen aan degenen die op de aarde wonen en elke natie en stam en tong en volk, zeggende met een grote stem: Vreest God, en geeft Hem heerlijkheid, omdat het uur van Zijn Gericht is gekomen', (Openbaring 14:6,7).
Dat wanneer het einde van de Kerk aanstaande is, de Komst van de Heer zal worden verkondigd, wordt ook door de Heer Zelf voorzegd bij de evangelisten: 'Dit Evangelie van het Koninkrijk zal in het ganse wereldrond worden gepredikt, tot een getuigenis voor alle natiën, en dan zal het einde komen, (Mattheüs (24:14; Markus 13:8-10).
Dat de Komst des Heren wordt verstaan onder de verkondiging en de blijde boodschap, kan ook vaststaan uit de volgende plaatsen; bij Lukas: 'De engel zei tot Zacharias: Ik ben Gabriël, staande vóór God, en ik ben gezonden om tot u te spreken, en om u dit te verkondigen', (Lukas 1:19); bij dezelfde: 'De engel zei tot de herders: Vreest niet, zie, ik breng u de blijde boodschap, een grote vreugde die al het volk zal geschieden, omdat u heden geboren is de Zaligmaker, namelijk Christus de Heer, in de stad van David, (Lukas 2:10,11): bij dezelfde: 'Dat Johannes het volk verkondigde aangaande Jezus', (Lukas 3:16-18).
'Jezus zei: De Wet en de Profeten worden tot Johannes verkondigd', (Lukas 16:16).
Dat de Heer Zelf het Koninkrijk Gods heeft verkondigd en eveneens Zijn discipelen, (Mattheüs 4:23; 9:35; Markus 1:15; Lukas 7:22; 8:1; 9:1,2,6); onder het Koninkrijk Gods wordt verstaan de nieuwe hemel en de nieuwe Kerk uit de Heer.
Aangezien met het verkondigen de Komst van de Heer wordt aangeduid, wordt vandaar met het verkondigen van de blijde boodschap in de hoogste zin de Heer Zelf aangeduid ten aanzien van Zijn Komst, ten aanzien van het Gericht, en ten aanzien van de zaliging van de gelovigen, zoals in deze plaatsen, bij Markus: 'Jezus zei: Wie zijn ziel zal hebben willen behouden, die zal die verliezen; wie echter zijn ziel zal hebben verloren ter wille van Mij en ter wille van de blijde boodschap, die zal die behouden', (Markus 8:35; 10:29,30).
'Jezus zei tot de discipelen: Gaande in de algehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creatuur', (Markus16:15).

613. Vers 8, 9,10. En de stem die ik had gehoord vanuit de hemel, was sprak opnieuw met mij, zeggende: Ga heen, neem het boekje geopend in de hand van de engel, staande op de zee en op de aarde: en ik ging heen tot de engel, en zei tot hem: Geef mij het boekje; en hij zei tot mij: Neem en verslind het en het zal bitter maken uw buik, maar in uw mond zal het wezen zoet zoals honing.
En ik nam het boekje vanuit de hand van de engel, en ik verslond het; en het was in mijn mond als honing zo zoet; en toen ik het verslonden had, werd mijn buik bitter.
En de stem die ik had gehoord vanuit de Hemel, sprak opnieuw met mij, en zeggende, betekent de uitvorsing van de mensen van de Kerk, hoedanig verstand van het Woord nog bij hen over was: ga heen, neem het boekje geopend in de hand van de engel staande op de zee en op de aarde, betekent het Woord uit de Heer geopenbaard aan de hemel en de Kerk: en ik ging heen tot de engel, en zei tot hem: Geef mij het boekje, betekent het vermogen van te doorvatten uit de Heer hoedanig het Woord is: en hij zei tot mij: Neem en verslind het, betekent, opdat hij het Woord zou lezen, doorvatten, en uitvorsen, hoedanig het is van binnen en hoedanig het is van buiten: en het zal bitter maken uw buik, betekent dat het onverkwikkelijk zou zijn innerlijk, omdat het verechtbreukt was: maar in uw mond zal het zoet zijn zoals honing, betekent dat het uiterlijk verkwikkelijk is: en ik nam het boekje vanuit de hand van de engel en ik verslond het, betekent de uitvorsing: en het was in mijn mond als honing zo zoet, betekent dat het Woord nog ten aanzien van het uiterlijke of ten aanzien van de letterlijke zin ervan werd doorvat als verkwikkelijk, maar slechts uit hoofde hiervan dat het diende om te bevestigen de beginselen van het valse, die opkomen vanuit de liefde van zich en van de wereld: en als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter, betekent dat het werd

doorvat en uitgevorst, dat het Woord innerlijk onverkwikkelijk was vanwege het verechtbreukte ware van de letterlijke zin ervan.

614. En de stem die ik had gehoord vanuit de hemel, sprak opnieuw met mij, zeggende; dat dit betekent de uitvorsing van de mensen van de Kerk, hoedanig verstand van het Woord nog bij hen over was, staat vast uit hetgeen voorafgaat en uit de dingen die volgen in dit hoofdstuk, want de stem vanuit de hemel die met hem sprak en zei, behelst die dingen; in hetgeen voorafgaat, wordt gehandeld over het verstand van het Goddelijk Ware of van het Woord, zoals kan vaststaan uit de verzen 2, 3, 4, waar met de stem waarmee de sterke engel riep die nederdaalde vanuit de hemel, en met de stemmen van de zeven donderslagen, wordt aangeduid de openbaring, hoedanig de staat van de Kerk is ten aanzien van het verstand van het Woord; men zie eerder de nrs. 601, 602, 603, 604.
In de dingen die volgen, wordt gehandeld over het verstand van het Woord dat nog over is bij de mensen van de Kerk; met het boekje immers dat de engel in zijn hand had, wordt het Woord aangeduid en met het verslinden ervan wordt de uitvorsing aangeduid en daarmee dat het zoet was in de mond en bitter in de buik, wordt aangeduid dat het Woord in de letterlijke zin verkwikkelijk was, maar in de innerlijke zin, waarin de waarheden zelf zijn, onverkwikkelijk; hetgeen verder uit de volgende dingen zal blijken.
Omdat het deze dingen zijn, waarover werd gehandeld en waarover nog wordt gehandeld, kan het vaststaan dat met de stem die hij gehoord had vanuit de hemel, en opnieuw sprak en zei, wordt aangeduid de uitvorsing van de mensen van de Kerk, hoedanig verstand van het Woord nog bij hen over was.
Men moet weten, dat het verstand van het Woord in de Kerk bij graden vergaat, naarmate de mens van de Kerk van innerlijk uiterlijk wordt; en hij wordt van innerlijk uiterlijk, naarmate hij terugtreedt van de naastenliefde, en dus naarmate hij terugtreedt van het leven van het geloof.
Wanneer de mens van de Kerk zodanig is, kan hij weliswaar verlustigd worden door het lezen van het Woord, maar toch wordt hij niet verlustigd door het ware zelf, dat is van de innerlijke zin ervan; want het leven zelf van het geloof, namelijk de naastenliefde, brengt de aandoening van het innerlijk ware voort en vandaar de verlustiging ervan en daarom kan het Woord ten aanzien van de letterlijke zin weliswaar worden liefgehad, maar vanwege, omdat het getrokken kan worden om de valsheden te bevestigen, die opkomen vanuit de eigenliefde en van de liefde van de wereld; het Woord immers in de letter is zodanig: daaruit vloeit voort, dat aan het einde van de Kerk nauwelijks iemand verstand van het ware heeft; zij spreken de waarheden vanuit het Woord weliswaar dan met de mond, maar zij hebben toch niet enig idee van het ware; dat dit zo is, werd met verscheidenen in de geestelijke wereld te ondervinden gegeven en het werd ingezien, dat zij, hoewel zij de waarheden voor zover die uit het Woord waren, hadden gesproken, toch geen verstand ervan hebben gehad; dus dat zij zoals lege vaten waren geweest, en zoals klokjes die alleen klinken vanuit zulke dingen die zij uit het geheugen tevoorschijn hadden gehaald en volstrekt niets vanuit de doorvatting door het verstand.
Wanneer de mens zodanig is, dan bezit hij van binnen niet enig hemelse en geestelijke hoedanigheid, maar slechts het natuurlijke vanuit het lichaam en de wereld, en dit, gescheiden van het hemelse en het geestelijke, is hels.
Hieruit kan eveneens vaststaan, wat in hetgeen volgt daaronder wordt verstaan, dat het boekje dat aan Johannes gegeven werd om op te eten, in de mond zoet was zoals honing, maar daardoor de buik bitter werd gemaakt.

615. Ga heen, neem het boekje geopend in de hand van de engel, staande op de zee en op de aarde; dat dit betekent het Woord uit de Heer geopenbaard aan de hemel en aan de Kerk, staat vast uit de betekenis van het geopende boekje, namelijk het geopenbaarde Woord, waarover

eerder nr. 599; uit de betekenis van de engel die in de hand het boekje had, te weten de Heer ten aanzien van het
Woord, waarover eerder nr. 593; uit de betekenis van de zee en de aarde, namelijk de hemel en de Kerk, waarover ook eerder, nr. 600; en uit de betekenis van daarop staan, namelijk aan Wie alle dingen zijn onderworpen die daarin zijn, waarover ook eerder, nr. 606.
Hieruit kan vaststaan, dat met het boekje geopend in de hand van de engel, staande op de zee en op de aarde, wordt aangeduid het Woord uit de Heer geopenbaard aan de Hemel en de Kerk en wat met dit nemen en verslinden wordt aangeduid, zal blijken uit wat volgt.

616. En ik ging heen tot de engel en zei tot hem: Geef mij het boekje; dat dit betekent het vermogen van te doorvatten uit de Heer hoedanig het Woord is, staat vast uit de betekenis van heengaan tot de engel en zeggen: Geef mij het boekje, namelijk in de naaste zin het bevel gehoorzamen, omdat het hem was gezegd dat hij zou heengaan en dit aannemen.
In een meer verwijderde zin echter, die ook de innerlijke zin is, wordt onder die woorden verstaan het vermogen van te doorvatten uit de Heer hoedanig het Woord is.
De Heer geeft het aan ieder mens om dit te doorvatten; maar toch doorvat niemand het tenzij hij als het ware vanuit zichzelf wil doorvatten; dit wederkerige zal er zijn van de zijde van de mens opdat hij zal opnemen het vermogen van het Woord te doorvatten.
Indien de mens niet wil, maar doet vanuit zich, wordt hem niet enig vermogen toegeëigend; er zal immers het actieve en het reactieve zijn, opdat toe-eigening kan plaatsvinden; het actieve is uit de Heer, ook het reactieve, maar dit verschijnt alsof het uit de mens zelf is; maar de Heer Zelf geeft dit reactieve en vandaar is het uit de Heer en niet vanuit de mens.
Maar omdat de mens niet anders weet dan dat hij leeft vanuit zich, dus dat hij denkt en wil vanuit zichzelf, moet hij vandaar door dit reactieve handelen als vanuit het eigene van zijn leven; en wanneer hij zo handelt, dan wordt hem dit eerst ingegeven, dan met hem verbonden en hem toegeëigend.
Wie gelooft dat de Goddelijke waarheden en goedheden invloeien zonder zo'n reactieve of wederkerige, dwaalt schromelijk; dit zou immers gelijk staan met de handen te laten zakken en een rechtstreekse invloeiing afwachten, zoals diegenen menen die het geloof geheel en al scheiden van de naastenliefde, dus dat de goede dingen van het leven, zonder enige medewerking van de wil van de mens, invloeien, terwijl toch de Heer leert, dat Hij bij voortduur aan de deur staat en klopt en dat de mens zal opendoen en dat de Heer tot degene die opendoet binnentreedt, (Openbaring 3:20).
Kortom de actie en de reactie maakt alle verbinding en een actie en louter gelatenheid maakt geen verbinding; het agerende immers of het actieve, als dit invloeit in een louter lijdelijke of passieve houding, gaat voorbij en wordt verstrooid, want het passieve wijkt en vliedt; maar wanneer het agerende of actieve invloeit in dat passieve dat ook reactief is, dan worden zij aangeplooid en blijven het ene en het andere verbonden; zo is het dus gesteld met de invloeiing van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware in de wil of in de liefde van de mens en daarom wordt het Goddelijke, wanneer het alleen invloeit in het verstand, verstrooid en gaat voorbij, maar wanneer het invloeit in de wil, waar het eigene van de mens is, dan blijft het verbonden.
Hieruit kan vaststaan, wat het behelst dat hier eerst wordt gezegd: Ga heen, neem het boekje geopend in de hand van de engel staande op de zee en de aarde, en dan dat hij heenging tot de engel en zei: Geef mij het boekje en dat de engel toen zei: Neem en verslind het; zo wordt dus het reactieve of het wederkerige beschreven; vandaar nu is het, dat met die woorden wordt aangeduid het vermogen van op te nemen en te doorvatten uit de Heer hoedanig het Woord is.
De opneming van de Goddelijke invloeiing wordt ook elders in het Woord eender beschreven.

617. En hij zei tot mij: Neem en verslind het, dat dit betekent opdat hij het Woord zou lezen, doorvatten en uitvorsen, hoedanig het van binnen is en hoedanig van buiten, staat vast uit de

betekenis van, ‘hij zei tot mij: Neem het boekje’, dus het gegeven vermogen van te doorvatten hoedanig het Woord is, dat wil zeggen, hoedanig het verstand van het Woord nu in de Kerk is, waarover in het voorgaande artikel nr. 616; en uit de betekenis van verslinden of opeten, te weten verbinden en zich toe-eigenen; en omdat het Woord wordt verbonden met de mens door het lezen en het doorvatten ervan, wordt hier daarom met verslinden of opeten aangeduid lezen en doorvatten; dat ook verslinden hier betekent uitvorsen, is omdat volgt dat het boekje de buik van hem bitter maakte en dat het in de mond zo zoet als honing werd geproefd, waardoor het werd uitgevorst hoedanig het Woord is ten aanzien van het verstand van binnen en hoedanig het is van buiten.

Van binnen wordt aangeduid met de buik en het bitter worden ervan en van buiten met de mond, waarin het zo zoet als honing werd geproefd.

Hieruit kan vaststaan, dat met, ‘hij zei tot mij: Neem het boekje en verslind het, wordt aangeduid dat hij het Woord zou lezen, doorvatten en uitvorsen, hoedanig het van binnen en van buiten is.

Meermalen wordt in het Woord gezegd eten en drinken en wie niet iets over de geestelijke zin kent, kan niet anders weten, dan dat daarmee natuurlijk eten en drinken wordt aangeduid, terwijl toch daarmee wordt aangeduid zich geestelijk voeden, dus zich het goede en het ware toe-eigenen.

Eenieder die gelooft dat het Woord ook geestelijk is, kan weten dat de geestelijke voeding onder eten en drinken, zoals onder: brood, spijs, wijn en drank wordt verstaan; en als deze dingen niet werden verstaan, dan zou het Woord louter natuurlijk en niet tevens geestelijk zijn, dus alleen voor de natuurlijke mens en niet voor de geestelijke en te minder voor de engelen.

Dat onder brood, spijs en drank, de voeding van het gemoed in de geestelijke zin wordt verstaan, is eerder hier en daar getoond en eveneens dat het Woord overal geestelijk is, hoewel natuurlijk in de letterlijke zin.

Geestelijk gevoed worden is onderricht en doordrenkt worden, dus weten, verstaan en wijs zijn; indien de mens deze voeding niet tegelijk met de voeding van het lichaam geniet, is hij niet een mens maar een dier, wat de oorzaak is dat degenen die alle verkwikking stellen in het samen eten en feestmalen en dagelijks de keel verwennen, ten aanzien van de geestelijke dingen zwaarlijvig zijn, hoezeer zij ook kunnen redeneren over de dingen van het lichaam en van de wereld; vandaar leiden zijn na hun overlijden veeleer een wilddierlijk dan een menselijk leven, want in de plaats van inzicht en wijsheid hebben zij waanzin en dwaasheid.

Deze dingen zijn gezegd opdat men zal weten, dat hier onder het boekje verslinden of eten, wordt aangeduid het Woord lezen, doorvatten en uitvorsen; want onder het boekje dat was in de hand van de engel die neerdaalde uit de hemel, wordt het Woord verstaan, zoals eerder is gezegd.

Bovendien kan niemand enig boekje natuurlijk eten of verslinden, netzomin als het Woord, waaruit ook helder kan vaststaan, dat met eten hier wordt aangeduid geestelijk gevoed worden.

Dat met eten en drinken in het Woord ook geestelijk eten en drinken wordt aangeduid, namelijk onderricht worden en door het onderricht en het leven zich van het goede en het ware, dus van de inzicht en de wijsheid, doordrenken en zich die toe-eigenen, kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Jeremia: ‘Uw woorden zullen gevonden worden zo dat ik die zal eten en Uw Woord zij mij tot vreugde en tot blijdschap van mijn hart’, (Jeremia 15:16).

Hier staat eten klaarblijkend voor geestelijk eten, namelijk weten, doorvatten en zich toe-eigenen, want er wordt gezegd: Opdat ik Uw woorden zal eten en Uw Woord zal mij tot vreugde zijn en blijdschap van het hart; de woorden van God betekenen de geboden of de Goddelijke waarheden.

Dit is iets eenders als de woorden die de Heer sprak tot de verzoeker, dat de mens niet leeft bij brood alleen, maar bij alle woord dat uitgaat van de mond van God', (Mattheüs 4:3,4; Lukas 4:4; Deuteronomium 8:3).
Verder ook: Werkt niet om de spijs die vergaat, maar om de spijs die blijft tot in het eeuwige leven', (Johannes 6:27).
Iets eenders ook als de woorden van de Heer tot de discipelen: 'De discipelen zeiden: Rabbi eet. Hij echter zei: Ik heb een spijs die Ik eet, die gij niet weet. De discipelen zeiden tot elkaar: Heeft Hem iemand te eten gebracht. Jezus zei tot hen: Mijn spijs is dat Ik doe de wil van Hem Die Mij gezonden heeft en Ik Zijn werk zal vervolmaken'. (Johannes 4:31-34).
Hieruit blijkt ook, dat eten in de geestelijke zin betekent opnemen met de wil en doen, waarvandaan de verbinding is; want de Heer heeft daardoor dat Hij de Goddelijke Wil heeft gedaan, het Goddelijke dat in Hem was, met Zijn Menselijke verbonden en wel dat Hij dit heeft toegeëigend aan Zijn Menselijke.
Hiertoe kan ook worden teruggebracht, 'dat de Heer 5000 mannen, behalve vrouwen en de knapen spijsde met vijf broden en twee vissen en dat zij, nadat zij gegeten hadden en verzadigd waren, 12 korven brokken opnamen', (Mattheüs 14:15-22; Johannes 6:5,13,23); en 'dat Hij 4000 mensen spijsde uit zeven broden en weinige vissen', (Mattheüs 15:32) e.v.
Dit wonder vond plaats omdat de Heer hen tevoren had geleerd en omdat die Zijn leer hadden opgenomen en zich toe geëindigd; dit was, dat zij geestelijk aten; vandaar volgde het natuurlijke eten, namelijk vanuit de hemel vloeide het bij hen in zoals het manna bij de zonen Israëls; zonder dat zij het wisten; want wanneer de Heer het wil, wordt de geestelijke spijs, die ook werkelijke spijs is, maar slechts voor de geesten en de engelen, verkeerd in natuurlijk spijs, eender als in het manna elke ochtend.
Iets eenders wordt aangeduid met brood eten in het koninkrijk Gods, bij Lukas: 'Ik beschik u het koninkrijk, opdat gij eet en drinkt aan Mijn tafel in Mijn koninkrijk', (Lukas 22:27,29,30).
Hier wordt eveneens met eten en drinken geestelijk eten en drinken aangeduid en daarom wordt met eten daar aangeduid uit de Heer het goede opnemen, doorvatten en zich toe-eigenen; en met drinken wordt aangeduid het ware van dat goede opnemen, doorvatten en zich toe-eigenen; want eten wordt gezegd van het goede, omdat brood het goede van de liefde betekent en drinken wordt gezegd van het ware, omdat water en wijn het ware van dat goede betekent.
Iets eenders wordt ook elders aangeduid bij Lukas: 'Gezegend is hij die brood eet in het koninkrijk Gods', (Lukas 14:15).
Vandaar is het, dat de Heer daar het koninkrijk Gods heeft vergeleken, 'met een groot avondmaal tot welke de genodigden niet kwamen, maar alleen zij die uit de straten waren binnengeleid', (vers 16 tot 24).
Het geestelijk eten, van waaruit de ziel wordt gevoed, wordt ook aangeduid met eten in de volgende plaatsen, bij Jesaja: 'Indien gij gewild zult hebben en geluisterd zult hebben, zult gij het goede eten', (Jesaja 1:19).
Met het goede eten, wordt hier het geestelijk goede aangeduid en daarom wordt er gezegd, 'indien gij gewild en geluisterd zult hebben', dat wil zeggen, indien gij gedaan zult hebben.
Het geestelijk goede immers wordt gegeven, verbonden met en toegeëigend aan de mens door zijn willen en daaruit door zijn handelen.
Bij David: 'Gezegend is een elk die Jehovah vreest, die wandelt in Zijn wegen; de arbeid van uw handen zult gij eten, gezegend gij en het goede zal u geworden', (Psalm 128:1,2).
Met de arbeid van hun handen eten, wordt aangeduid het hemels goede dat de mens door het leven volgens de Goddelijke waarheden uit de Heer opneemt en daarom wordt gezegd dat hij zal eten die Jehovah vreest en wandelt in Zijn wegen; en daarna: Gezegend gij en het goede zal u geworden.
Bij Jesaja: 'Zegt de rechtvaardige dat het goede er is, omdat zij de vrucht van hun werken zullen eten', (Jesaja 3:10).

Met de vrucht van de werken eten wordt iets eenders aangeduid als met de arbeid van hun handen eten, waarover hiervoor.
Bij Ezechiël: ‘Meelbloem, honing en olie hebt gij gegeten, daarom zijt gij zeer schoon geworden en gij waart voorspoedig tot aan het koninkrijk toe’, (Ezechiël 16:13).
Deze dingen betreffen Jeruzalem, waarmee de Kerk wordt aangeduid, hier de Oude Kerk, die in de waarheden en in het geestelijke en tevens natuurlijk goede is geweest; met de meelbloem wordt het ware aangeduid, met de honing het natuurlijk goede of dat van de uiterlijke mens en met de olie het geestelijk goede of dat van de innerlijke mens; de opneming ervan, doorvatting en toe-eigening wordt aangeduid met: meelbloem, honing en olie eten; dat zij [de Kerk] ten gevolge daarvan inzichtsvol is geworden, wordt aangeduid met ‘daarom zijt gij uitermate schoon geworden’; de schoonheid betekent het inzicht.
Dat zij vandaar vanuit die dingen een Kerk is geworden, wordt aangeduid met: Gij waart voorspoedig tot aan het koninkrijk toe; het koninkrijk betekent de Kerk.
Bij Jesaja: ‘Zie, een maagd zal ontvangen en een Zoon baren en Zijn Naam noemen God met ons; boter en honing zal Hij eten, opdat Hij het boze weet te verwerpen en het goede te verkiezen; want voordat de Knaap het boze weet te verwerpen en het goede te verkiezen, zal het land verlaten worden waarvan gij walgt van vóór zijn twee koningen’, (Jesaja 7:14-16).
Dat de Zoon Die de maagd zal ontvangen en Wiens Naam zal worden genoemd ‘God met ons’, de Heer is ten aanzien van Zijn Menselijke, staat vast; de toe-eigening van het geestelijk en natuurlijk Goddelijk Goede ten aanzien van het Menselijke, wordt verstaan onder, ‘boter en honing zal Hij eten’; het geestelijk Goddelijk Goede onder de boter en het natuurlijk Goddelijk Goede onder de honing en de toe-eigening onder eten.
Omdat voor zoveel als wordt geweten het boze te verwerpen en het goede te verkiezen, dus voor evenzoveel het geestelijk en het natuurlijk Goddelijk Goede wordt toegeëigend, wordt daarom gezegd: Opdat Hij het boze weet te verwerpen en het goede te verkiezen.
Dat de Kerk verlaten en verwoest was ten aanzien van elk goede en ware door vals toegepaste wetenschappelijke dingen en door redeneringen daaruit, wordt daarmee aangeduid, dat dan het land verlaten zal worden, waarvan gij walgt van vóór zijn twee koningen.
Het land betekent de Kerk; de verlating en de verwoesting ervan wordt daaronder verstaan dat het verlaten en daarvan gewalgd zal worden en de twee koningen, te weten de koning van Egypte en de koning van Assyrië, betekenen de wetenschappelijke dingen vals toegepast en de redeneringen daaruit.
De koning van Egypte betekent de wetenschappelijke dingen en de koning van Assyrië de redeneringen daaruit; dat die koningen daar worden verstaan, blijkt uit de daaropvolgende teksten in de verzen 17 en 18, waar Egypte en Assyrië worden genoemd, het zijn eveneens deze dingen die voornamelijk de Kerk verwoesten.
Dat de Heer in de wereld is gekomen toen in de Kerk niet langer het ware en het goede was, dus toen er niets meer over was in de Kerk van het ware en het goede, is eerder ettelijke malen gezegd.
Bij dezelfde: ‘Het zal geschieden, vanwege de veelheid van melk te maken zal eenieder boter eten, want boter en honing zal elk overgeblevene in het land eten’, (Jesaja 7:22).
Deze dingen betreffen de nieuwe, door de Heer te instaureren, Kerk en met boter en de honing wordt het geestelijk goede en het natuurlijk goede aangeduid en met die eten wordt aangeduid, zich toe-eigenen, zoals eerder; met de melk wordt aangeduid het geestelijke uit het hemelse, waaruit die goede hoedanigheden zijn.
Bij dezelfde: ‘O, alle dorstige, gaat tot de wateren en die geen zilver heeft, gaat, koopt en eet en gaat en koopt zonder zilver en zonder prijs wijn en melk; waarom weegt gij zilver uit voor dat wat niet brood is en uw arbeid voor dat wat niet tot zaliging strekt; let op lettende op Mij en eet het goede, opdat in vettigheid uw ziel verlustigd zal worden’, (Jesaja 55:1,2).
Dat eten hier betekent, zich toe-eigenen uit de Heer, blijkt duidelijk, want er wordt gezegd: Alle dorstige, gaat tot de wateren en die geen zilver heeft, gaat, koopt en eet; waarmee wordt

aangeduid dat eenieder die het ware verlangt en die het ware eerder niet had, dit zich uit de Heer verwerft en toe-eigent: de dorstige betekent de verlangende; water is het ware, zilver het ware van het goede; dus hier, wie het ware van het goede niet heeft; gaan is tot de Heer; kopen betekent zich verwerven en eten zich toe-eigenen.

Gaat, koopt zonder zilver en zonder prijs wijn en melk, betekent dat zonder eigen inzicht het geestelijk Goddelijk Ware en het natuurlijk Goddelijk Ware wordt verworven; de wijn betekent het geestelijk Goddelijk Ware en de melk het geestelijk-natuurlijk Goddelijk Ware.

Waarom weegt gij zilver uit voor dat wat niet brood is en uw arbeid voor dat wat niet tot verzadiging strekt, betekent dat het tevergeefs is zich vanuit het eigene het goede van de liefde te verwerven en vanuit het eigene dat wat de ziel voedt; met het zilver wordt hier aangeduid het ware vanuit het eigene of het eigen inzicht; eender met de arbeid; met het brood het goede van de liefde, met de verzadiging dat wat de ziel voedt, hier dat wat de ziel niet voedt; let al lettende op Mij, betekent dat die dingen alleen uit de Heer zijn en eet het goede, opdat in vettigheid uw ziel verlustigd zal worden, betekent opdat zij zich het hemels goede toe-eigenen, waaruit alle verkwikking van het leven is; verlustigd worden in vettigheid, betekent verkwikt worden vanuit het goede en de ziel betekent het leven.

Bij dezelfde: ‘Zij die wonen vóór Jehovah, zullen de koophandel van Tyrus hebben, om te eten tot verzadiging en om zich te dekken met het oude’, (Jesaja 23:18).

Met de koophandel van Tyrus worden de erkentenissen van het goede en ware van elk geslacht aangeduid; wonen vóór Jehovah, betekent leven uit de Heer; eten tot verzadiging, betekent de erkentenissen van het goede opnemen, doorvatten en zich toe-eigenen, voor zoveel als genoeg is tot de voeding van de ziel; zich dekken met het oude, betekent zich doordrenken met de erkentenissen van het echte ware; van dekken immers wordt gesproken met betrekking tot de waarheden, omdat de klederen de waarheden betekenen die het goede bekleden; en het oude wordt gezegd van het echte, aangezien de echte waarheden bij de Ouden waren.

Iets eenders wordt aangeduid bij Mozes, ‘dat zij aten tot verzadiging en dat zij aten van de oude dingen’, (Leviticus 26:5,10).

Bij dezelfde: ‘Gij zult eten en verzadigd worden in een goed land’, (Deuteronomium 11:15).

En verder, ‘dat zij zouden eten en niet verzadigd worden’, (Leviticus 26:26).

Bij Jesaja: ‘Zij zullen huizen bouwen en bewonen en zij zullen wijngaarden planten en de vrucht ervan eten; zij zullen niet bouwen opdat een ander het zal bewonen, zij zullen niet planten opdat een ander zal eten’, (Jesaja 65:21,22).

Eenieder weet, wat in de letterlijke zin met die woorden wordt aangeduid; maar omdat het Woord in zijn schoot geestelijk is, worden daaronder ook geestelijke dingen verstaan, namelijk zulke dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, want deze zijn geestelijk.

Met huizen bouwen en bewonen, wordt aangeduid de innerlijke dingen van het gemoed vullen met de goedheden van de hemel en van de Kerk en daardoor het hemels leven te genieten; de huizen betekenen de innerlijke dingen van het gemoed en bewonen betekent het hemelse leven daaruit.

Met wijngaarden planten en de vrucht ervan eten, wordt aangeduid zich verrijken met geestelijke waarheden en zich de goede dingen daaruit toe-eigenen; de wijngaarden zijn de geestelijke waarheden, de vruchten zijn de goede dingen daaruit en eten is opnemen, doorvatten en zich toe-eigenen; want elk goede wordt de mens toegeëigend door de waarheden, namelijk door het leven daarnaar.

Uit wat nu is gezegd, blijkt wat er wordt aangeduid met, ‘zij zullen niet bouwen opdat een ander zal bewonen, zij zullen niet planten opdat een ander zal eten; een ander betekent het valse en het boze dat het ware en het goede vernietigt, want wanneer de waarheden en de goedheden vergaan bij de mens, treden de valsheden en de boosheden binnen.

Bij Jeremia: ‘Bouwt huizen en bewoont en plant tuinen en eet de vrucht ervan’, (Jeremia 29:5,28); deze dingen moeten eender worden verstaan als hetgeen nu is ontvouwd.

Bij Mozes: 'Gegeven zullen worden in het land grote en goede steden, die zij niet hebben gebouwd, huizen vol van elk goede die zij niet hebben gevuld, uitgegraven regenbakken die zij niet hebben uitgegraven, wijngaarden en olijfgaarden die zij niet hebben geplant; zij zullen eten tot verzadiging', (Deuteronomium 6:10,11); deze dingen verstaat de natuurlijke mens niet anders dan volgens de letterlijke zin; maar indien in de afzonderlijke dingen niet een innerlijke zin zou zijn, dan zou het Woord louter natuurlijk en niet geestelijk zijn en zo zou men geloven dat het slechts een wereldse welgesteldheid en overvloed was, die beloofd werd aan hen die volgens de Goddelijke geboden leven; maar wat baat het de mens indien hij de gehele wereld zou gewinnen en het verlies van de ziel bewerken?
Dus, wat zou het de mens baten indien hem huizen werden gegeven vol van elk goede, eender regenbakken en indien hij wijngaarden en olijfgaarden zou krijgen en hij daarvan zou eten tot verzadiging?
Maar deze opgesomde schatten zijn wereldse schatten waaronder geestelijke schatten worden verstaan, van waaruit de mens het eeuwige leven heeft; met de grote en goede steden die zullen worden gegeven, worden aangeduid de leerstellingen vanuit de echte goede en ware dingen; met de huizen vol van elk goede, worden aangeduid de innerlijke dingen van het gemoed vol van liefde en wijsheid.
Met de uitgegraven regenbakken, worden de innerlijke dingen van het natuurlijk gemoed aangeduid, vol van erkentenissen van het goede en het ware; met de wijngaarden en de olijfgaarden worden alle dingen van de Kerk aangeduid, zowel de waarheden als de goedheden ervan: de wijngaard is de Kerk ten aanzien van het ware en de olijfgaard de Kerk ten aanzien van het goede, want de wijn betekent het ware en de olie het goede; eten tot verzadiging, betekent de volledige opneming, doorvatting en toe-eigening.
Bij Jesaja: 'Hij zal verlustigd worden in Jehovah en Ik zal u doen rijden op de hoogten van de aarde en Ik zal u spijzigen met de erfenis van Jakob', (Jesaja 58:14).
Met doen rijden op de hoogten van de aarde wordt aangeduid het verstand geven van de hogere of innerlijke waarheden ten aanzien van de dingen van de Kerk en van de hemel; en met spijzigen met de erfenis van Jakob wordt aangeduid begiftigen met alle dingen van de Kerk en van de hemel.
Onder de erfenis van Jakob wordt het land Kanaän verstaan en met dat land wordt de Kerk aangeduid en in de hogere zin de hemel.
Aangezien eten betekent zich toe-eigenen, kan vaststaan wat er wordt aangeduid met: eten van de boom des levens die in het midden van het paradijs is, (Openbaring 2:7); namelijk dat dit is zich het hemels leven toe-eigenen en verder wat wordt aangeduid met: eten van de boom der wetenschap, in Genesis: 'Jehovah God gebood de mens, door te zeggen: Van alle boom van de tuin zult gij door te eten eten, maar van de boom der wetenschap van het goede en het boze, van deze zult gij niet eten, omdat ten dage als gij daarvan gegeten zult hebben, door te sterven zult gij sterven', (Genesis 2:16,17).
Met de boom der wetenschap van het goede en het boze wordt de wetenschap van de natuurlijke dingen aangeduid en het is niet geoorloofd om door die binnen te treden in de hemelse en geestelijke dingen die van de hemel en van de Kerk zijn, dus vanuit de natuurlijke mens in de geestelijke, welke weg de omgekeerde weg is en dus zo niet leidt tot de wijsheid, maar haar vernietigt.
Onder Adam en zijn echtgenote wordt de Oudste Kerk verstaan, die een hemelse Kerk was; de mensen van die Kerk hadden, omdat zij in de liefde tot de Heer waren, de Goddelijke waarheden aan zich ingegrift en vandaar kenden zij vanuit de invloeiing de overeenstemmingen in de natuurlijke mens, die de wetenschappelijke dingen worden genoemd; in één woord, er was bij hen een geestelijke invloeiing, dus vanuit het geestelijk gemoed in het natuurlijk gemoed en zo in de dingen die daar zijn en zij zagen deze zodanig als zij waren zoals in een spiegel, vanwege de overeenstemming.

De geestelijke dingen bij hen waren volstrekt onderscheiden van de natuurlijke dingen; de geestelijke dingen zetelden in hun geestelijk gemoed en de natuurlijke dingen in hun natuurlijk gemoed en vandaar dompelden zij niet enig geestelijke onder in het natuurlijk gemoed, zoals geestelijk-natuurlijke mensen plegen te doen.
Daarom zou, indien zij de geestelijke dingen hadden overgegeven aan het natuurlijk geheugen en zij zich op deze wijze die dingen hadden toegeëigend, het ingeënte dat bij hen was, zijn vergaan en zouden zij hebben aangevangen vanuit de natuurlijke mens te redeneren over geestelijke zaken en daaruit gevolgtrekkingen te maken, wat zij nooit doen.
Dit zou ook gelijk staan met vanuit het eigen inzicht wijs willen zijn en niet vanuit de Goddelijke wijsheden, zoals tevoren en daardoor zouden zij geheel hun hemels leven hebben uitgeblust en natuurlijke ideeën hebben opgevat, ook over geestelijke zaken; dit dus wordt daarmee aangeduid dat zij niet zouden eten van de boom der wetenschap van het goede en het boze en dat zij, indien zij zouden eten, door te sterven zouden sterven.
Een eender geval als het was met de Oudsten, die onder Adam worden verstaan, is het met degenen die in het hemels rijk van de Heer zijn, indien dezen de natuurlijke mens en zijn geheugen doordrenken met de erkentenissen van het geestelijk goede en ware en daaruit wijs willen zijn, dan worden zij stompzinnig, terwijl zij toch de allerwijsten in de hemel zijn; maar meer hierover zie het werk ‘Hemel en Hel’, nrs 20 tot 28, waar gehandeld is over beide rijken: het hemelse en het geestelijke, waarin de hemel in het algemeen is onderscheiden.
Bij David: ‘Die Mijn brood eet, heeft over Mij zijn hiel opgeheven’, (Psalm 41:10); deze dingen zijn gezegd ten aanzien van de Joden, bij wie de Goddelijke waarheden waren, omdat zij het Woord hadden, zoals kan vaststaan bij, (Johannes 13:18); waar die woorden op de Joden zijn toegepast en daarom wordt met het brood van de Heer eten, de toe-eigening van het Goddelijk Ware aangeduid, daar de vergemeenschapping ervan, niet aan hen kon worden toegeëigend; het brood betekent het Woord, van waaruit de geestelijke voeding is.
De hiel opheffen over Hem, betekent de letterlijke zin van het Woord verdraaien tot aan de ontkenning van de Heer toe en tot vervalsing van elk ware toe; daarom wordt de hemel in de gehele samenvatting de Grootste Mens genoemd en stemt hij overeen met alle dingen van de mens.
De hemel immers is geformeerd volgens het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer en omdat het Woord het Goddelijk Ware is, is dit daarom voor de Heer in een beeld zoals de Goddelijke mens; daarom stemt de laatste zin ervan, dus de louter letterlijke zin, overeen met de hiel.
De verdraaiing van het Woord of van het Goddelijk Ware door de aanhechting van de letterlijke zin aan de valsheden, zodanig als de overleveringen van de Joden waren, wordt aangeduid met, over de Heer de hiel opheffen.
Dat de algehele hemel in een beeld zoals een mens is en dat hij vandaar overeenstemt met alle dingen van de mens en dat de hemel zodanig is, omdat hij is geschapen en geformeerd uit de Heer door het Goddelijk Ware voortgaande uit Hem, dus het Woord van waaruit alle dingen zijn gemaakt, (Johannes 1:1-3); zie ook het werk ‘Hemel en Hel’, nrs. 59 tot 102, en verder de nrs. 200 tot 212.
Bij Lukas: ‘Zij zullen aanvangen te zeggen: Wij hebben gegeten voor U en gedronken voor U en in onze straten hebt Gij geleerd, maar Hij zal zeggen: Ik ken u niet vanwaar gij zijt; wijkt van Mij, gij werkers der ongerechtigheid’, (Lukas 13:26,27).
Dat zij, wanneer zij voor het Gericht worden gedaagd, zullen zeggen dat zij gegeten en dat zij gedronken hebben vóór de Heer, betekent dat zij het Woord hebben gelezen en erkentenissen van het goede en het ware daaruit hebben geput en menen dat zij daardoor zullen worden gezaligd en daarom volgt: in onze straten hebt Gij geleerd; waarmee wordt aangeduid dat zij onderricht zijn geweest in de ware dingen van het Woord, dus uit de Heer.
Maar dat het Woord lezen en daaruit onderricht worden, doet niets tot het heil, indien men niet tevens leeft volgens het Woord, dit wordt aangeduid met het antwoord, namelijk dat Hij zal

zeggen: Ik ken u niet vanwaar gij zijt; wijkt van Mij, gij werkers der ongerechtigheid; het draagt immers niets tot het heil bij of men al het geheugen verrijkt vanuit het Woord en vanuit de leerstellingen van de Kerk, indien die dingen niet aan het leven worden opgedragen.
Bij Mattheüs: 'De Koning zei tot hen aan de rechterzijden: Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven, Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven.
En tot hen aan de linkerzijden: Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij niet te eten gegeven, Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij niet te drinken gegeven', (Mattheüs 25:35,42).
Hiermee wordt eveneens geestelijke honger en dorst aangeduid en ook geestelijk voedsel en geestelijke drank; geestelijke honger en dorst is de aandoening van en het verlangen naar het goede en het ware en geestelijk eten en geestelijke drank is onderricht, opneming en toe-eigening.
Van de Heer wordt daar gezegd, dat Hij hongert en dorst, omdat Hij vanuit de Goddelijke Liefde het heil van allen verlangt en van de mens wordt gezegd dat zij Hem te eten en te drinken gaven, wat plaatsvindt wanneer zij vanuit de aandoening uit de Heer het goede en het ware opnemen en doorvatten en zich die door het leven toe-eigenen; eender zal gezegd worden van de mens die het vanuit het hart liefheeft om de mens te onderrichten en diens zaliging wil; het is dus de naastenliefde of de geestelijke aandoening van het ware, die met die woorden en ook met de overige dingen wordt beschreven.
Uit hetgeen nu gezegd is, kan vaststaan wat er in geestelijke zin wordt aangeduid met brood eten en wijn drinken tijdens het Gewijde Avondmaal, (Mattheüs 26:26; Markus 14:22), waar ook wordt gezegd dat het brood Zijn Lichaam is en de wijn Zijn Bloed; dat met het brood daar het goede van de liefde wordt aangeduid en met de wijn het ware vanuit dat goede, dat ook het goede van het geloof is en iets eenders met vlees en bloed en eveneens dat met 'voedsel tot je nemen', wordt aangeduid de toe-eigening en de verbinding met de Heer, kan vaststaan uit wat in 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem', nrs. 210 tot 222, is gezegd en getoond.
Dat zulke dingen worden aangeduid met brood en wijn en met vlees en bloed en ook met voedsel tot je nemen, kan nog duidelijker vaststaan uit de woorden van de Heer bij Johannes: 'Uw vaders hebben het manna gegeten in de woestijn en zij zijn gestorven: Dit is het Brood dat vanuit de hemel neerdaalt; indien iemand zal gegeten hebben van dit Brood, die zal leven tot in de eeuw; het Brood echter dat Ik zal geven, is Mijn vlees, dat Ik zal geven voor het leven van de wereld.
Voorwaar zeg Ik u: Tenzij gij zult gegeten hebben het vlees van de Zoon des mensen en zult gedronken hebben Zijn bloed, zo zult gij niet het leven hebben in ulieden; die Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven en Ik zal hem opwekken ten uiterste dage; die Mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem.
Dit is het Brood dat vanuit de hemel is neergedaald; die dit Brood tot zich neemt, zal tot in het eeuwige leven', (Johannes 6:49 tot 58).
Dat niet vlees, noch bloed en ook geen brood en wijn hier wordt verstaan, maar het Goddelijk voortgaande uit de Heer, kan iedereen die zich verheugt in het vermogen van innerlijk te kunnen denken, zien; het is immers het Goddelijk voortgaande, dat is het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, die de mens het eeuwige leven geven en maken dat de Heer in de mens en de mens in de Heer blijft, aangezien de Heer in de mens is in Zijn Goddelijke en niet in het eigene van de mens; dit immers is niets dan het boze; en de Heer is in de mens en de mens in de Heer, wanneer het Goddelijk voortgaande door een juiste opneming de mens wordt toegeëigend.
De toe-eigening zelf wordt aangeduid met eten, kauwen; het Goddelijk Goede voortgaande, met het vlees en met het brood en het Goddelijk Ware voortgaande met het bloed en met de wijn; eender als in de slachtoffers, waarin het vlees en het spijsoffer, dat brood was, het goede van de liefde betekenden en het bloed en de wijn, dat het drankoffer was, betekenden het ware vanuit dat goede, beide uit de Heer.

Aangezien met het vlees en het brood het Goddelijk Goede voortgaande wordt aangeduid en met het bloed en de wijn het Goddelijk Ware voortgaande, wordt daarom onder het vlees en het brood de Heer Zelf ten aanzien van het Goddelijk Goede en onder het bloed en de wijn de Heer Zelf verstaan ten aanzien van het Goddelijk Ware.
Dat hieronder de Heer Zelf wordt verstaan, is omdat het Goddelijk voortgaande de Heer Zelf is in de hemel en in de Kerk en daarom zegt de Heer van Zichzelf: Dit is het Brood dat vanuit de hemel is neergedaald' en verder: Die dit eet en drinkt, blijft in Mij en Ik in hem.
Aangezien het Brood de Heer betekent ten aanzien van het Goddelijk Goede en dit eten de toe-eigening en de verbinding betekent, werden daarom, 'toen de Heer Zich vóór de discipelen na de dood openbaarde, toen Hij het brood brak en aan hen gaf, hun ogen geopend en bekenden zij Hem', (Lukas 24:30,31); hieruit blijkt ook dat de Heer het door Hem gegeven brood eten, de verbinding met Hem betekent; vanuit deze verbinding werden zij verlicht en bekenden Hem; want de ogen stemmen in het Woord overeen met het verstand en betekenen dit vandaar, en dit verstand is het dat wordt verlicht en vandaar worden de ogen geopend.
Met het brood breken wordt in het Woord aangeduid het goede met de ander vergemeenschappen.
'Dat de Heer at met de tollenaren en de zondaars, waarover de Joden murmureerden en waaraan zij geërgerd werden', (Markus 2:15,16; Lukas 5:29,30; 7:33-35), is omdat de natiën, die worden verstaan onder de tollenaars en de zondaars, de Heer opnamen en daarnaar leefden en hierdoor eigende de Heer aan hen de goedheden van de hemel toe, wat in geestelijke zin wordt aangeduid met, 'eten met hen'.
Aangezien met eten werd aangeduid, toegeëigend worden, was het daarom de zonen Israëls toegestaan te eten van de geheiligde dingen of van de slachtoffers, want met de slachtoffers werden de Goddelijke hemelse en geestelijke dingen aangeduid en vandaar werd met het samen eten ervan de toe-eigening ervan aangeduid en omdat de toe-eigening van de heilige dingen werd aangeduid met dat samen eten, waren daarom verscheidene wetten gegeven over wie zouden eten en waar en van welke slachtoffers: Zo wat Aharon en zijn zonen zouden nemen en eten van de slachtoffers, (Exodus 29:31-33; Leviticus 6:16-18; 7:6,7; 8: 31-33; 10:13-15).
'Dat zij de toonbroden zouden eten in de heilige plaats', (Leviticus 24:5-9); 'dat de dochter van de priester gehuwd met een vreemdeling, niet zou eten van de slachtoffers, maar de dochter van een priester die weduwe of verstotene is en die geen kroost heeft, en was teruggekeerd naar het huis van de vader, zou eten', (Leviticus 22:12,13).
'Wie van het volk zouden eten', (Numeri 18:10,11,13,19).
'Dat de vreemde, de bijwoner, de dagloner van de priester, niet zouden eten van die dingen, maar dat de met zilver gekochte zou eten', (Leviticus 22:10-12).
'Dat de onreine niet zou eten', (Leviticus 7:19-21; 21:16; 22:2-8).
'Dat zij niets zouden eten van de brandoffers, maar dat zij zouden eten van de dankoffers en verblijd zouden zijn vóór Jehovah', (Deuteronomium 12:27; 27:7).
In deze en in verscheidene andere inzettingen en wetten over het samen eten van de slachtoffers, zijn verborgenheden bevat van de toe-eigening van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware en vandaar van de verbinding met de Heer.
Maar die dingen afzonderlijk ontvouwen, is hier niet de juiste plaats; men zal slechts weten uit de aangevoerde teksten, dat eten betekent: toegeëigend en verbonden worden.
Daarom ook wordt er, 'toen de zonen Israëls verbonden waren met de Heer door het bloed van het verbond en nadat Mozes het Boek der Wet vóór hen had gelezen en zij vlak daarop de God van Israël zagen, gezegd dat zij aten en dronken', (Exodus 24:6-11).
Dat vlees eten en bloed drinken de toe-eigening van het geestelijk goede en ware betekent, kan vaststaan bij Ezechiël: 'Zo zei de Heer Jehovih: Vergadert u van rondom over Mijn slachtoffer, dat Ik voor u slachtoffer, een groot slachtoffer op de bergen Israëls, opdat gij vlees eet en bloed drinkt, het vlees der sterken zult gij eten en het bloed van de vorsten van de aarde

zult gij drinken; en gij zult het vette eten tot verzadiging en gij zult bloed drinken tot dronkenschap van Mijn slachtoffer dat Ik u slachtoffer; gij zult verzadigd worden aan Mijn tafel met paard en wagen, met de sterke en alle man des krijgs; zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën', (Ezechiël 39:7-21).
Daar wordt gehandeld over de samenroeping van allen tot het rijk van de Heer en in het bijzonder over de instauratie van de Kerk bij de natiën, want er wordt gezegd: zo zal Ik Mijn heerlijkheid geven onder de natiën; onder vlees eten en bloed drinken wordt verstaan dat zij zich het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware zouden toe-eigenen.
Het vlees betekent het goede van de liefde en het bloed het ware van dat goede; met de sterken of de ossen worden de aandoeningen van het goede aangeduid, met de vorsten der aarde de aandoeningen van het ware.
De volledige genieting ervan wordt aangeduid met het vette eten tot verzadiging en het bloed drinken tot dronkenschap; met het vette worden de innerlijke goede dingen aangeduid en met het bloed de innerlijke ware dingen en deze zijn geopenbaard uit de Heer toen Hij in de wereld kwam en aan hen werden zij toegeëigend die Hem opnamen.
Vóór Zijn Komst in de wereld was het verboden geweest om vet te eten en bloed te drinken; de oorzaak hiervan was dat de zonen Israëls alleen in de uiterlijke dingen waren; zij waren natuurlijk-zinlijke mensen en in het geheel niet in de innerlijke of geestelijke dingen en daarom zouden zij, indien het hun geoorloofd was geweest, vet en bloed te eten, waardoor werd aangeduid zich de innerlijke goedheden en waarheden toe-eigenen, die zouden hebben ontwijd; daarom werd met die eten de ontwijding ervan aangeduid.
Eendere dingen worden aangeduid met: verzadigd worden aan de tafel van de Heer, met paard, wagen, sterkte en alle man des krijgs; met het paard wordt het verstand van het Woord aangeduid, met de wagen de leer vanuit het Woord, met de sterke en de man des krijgs het goede en het ware dat strijdt met het boze en het valse en die vernietigt; met de bergen Israëls waarop zij zouden eten, wordt de geestelijke Kerk aangeduid, waarin het goede van de naastenliefde het wezenlijke is.
Hieruit blijkt duidelijk dat met eten wordt aangeduid zich toe-eigenen en dat met: vlees, bloed, de sterke, de vorsten der aarde, paard, wagen, man des krijgs, geestelijke dingen worden aangeduid die moeten worden toegeëigend en geenszins de natuurlijke dingen, want die eten zou misdadig en duivels zijn.
Iets eenders wordt aangeduid met, 'eten de vlezen van de koningen, van de oversten over duizend, van de paarden en van de daarop zittenden, van de vrijen en van de dienstknechten', (Openbaring 19:18).
Aangezien de meeste dingen in het Woord ook een tegengestelde zin hebben, zo hebben die dus ook eten en drinken en in deze zin betekenen die, zich het boze en het valse toe-eigenen en vandaar verbonden worden met de hel, zoals kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: 'De Heer Jehovih zal te dien dage roepen tot geween en tot rouwklage en tot kaalheid en tot het aantrekken van een zak; zie, blijdschap en vreugde om de os te doden en vee te slachten, vlees te eten en wijn te drinken; er moet gegeten en gedronken worden, morgen immers zullen wij sterven', (Jesaja 22:12,13).
De verwoesting van de Kerk en de weeklacht daarover, wordt beschreven met: geroepen worden te dien dage tot geween, rouwklage, kaalheid en het aantrekken van de zak; de weeklacht daarover dat het ware verloren is gegaan, wordt aangeduid met het geween; dat het goede verloren is gegaan, met de rouwklage; dat elke aandoening van het goede is, met de kaalheid,; dat de aandoening van het ware het is, met de zak; met de os doden en het vee slachten, wordt aangeduid het natuurlijk goede en het geestelijk goede uitblussen; met vlees eten en wijn drinken wordt aangeduid zich het boze en het valse toe-eigenen; het vlees betekent hier het boze, de wijn het valse van het boze en eten en drinken zich die toe-eigenen.
Bij Ezechiël: 'De profeet werd gezegd, dat hij spijs zou eten met gewicht en met kommer en dat hij water zou drinken tot een maat en met verbijstering; en dat hij zou eten een gerstekoek

gemaakt met drek; dat zo de zonen Israëls hun onreine brood zullen eten onder de natiën waarheen zij zullen worden verdreven en zij zullen van het brood en van het water gebrek hebben en zij zullen worden verlaten, de man en zijn broeder en zij zullen uitteren vanwege de ongerechtigheid', (Ezechiël 4:10-17).
Door deze tekst bij de profeet werd de echtbreuk van het Goddelijk Ware of van het Woord bij de Joodse natie uitgebeeld.
De gerstekoek gemaakt met drek betekent die echtbreuk: de gerstekoek het natuurlijk goede en ware, zodanig als het Woord in de letterlijke zin is en de drek betekent het helse boze.
Daarom wordt er gezegd dat de zonen Israëls hun onrein brood zullen eten; het onreine brood betekent het goede dat verechtbreukt en bezoedeld is door het boze.
Dat zij van het brood en van het water, gebrek zullen hebben onder de natiën waarheen zij zullen worden verdreven, betekent dat zij niet langer het goede en het ware zullen hebben, omdat zij in het valse en het boze zijn; de natiën betekenen de boosheden en de valsheden; daarheen verdreven worden, is daaraan worden overgegeven.
Met de man en de broeder die verlaten zullen worden, wordt het geloof en de naastenliefde aangeduid: de man betekent het ware van het geloof en de broeder het goede van de naastenliefde en verlaten worden, betekent de volledige uitblussing van het ene en het andere.
Aangezien die dingen worden aangeduid met brood eten en water drinken, wordt daarom gezegd dat zij zullen uitteren vanwege de ongerechtigheid: uitteren wordt gezegd van het geestelijk leven wanneer het vergaat.
Omdat dieren aandoeningen betekenen: sommige de goede aandoeningen en sommige boze aandoeningen, waren daarom wetten gegeven voor de zonen Israëls, bij wie de uitbeeldende Kerk was, welke dieren zouden worden gegeten en welke niet zouden worden gegeten, (Leviticus 11:1); waarmee werd aangeduid, welke dieren de goede aandoeningen uitbeeldden, die zouden worden toegeëigend en welke de boze, die niet zouden worden toegeëigend, aangezien de goede aandoeningen de mens rein maken, maar de boze aandoeningen onrein.
Alle dingen in dat hoofdstuk zijn, ten aanzien van de afzonderlijke dieren en vogels en ten aanzien van hun nagels, hoeven, voeten en keelgat (in verband met eten en kauwen), waardoor de reine van de onreine worden onderscheiden, zijn aanduidend.
Bij Jesaja: 'Indien hij zal hebben gehouwen ter rechterhand, zal hij toch hongeren en indien hij zal gegeten hebben ter linkerhand, zullen zij niet verzadigd worden; zij zullen, de man, het vlees van hun arm eten, Menasse Efraïm en Efraïm Menasse', (Jesaja 9:19,20).
Hiermee wordt de uitblussing van het goede door het valse en van het ware door het boze beschreven; de uitblussing van elk goede en ware, hoezeer die ook worden nagevorst, wordt aangeduid met: indien hij zal hebben gehouwen ter rechterhand, zal hij toch hongeren en indien hij gegeten zal hebben ter linkerhand, zij zullen niet verzadigd worden.
Houwen en eten ter rechter- en ter linkerhand, is navorsen; hongeren en niet verzadigd worden, is niet gevonden worden en indien het toch gevonden wordt, toch niet opgenomen kan worden.
Zij eten, de man, het vlees van hun arm, betekent dat het valse het goede zal verteren en het boze het ware in de natuurlijke mens.
Menasse Efraïm en Efraïm Menasse, betekent dat de wil van het boze het verstand van het ware zal verteren en dat het verstand van het valse de wil van het goede zal verteren, zie ook deze dingen in de nrs. 386, 600 ontvouwd.
De vertering van elk ware en goede, wordt ook daarmee aangeduid, 'dat zij het vlees van de zonen en van de dochters zouden eten', (Leviticus 26:29) en ook daarmee dat, 'de vaders de zonen zouden eten en de zonen de vaders zouden eten', (Ezechiël 5:10).
De vaders betekenen de goedheden van de Kerk en in de tegengestelde zin de boosheden ervan; de zonen de waarheden van de Kerk en in de tegengestelde zin de valsheden ervan en de dochters de aandoening van het ware en het goede en in de tegengestelde zin de begeerten van het valse en het boze.

De wederzijdse vertering en uitblussing ervan wordt aangeduid met: die eten; daaruit blijkt dat deze dingen anders dan volgens de letterlijke zin moeten worden verstaan.
Bij Mattheüs: 'In de voleinding der eeuw zal het zijn zoals vóór de vloed, etend en drinkend, echtverbintenis aangaand en ten huwelijk gevend', (Mattheüs 24:38; Lukas 17:26-28).
Onder eten en drinken en onder echtverbintenis aangaan en ten huwelijk geven, wordt hier niet verstaan: eten en drinken, noch echtverbintenis aangaan en ten huwelijk geven, maar met eten wordt aangeduid, zich het boze toe-eigenen en met drinken zich het valse toe-eigenen; met echtverbintenis aangaan en ten huwelijk geven, wordt aangeduid het valse met het boze en het boze met het valse verbinden.
Daar wordt immers gehandeld over de staat van de Kerk wanneer het Laatste Gericht aanstaande is; dit immers wordt aangeduid met de voleinding der eeuw.
Dat dan zowel de goeden als de bozen zullen eten en drinken, omdat in eten en drinken niets van het boze is gelegen, is duidelijk en eveneens dat zij eender deden als vóór de vloed en dat zij daardoor niet vergingen, maar dat zij zich het boze en het valse toe-eigenden en dat zij die met zich verbonden.
Deze dingen zijn het dus die daar worden aangeduid met eten en drinken en met echtverbintenis en ten huwelijk geven.
Bij Lukas: 'De rijke zei tot zijn ziel: Ziel, gij hebt vele goederen opgelegd tot vele jaren: rust, eet, drink', (Lukas 12:19).
Bij dezelfde: 'Indien de dienstknecht in zijn hart zal hebben gezegd: de Heer vertoeft te komen en hij zal begonnen zijn de knechten te slaan, te eten, te drinken, dronken te worden', (Lukas 12:45).
Verder ook met 'samen eten en de dronkenschap', (Lukas 21:34).
Het schijnt alsof onder eten en drinken en onder samen eten, in die plaatsen weelderigheid en onmatigheid wordt verstaan, zodanig als diegenen hebben die er alleen maar op uit zijn zich te goed te doen; echter is deze zin de natuurlijke, letterlijke zin van die woorden, maar de geestelijke zin ervan is zich het boze en het valse toe-eigenen, zoals kan vaststaan uit de eerder aangevoerde plaatsen, waar eten en drinken zulke dingen betekenen en ook hieruit, dat het Woord in de letterlijke zin natuurlijk is en innerlijk geestelijk; dit Woord is voor de engelen is en het natuurlijke voor de mensen.
Behalve deze plaatsen uit het Woord, kunnen nog zeer vele andere worden aangevoerd, die betuigen en bevestigen dat eten betekent zulke dingen opnemen, doorvatten en zich toe-eigenen, waarmee de ziel wordt gevoed.
Geestelijk eten immers is niet iets anders dan het gemoed met het gepaste voedsel vullen, namelijk zulke dingen willen weten, verstaan en wijs zijn die van het eeuwige leven zijn.
Dat eten die dingen betekent, kan ook vaststaan uit de betekenis van brood en spijs en ook uit de betekenis van honger en hongerlijden en ook van wijn en water, waarover eerder op de bestemde plaats is gehandeld.
Aangezien eten betekent doorvatten hoedanig iets is en dit wordt doorvat door de smaak, is het vandaar vanwege de overeenstemming dat in de menselijke talen van smaak en smaken en ook wijs zijn, ook wordt gesproken met betrekking tot het doorvatten van een zaak en dan eveneens wijsheid wordt gezegd.

618. En het zal bitter maken uw buik; dat dit betekent dat het onverkwikkelijk zou zijn innerlijk, omdat het uiterlijk verechtbreukt was, staat vast uit de betekenis van bitter gemaakt worden of van de bitterheid, dus het onverkwikkelijke, vanwege het verechtbreukte ware, waarover hierna.
Uit de betekenis van de buik, namelijk het innerlijk; dat de buik innerlijk is, is omdat hierna volgt dat het in de mond als honing zo zoet zou zijn en onder de mond wordt het uiterlijke verstaan, want met de mond wordt opgenomen, gekauwd en tot de buik neergelaten, dat gaat van het uiterlijke tot het innerlijke; het gaat immers in de ingewanden van de mens binnen.

Maar over de betekenis van de buik zal in het vervolg worden gesproken.
Dat bitter en bitterheid betekent het onverkwikkelijke vanwege het verechtbreukte ware en dat vandaar bitter maken betekent onverkwikkelijk maken, is omdat het zoete bitter wordt en vandaar onverkwikkelijk door de toename van iets walgelijks; vandaar de bitterheid van alsem, gal, mirre.
Omdat nu het zoete betekent het verkwikkelijke vanwege het goede van het ware van het goede, betekent vandaar het bittere het onverkwikkelijke als gevolg van het verechtbreukte ware.
Het onverkwikkelijke daardoor wordt niet door enig mens in de natuurlijke wereld doorvat en geproefd als bitter, maar door de geest en door de engel in de geestelijke wereld.
Elk verechtbreukt goede van het ware immers wordt, als het bij hen in smaak wordt verkeerd, duidelijk als iets bitters geproefd; de geesten en de engelen hebben immers evenzeer smaak als de mensen; maar de smaak van de geesten en de engelen vloeit voort vanuit geestelijke oorsprong en de smaak van de mensen vanuit natuurlijke oorsprong.
De smaak van het bittere hebben de geesten vanwege het verechtbreukte ware van het goede, maar de smaak van het bittere hebben de mensen vanwege de vermenging van het zoete en het walgelijke.
Johannes had de zin van het bittere ook vanuit geestelijke oorsprong, want hij was in de geest, anders zou hij het boekje ook niet hebben kunnen eten.
Met het verechtbreukte ware wordt aangeduid het ware van het goede, toegevoegd aan het boze en vermengd met het valse ervan, wat gebeurt wanneer de waarheden van de letterlijke zin van het Woord worden toegevoegd aan vuile liefden en dus vermengd met boosheden.
Het is dit onverkwikkelijke, dat hier met het bitter gemaakt worden van de buik wordt aangeduid.
Het zal ook in het kort worden gezegd, wat met innerlijk in het Woord, dat wil zeggen, met de innerlijke dingen van het Woord, wordt aangeduid.
De innerlijke dingen van het Woord zijn de dingen die de innerlijke of de geestelijke zin ervan bevat; deze waarheden zijn de echte ware dingen; hiermee stemmen de uiterlijke waarheden van het Woord overeen, namelijk die zijn in de uiterlijke of natuurlijke zin ervan en die zin wordt genoemd, de zin van de letter of de letterlijke zin.
Wanneer de uiterlijke dingen van het Woord of de waarheden van het Woord in de letterlijke zin worden vervalst of verechtbreukt, dan zijn de innerlijke waarheden van het Woord vervalst en verechtbreukt; daarom wordt, wanneer de mens het Woord in de letterlijke zin toevoegt aan de boosheden van aardse liefden, dan is die zin voor de engelen, die in de innerlijke of geestelijke zin van het Woord zijn, onverkwikkelijk en dit onverkwikkelijke is zoals het onverkwikkelijke van het bittere.
Hieruit kan vaststaan dat daarmee, dat het boekje bitter zal smaken en de buik bitter maakte, wordt aangeduid dat het Woord innerlijk onverkwikkelijk was; maar het onverkwikkelijke waarover nu gehandeld is, is een geestelijk onverkwikkelijke; maar het geestelijk-natuurlijk onverkwikkelijke, dat ook hier onder het bitter worden wordt verstaan, is dat het ware van de leer, dat innerlijk wordt verzameld vanuit de letterlijke zin van het Woord en de zin van de letter wordt genoemd, onverkwikkelijk is voor degenen die in valsheden zijn.
Er wordt immers gehandeld over het verstand van het Woord van de zijde van de mensen van de Kerk aan haar einde, wanneer de meesten in valsheden vanuit het boze zijn en dan zijn de valsheden van het boze bevestigd vanuit de letterlijke zin van het Woord, voor hen verkwikkelijk, maar de waarheden bevestigd vanuit de letterlijke zin van het Woord voor hen onverkwikkelijk.
Dit wordt eveneens daarmee aangeduid dat het boekje de buik bitter maakte en dat het in de mond zo zoet als honing was.
Dat het bittere het verechtbreukte ware van het goede betekent, kan ook vaststaan uit het Woord, waar bitter wordt gezegd, zoals bij Jesaja: ‘Wee hun die van het boze zeggen het

goede en van het goede het boze, die de duisternis tot licht stellen en het licht tot duisternis; die het bittere stellen tot het zoete en het zoete tot het bittere; wee hun die helden zijn om wijn te zwelgen en mannen der sterkte om sterke drank te mengen', (Jesaja 5:20,22).
Dat het verechtbreukte goede en ware hier met het bittere wordt aangeduid, is duidelijk, want er wordt gezegd: Wee hun die van het boze zeggen het goede en van het goede het boze; die duisternis tot licht stellen en het licht tot duisternis, waarmee de echtbreking van het goede en de vervalsing van het ware wordt aangeduid.
Het goede immers wordt verechtbreukt, wanneer het goede het boze wordt genoemd en wanneer het boze het goede wordt genoemd en het ware wordt vervalst, wanneer de duisternis tot licht wordt gesteld en het licht tot duisternis.
De duisternis zijn de valsheden en het licht zijn de waarheden; hieruit blijkt dat eendere dingen worden aangeduid met het bittere stellen tot het zoete en het zoete tot het bittere.
Iets eenders wordt ook aangeduid met: Wee hun die helden zijn om wijn te zwelgen en mannen der sterkte om sterke drank te mengen; met de helden om wijn te zwelgen, worden degenen aangeduid die het ware van het woord echtbreken en met de mannen der sterkte om sterke drank te mengen, worden degenen aangeduid die dit ware vervalsen.
Wijn en sterke drank zijn de waarheden van het Woord en met de helden en de mannen der sterkte worden degenen aangeduid die beschikken over vernuft en bedreven zijn om die dingen te echtbreken.
Bij dezelfde: 'De most zal treuren, de wijnstok zal kwijnen, alle blijden van hart zullen zuchten; met gezang zullen zij niet wijn drinken, bitter zal zijn de sterke drank voor hen die hem drinken', (Jesaja 24:7,9).
Met de most die zal treuren en met de wijnstok die zal kwijnen, wordt het ware van het Woord en van de Kerk aangeduid, dat het verloren is gegaan: de most betekent het ware van het Woord en de wijnstok het ware van de leer van de Kerk.
Met alle blijden van hart zullen zuchten en met gezang niet wijn drinken, wordt aangeduid dat de innerlijke gezegendheid van het gemoed en de gelukzaligheid van het hart is vergaan vanwege het verloren gaan van het ware van het geestelijk goede; bitter zal zijn de sterke drank voor hen die hem drinken, betekent het ware van dat goede dat onverkwikkelijk is vanwege de vervalsing en de echtbreking ervan.
Bij Mozes: 'Dat de wateren in Mara, die niet konden worden gedronken vanwege de bitterheid, werden genezen door een daarin geworpen hout', (Exodus 15:23-25).
De wateren van Mara, die niet konden worden gedronken vanwege de bitterheid, beeldden de verechtbreukte waarheden uit, want de wateren betekenen de ware dingen en de bitterheid de echtbreuk; de genezing ervan door een ingeworpen hout, beeldde het goede van de liefde uit en van het leven, omdat dit het valse uiteensloeg en het ware opende en zo herstelde; want elk ware wordt vanuit het boze van het leven en van de liefde verechtbreukt en daarom wordt het goede van de liefde en van het leven geopend en hersteld.
De oorzaak ervan is dat elk ware is van het goede en het goede van de liefde is gelijk als een vuur van waaruit het ware verschijnt in het licht.
Iets eenders wordt aangeduid met, 'het moes waarin de zonen van de profeten kolokwinten of bittere wilde druiven wierpen, dat Elisa genas door de inwerping van meel', (2 Koningen 4:38-41).
Met het moes waarin zij kolokwinten deden, wordt het vervalste Woord aangeduid en met het meel dat daarin werd geworpen, ten gevolge waarvan het werd genezen, wordt het ware vanuit het goede aangeduid; het ware immers dat vanuit het goede is, verstrooit de valsheden waaruit de vervalsing is.
Aangezien de zonen van Jakob alle waarheden van het Woord verdraaiden en aan zich toevoegden en aan de aardse liefden, deze vervalsten en verechtbreukten, wordt daarom van hen gezegd in het lied van Mozes: 'Dat van de wijnstok van Sodom hun wijnstok is en van de

velden van Gomorra en dat de druiven ervan druiven van gal zijn en trossen van bitterheden voor hen', (Deuteronomium 32:32).
Met de wijnstok wordt de Kerk ten aanzien van het ware aangeduid, dus ook het ware van de Kerk en met de druiven worden de goedheden daaruit verstaan, dus de goede dingen van de naastenliefde en met de trossen de goede dingen van het geloof.
Daaruit blijkt dat met de trossen van de bitterheden worden aangeduid de verechtbreukte goedheden van het geloof.
Bij dezelfde: 'Dat vervloekte wateren door de echtgenoot zouden worden gegeven aan de echtgenote beschuldigd van echtbreuk en indien zij schuldig was, dan zouden die wateren in haar worden tot bitterheden en haar buik zou opzwellen en haar dij vervallen', (Numeri 5:12 tot 29).
Met het huwelijk van de man met de echtgenote wordt het huwelijk van het ware met het goede aangeduid, aangezien de waarlijk echtelijke liefde vanuit dat geestelijk huwelijk neerdaalt; vandaar wordt met de echtbreuk de verbinding met het valse en het boze aangeduid; uit hoofde hiervan was het, dat de wateren, indien zij schuldig was, tot bitterheden zouden worden, waarmee de echtbreuk van het goede wordt aangeduid en omdat de buik de echtelijke liefde betekende, iets eenders als de baarmoeder en eveneens de dij, was het vandaar dat de buik zou opzwellen en de dij vervallen, waarmee in geestelijke zin wordt aangeduid dat het echtelijke was vergaan, of de geestelijke en de natuurlijke liefde zelf; de baarmoeder of de buik betekent deze liefde geestelijk en de dij deze liefde natuurlijk.
Hieruit nu kan vaststaan, dat met bitter en de bitterheid in het algemeen wordt aangeduid de vervalsing en de echtbreking van het ware en het goede en dat de verschillende soorten ervan worden aangeduid met: gal, alsem, mirre, wilde druiven, kolokwinten en meer dingen.

619. Maar in uw mond zal het zoet zijn zoals honing; dat dit betekent dat het uiterlijk verkwikkelijk is, staat vast uit de betekenis van de mond, namelijk uiterlijk; want er wordt gehandeld over het boekje en het verslinden ervan en met het boekje wordt het Woord aangeduid en met het verslinden ervan de doorvatting en het navorsen.
Vandaar wordt onder de mond, die het eerst opneemt, het uiterlijke van het Woord aangeduid en uit de betekenis van zoet zoals honing, het verkwikkelijke van het natuurlijk goede.
Dat het uiterlijke van het Woord zoet zoals honing was, wil zeggen, dus verkwikkelijk, was omdat het zodanig is dat het kon worden toegevoegd aan onverschillig welke liefde dan ook en aan onverschillig welk daaruit opgevat beginsel en deze daardoor kon worden bevestigd.
Dat het uiterlijke van het Woord, namelijk de letterlijke zin ervan, zodanig is, is omdat vele dingen daar volgens de schijnbaarheden voor de natuurlijke mens geschreven zijn, en vele schijnbaarheden zijn, indien zij niet innerlijk worden verstaan, begoochelingen, zodanig als de begoochelingen van de zinnen zijn; daarom wordt dit door hen die het liefhebben om voor het lichaam in de wereld te leven, door die schijnbaarheden daarheen getrokken om de boosheden van het leven en de valsheden van het geloof te bevestigen.
Dit vond vooral plaats door de zonen van Jakob, die alle dingen van het Woord op zich toepasten en vanuit de letterlijke zin dat geloof vasthielden en eveneens heden ten dage vasthouden, dat zij boven anderen uitverkoren waren en vandaar dat zij een heilige natie waren.
Dat zij Jeruzalem en daar de tempel, de ark, het altaar, de slachtoffers en nog talloze andere dingen, vanuit henzelf heilig waren, terwijl zij niet wisten en niet wilden weten dat de heiligheid van al die dingen alleen daaruit voortvloeide omdat zij de Goddelijke dingen die voortgaan uit de Heer uitbeeldden, die de hemelse en de geestelijke dingen worden genoemd, te weten de heilige dingen van de hemel en van de Kerk en dat over die dingen vanuit zichzelf als heilig denken en niet vanuit de Goddelijke dingen die zij uitbeeldden, zou gelijk staan met het Woord vervalsen en echtbreken door toevoegingen aan zichzelf en aan hun eigen liefden..

Eender, zoals dit plaatsvindt bij hen met het geloof ten aanzien van de Messias, namelijk dat Hij de Koning van de wereld zou zijn en hen zal verheffen boven alle natiën en volken in het algehele aardrijk, om nog te zwijgen van de overige dingen die zij verzamelen, louter vanuit de letterlijke zin van het Woord, die voor hen zoet zijn zoals in de mond honing.
Vandaar is het dat de dingen die in de geestelijke zin van het Woord zijn, onverkwikkelijk zijn, want in die zin zijn de waarheden zelf, die niet volgens de schijnbaarheden zijn; zoals dat die natie niet heilig was, maar erger dan elke andere natie en dus niet uitverkoren; dat Jeruzalem de stad, slechts de Kerk van de Heer en de leer ten aanzien van Hem en ten aanzien van de heilige dingen van de hemel en van de Kerk, betekent en dat de tempel, de ark, het altaar en de slachtoffers de Heer hebben uitgebeeld en de uit Hem voortgaan de heilige dingen en dat zij daardoor en niet ergens anders vandaan heilig waren; deze waarheden zijn het, die in de letterlijke zin van het Woord innerlijk verborgen zijn, dat wil zeggen, in de geestelijke, innerlijke zin ervan.
Deze dingen loochenen zij, omdat zij het Woord in de letterlijke zin hebben vervalst en verechtbreukt, zoals eerder gezegd; en daarom zijn deze dingen onverkwikkelijk voor hen zoals bittere spijzen en de buik.
Dat gezegd wordt dat het boekje in de mond zoet als honing was, is omdat honing het verkwikkelijke van het natuurlijk goede betekent; dat de honing dat verkwikkelijke betekent, kan vaststaan, bij Ezechiël uit de volgende plaatsen: ‘Er werd tot de profeet gezegd: Open uw mond en eet wat Ik u geef en ik zag, dat zie, een hand was uitgestoken tot mij en zie, daarin de rol van een boek en toen Hij die had ontvouwd vóór mij, was die beschreven voor en achter en wat daarop was geschreven, waren weeklagingen, gezucht en rouwklage; toen zei Hij tot mij: zoon des mensen, eet deze rol en ga heen, spreek tot het huis Israëls; daarna zei Hij tot mij: Spijzig uw buik en vul uw ingewanden met deze rol die Ik u geef en toen ik at, was zij in mijn mond zoals honing naar de zoetigheid en toen zei Hij: Ga heen tot het huis Israëls en spreek Mijn woorden tot hen’, (Ezechiël 2:8-10; 3:1-4).
Deze woorden bevatten volstrekt eendere dingen als die in de Openbaring; dat het de profeet Ezechiël was bevolen de rol van een boekje te eten, behelst iets eenders als het bevel aan Johannes om het boekje te eten, namelijk dat hij zou navorsen hoe het Goddelijk Ware, dat in het Woord is, nog wordt opgenomen, doorvat en toegeëigend door degenen die van de Kerk zijn; want door de profeet Ezechiël en Johannes wordt de leer van het ware en het Woord uitgebeeld.
Vandaar heeft de navorsing bij hen plaatsgevonden en dat dit heeft plaatsgevonden door het boek te eten, is omdat eten betekent doorvatten en zo zich toe-eigenen, zoals eerder is getoond; en wanneer dit is nagevorst, namelijk hoedanig het Woord nog wordt doorvat, dan wordt er tot de profeet Ezechiël gezegd heen te gaan tot het huis Israëls en de woorden Gods tot hen te spreken; ook tot de profeet Johannes, dat hij moest profeteren, dat wil zeggen, nog het Woord leren in de Kerk en dit omdat het boek in zijn mond werd geproefd als honing zo zoet, dat wil zeggen, omdat het Woord ten aanzien van de letterlijke zin nog verkwikkelijk is.
Maar de oorzaak hiervan, dat die zin kan worden toegevoegd aan onverschillig welke beginselen dan ook van het valse en aan onverschillig welke liefden van het boze en die zo hun dienen tot de te bevestigen verkwikkelijke dingen van het natuurlijke leven, gescheiden van de verkwikkingen van het geestelijk leven; en wanneer deze gescheiden zijn, dan zijn het louter verkwikkingen van de lichamelijke liefden en die van de wereld, waarvandaan de beginselen van het valse vanuit begoochelingen zijn.
Bij Jesaja: ‘Een maagd zal ontvangen en een Zoon baren en zij zal Zijn Naam noemen God met ons; boter en honing zal Hij eten, opdat Hij het boze weet te verwerpen en het goede te verkiezen’, ((Jesaja 7:14,15); dat deze dingen over de Heer zijn gezegd, zie de bevestiging ervan bij (Mattheüs 1:23).

Eenieder kan zien, dat onder boter en honing daar niet wordt verstaan boter en honing, maar enig overeenstemmend Goddelijke, want er volgt, ‘opdat Hij het boze weet te verwerpen en het goede te verkiezen’ en dit niet wordt geweten door boter en honing te eten.
Maar met boter wordt het verkwikkelijke van het geestelijk goede aangeduid en met honing het verkwikkelijke van het natuurlijk goede; zo wordt dus hiermee aangeduid, het Goddelijk Geestelijke en het Goddelijk Natuurlijke, dus Zijn Menselijke innerlijk en uiterlijk.
Dat dit het Menselijke van de Heer is dat wordt verstaan, staat hieruit vast dat gezegd wordt dat er een maagd zal ontvangen en een Zoon baren; en dat dit het Goddelijke is, hieruit dat gezegd wordt: En zij zal Zijn Naam noemen God met ons.
De naam noemen betekent het hoedanige, hier het Goddelijk hoedanige, want Hij zal genoemd worden God met ons.
Met boter en honing wordt ook het verkwikkelijke van het geestelijk en het natuurlijk goede aangeduid in hetzelfde hoofdstuk, hierdoor dat: ‘Boter en honing zal elk overgeblevene in het land eten’, vers 22; onder de overgeblevenen worden degenen verstaan die innerlijk en eveneens uiterlijk goed zijn, uit de Heer, dus die het goede voortgaande, in de waarheden uit de Heer, opnemen; de gezegendheid daaruit van de innerlijke of geestelijke mens en eveneens van de uiterlijke of natuurlijke mens, wordt aangeduid met boter en honing.
Bij Job: ‘Het vergif van de adders zal hij zuigen, doden zal hem de tong van de slang; opdat hij niet zal zien de beken, de stromen van de bergstromen van honing en boter’, (Job 20:16,17).
Deze dingen zijn gezegd ten aanzien van de huichelaars, die goed en vleiend spreken over God, over de naaste en over de hemel en de Kerk, terwijl zij toch geheel anders denken en omdat zij daarmee sluwheden vlechten om het gemoed te vangen, hoewel zij het helse bij zich dragen in het hart, wordt gezegd: Het vergif van de adders zal hij zuigen, doden zal hem de tong van de slang.
Dat zij niet enig verkwikkelijke van het geestelijk goede hebben, wordt verstaan onder: Opdat hij niet zie de beken, de stromen van de bergstromen van honing en van boter; onder de beken worden de dingen verstaan die van het inzicht zijn; onder de stromen van de bergstromen van honing en boter de dingen die daaruit van de aandoening en van de liefde zijn, die de verkwikkingen zelf zijn van het hemelse leven.
Elk verkwikkelijke van het leven dat blijft tot in het eeuwige, is het verkwikkelijke van het geestelijk goede en ware en daaruit het verkwikkelijke van het natuurlijk goede en ware; maar het huichelachtig verkwikkelijke is het natuurlijk verkwikkelijke gescheiden van het geestelijke verkwikkelijke, maar dit verkwikkelijke wordt verkeerd in het andere leven in een afgrijselijk helse.
Dat onder boter en honing hier ook niet boter en honing wordt verstaan, staat vast; waar immers in de wereld bestaan er stromen van de bergstromen van boter en honing?
Iets eenders als met boter en honing, wordt ook aangeduid met melk en honing; en aangezien met melk het verkwikkelijke van het geestelijk goede wordt aangeduid en met honing het verkwikkelijke van het natuurlijk goede en degenen die van de Kerk van de Heer zijn deze verkwikkingen hebben, werd daarom het land Kanaän, waarmee de Kerk wordt aangeduid, genoemd: een land vloeiende van melk en honing’, (Exodus 3:8,17; Leviticus 20:24; Numeri 13:27; 14:3; Deuteronomium 6:3; 11:9; 26:9,15; 27:3; 31:20; Jozua 5:6; Jeremia 11:5; 32:22; Ezechiël 20:6).
Dat onder het land Kanaän in het Woord de Kerk wordt verstaan, is eerder getoond in de nrs. 29, 304, 431; en de Kerk is alleen bij hen die in het geestelijk goede en tegelijk in het natuurlijk goede zijn.
Vanuit dezen wordt uit de Heer de Kerk gevormd; de Kerk immers is ‘in’ de mens en niet buiten hem, dus niet bij degenen bij wie die goedheden niet zijn; deze goede dingen met de verkwikkingen ervan worden aangeduid met melk en honing.

Dat in het land Kanaän ook veel honing in die tijd is geweest, had als oorzaak dat daar toen de Kerk van de Heer was, dit staat vast uit het eerste boek van Samuël, waar geschreven is: dat zij kwamen in een woud waar honing was op de aangezichten van de aarde en daar een beek van honing en dat Jonathan de ogen werden geopend vanwege het proeven van de honing, (1 Samuël 14:25-27,29).

Dat de ogen van Jonathan werden geopend vanwege het proeven van de honing, was omdat de honing overeenstemt met het natuurlijk goede en het verkwikkelijke ervan en dit goede geeft inzicht en verlicht; daarom had hij erkentenis, dat hij het boze gedaan had, zoals men leest bij Jesaja, dat Hij boter en honing zal eten opdat Hij zal weten het boze te verwerpen en het goede te verkiezen; de overeenstemmingen immers in die tijd vertoonden hun uitwerking, aangezien alle dingen van de Israëlitische Kerk bestonden uit overeenstemmingen, waardoor de hemelse en de geestelijke dingen werden uitgebeeld en aangeduid.

Iets eenders als met boter en honing wordt ook aangeduid met olie en honing in de volgende plaatsen, bij Mozes: 'Hij deed hem rijden op de hoogten der aarde en Hij spijzigde hem met de opbrengst van de velden: Hij deed hem honing zuigen vanuit de steenrots en olie vanuit de kei van de rots', (Deuteronomium 32:13).

Deze dingen staan in het 'lied van Mozes', waarin wordt gehandeld over de Kerk in haar aanvang en daarna over haar voortgang en tenslotte aan haar einde.

Degenen die de Oude Kerk uitmaakten, worden beschreven met die woorden, maar niet degenen die de Israëlitische Kerk uitmaakten; deze immers waren vanaf de aanvang tot het einde boos, zoals kan vaststaan uit hun vaders, die de Heer deed rijden op de hoogten der aarde en spijzigde met de opbrengst van de velden.

Dat aan hen het goede van de natuurlijke liefde en het goede van de geestelijke liefde met de verkwikkingen ervan waren gegeven door de waarheden, waaruit hun inzicht was en waarnaar hun leven was, wordt aangeduid met: Hij deed hem honing zuigen vanuit de steenrots en olie vanuit de kei van de rots; met de honing wordt het verkwikkelijke van de natuurlijke liefde aangeduid en met de olie het verkwikkelijke van de geestelijke liefde en met de steenrots en met de kei van de rots het Ware uit de Heer; dat olie het goede van de liefde en van de naastenliefde betekent, zie eerder in nr. 375 en dat de steenrots en de rots het Ware uit de Heer betekenen, nr. 443.

Bij David: 'Ik heb hen gespijzigd vanuit het vette van de tarwe en vanuit de rots heb Ik hen met honing verzadigd', (Psalm 81:17).

Met het vette van de tarwe wordt ook het verkwikkelijke van het geestelijk goede aangeduid en met de honing vanuit de rots het verkwikkelijke van het natuurlijk goede door de waarheden uit de Heer, zoals eerder.

Men moet weten dat het natuurlijk goede, niet het goede is, tenzij er ook het geestelijk goede is; want al het goede vloeit door de geestelijke mens of het geestelijk gemoed in de natuurlijke mens of in het natuurlijk gemoed en voor zoveel als de natuurlijke mens of het natuurlijk gemoed opneemt het goede van de geestelijke mens of het geestelijk gemoed, voor zoveel neemt hij het goede op; het ene en het andere of van beide zijden zal het er zijn opdat het goede er zal zijn; daarom is het natuurlijk goede gescheiden van het geestelijk goede in zich boos, dit wordt evenwel doorvat door de mens als het goede.

Omdat het ene en het andere er zal zijn, wordt daarom in de aangevoerde en nog aan te voeren plaatsen gezegd boter en honing, melk en honing, vet en honing en verder ook olie en honing; en met boter, melk, vet en olie wordt het goede van de geestelijke liefde aangeduid en met honing het goede van de natuurlijke liefde, tezamen met de verkwikkingen ervan.

Bij Ezechiël: 'Zo waart gij versierd met goud en zilver en uw klederen waren fijn linnen en zijde en gestikt werk; meelbloem, honing en olie hebt gij gegeten; daardoor zijt gij uitermate zeer schoon geworden en waart gij voorspoedig tot aan het koninkrijk.

Doch Mijn brood dat Ik u gaf en het meelbloem, de olie, de honing, waarmee Ik u spijsde, hebt gij gegeven vóór de afgoden tot een reuk der rust', (Ezechiël 16:13,19).

Deze dingen betreffen Jeruzalem, waarmee de Kerk wordt aangeduid: eerst de Oude Kerk en daarna de Israëlitische Kerk; van de Oude Kerk wordt gezegd, dat zij versierd is geweest met goud en zilver, waarmee de liefde van het goede en het ware wordt aangeduid, die de mensen van die Kerk hadden; dat haar klederen fijn linnen, zijde en gestikt werk waren, betekent de erkentenissen van het hemels, geestelijk en natuurlijk ware; fijn linnen betekent het ware vanuit hemelse oorsprong, zijde het ware vanuit geestelijke oorsprong en gestikt werk het ware vanuit natuurlijke oorsprong, dat het wetenschappelijke wordt genoemd.
Dat zij meelbloem, honing en olie heeft gegeten, betekent de doorvatting van het natuurlijk en geestelijk ware en goede en de toe-eigening ervan; eten betekent toegeëigend worden, het meelbloem het ware, de honing het natuurlijk goede en olie het geestelijk goede, deze werden hun toegeëigend volgens het leven naar de eerdergenoemde waarheden.
Dat zij uitermate schoon is geworden en voorspoedig was tot aan het koninkrijk, betekent dat zij inzichtsvol en wijs is geworden, en wel dermate dat uit hen de Kerk was; de schoonheid betekent het inzicht en de wijsheid en het koninkrijk betekent de Kerk.
Maar van de Israëlitische Kerk die alleen in de uiterlijke dingen was geweest, zonder de innerlijke dingen en waarvan de mens vandaar afgodendienaren zijn geweest, wordt gezegd dat zij het meelbloem, de honing en de olie hebben gegeven vóór de mansbeelden of de afgoden, tot een reuk der rust; dat wil zeggen: dat zij de waarheden en de goedheden van de Kerk hebben verkeerd in valsheden en boosheden en die zo hebben ontwijd.
Bij dezelfde: ‘Juda en het land Israël waren uw kooplieden in tarwe van Minnit en Pannag en honing en olie en balsem, gaven zij uw koophandel’, (Ezechiël 27:17); deze dingen betreffen Tyrus, waarmee de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de erkentenissen van het ware en het goede en vandaar worden eveneens met Tyrus de erkentenissen van het ware en het goede aangeduid die van de Kerk zijn en met de honing en de olie worden eendere dingen als eerder aangeduid.
Wat onder Juda en het land Israëls en ook wat onder tarwe en minnit en pannag en onder balsem en ook onder de koophandel van Tyrus daar in de geestelijke zin wordt verstaan, is eerder in nr. 433 ontvouwd.
Bij Mozes: ‘Een land van rivieren des waters, van bronnen en van afgronden uitgaande van het dal en van de berg, een land van tarwe en gerst en van de wijnstok en de vijgenboom en de granaatappelboom, een land van olijf van olie en van honing’, (Deuteronomium 8:7,8).
Deze dingen betreffen het land Kanaän, waaronder de Kerk wordt verstaan die in het hemels, geestelijk en natuurlijk goede is en daaruit in waarheden; maar de dingen die in dit vers zijn bevat, zijn eerder in de nrs. 374 en 403 ontvouwd en dat met olie en honing daar het goede van de liefde in de innerlijke of geestelijke mens en in de uiterlijke of natuurlijke mens wordt aangeduid.
Bij David: ‘De gerichten van Jehovah waarheid, gerecht zijn zij tezamen, verlangenswaardiger dan goud en dan veel gedegen goud en zoeter dan honing en de druiping van de honingraten’, (Psalm 19:10,11); en verder bij dezelfde: ‘Van Uw gerichten ben ik niet teruggetreden, omdat Gij mij hebt geleerd; hoe zoet zijn voor mijn gehemelte Uw woorden, meer dan honing voor mijn mond’, (Psalm 119:102,103).
Met de gerichten worden de ware en goede dingen van de eredienst aangeduid en daarom wordt gezegd dat de gerichten van Jehovah waarheid zijn en gerecht tezamen; gerecht betekent het goede van het leven en daaruit de eredienst en omdat het goede ook wordt aangeduid met goud en gedegen goud, wordt daarom gezegd, dat zij verlangenswaardiger zijn dan goud en dan gedegen goud.
Goud is het hemels goede en gedegen goud is het geestelijk goede; verlangenswaardig is dat wat van de aandoening en van de liefde is; aangezien de goedheden waardoor de mens wordt aangedaan ook verkwikkelijk zijn, wordt daarom gezegd dat zij zoeter zijn dan honing en dan de druiping van de honingraten en dat de woorden van Jehovah zoet zijn voor het gehemelte en meer dan honing voor de mond.

Zoet betekent het verkwikkelijke, honing het natuurlijk goede, de druiping van de honingraten het natuurlijk ware en omdat honing het natuurlijk goede is en de mond het uiterlijke betekent, wordt daarom gezegd, ‘dan honing voor mijn mond’.
Bij Lukas: ‘Jezus zei tot de discipelen die geloofden een geest te zien: Ziet Mijn handen en Mijn voeten, dat Ik het Zelf ben; betast Mij en ziet, want een geest heeft geen vlees en beenderen zoals gij Mij ziet hebben.
Daarna zei Hij: Hebt gij niet iets om te eten?
Zij gaven Hem een stuk van een gebraden vis en van een honingraat, die Hij aannam en vóór hen at’, (Lukas 24:39,41-43).
Uit de reeks van deze woorden, in de geestelijke zin beschouwd, staat klaarblijkend vast, dat met de honingraat en met delen honing het natuurlijk goede wordt aangeduid; de Heer immers onthulde het voor de discipelen dat Hij Zijn gehele Menselijke had verheerlijkt of Goddelijk gemaakt tot aan het natuurlijk en zinlijke ervan toe.
Dit wordt aangeduid met de handen en de voeten en met het vlees en de beenderen, die zij zouden zien en betasten, met de handen en de voeten het laatste van de mens, dat het natuurlijke wordt genoemd: met het vlees het goede ervan en met de beenderen het ware ervan; alle dingen immers die in het menselijk lichaam zijn, stemmen overeen met geestelijke dingen; het vlees met het goede van de natuurlijke mens en de beenderen met de waarheden ervan.
Zie over deze overeenstemming het werkje ‘Hemel en Hel’, nrs. 87 tot 102.
Hetzelfde bevestigde de Heer ook daarmee, dat Hij vóór de discipelen at van een gebraden vis en eveneens van een honingraat; de gebraden vis betekent het ware van het goede van de natuurlijke en zinlijke mens en de honingraat het goede van het ware van dezelfde mens en daarom toonde en bevestigde de Heer door de betasting dat Zijn gehele Menselijke tot aan de laatsten ervan toe was verheerlijkt, dat wil zeggen, Goddelijk gemaakt; en door het eten, daarmee dat Hij vóór hen at een stuk van een gebraden vis en van een honingraat.
Aangezien honing het goede van de natuurlijke mens betekent, had daarom ook ‘Johannes de Doper een bekleedsel van kemelshaar en een leren gordel om de lenden en was het voedsel voor hem sprinkhanen en wilde honing’, (Mattheüs 3:4; Markus 1:6).
Johannes de Doper immers beeldde iets eenders uit als Elia en daarom wordt ook gezegd dat Elia was gekomen, onder wie Johannes wordt verstaan.
Elia beeldde de Heer uit ten aanzien van het Woord, of het Woord dat uit de Heer is; eender Johannes en omdat het Woord leert dat de Messias of de Heer zou komen, werd daarom Johannes vooruit gezonden, die met betrekking tot de Komst van de Heer, volgens de voorzeggingen in het Woord zou prediken en omdat Johannes het Woord uitbeeldde, de laatsten van het Woord, dus de natuurlijke dingen, werden zij door Johannes uitgebeeld met zijn bekleedsels en eveneens met zijn voedsel, namelijk met de bekleding van kamelenhaar en met de leren gordel om de lenden; de kamelenharen betekenen de laatsten van de natuurlijke mens, zodanig als de uiterlijke dingen van het Woord zijn; en de leren gordel om de lenden betekent de uiterlijke band en de aaneenschakeling ervan met de innerlijke dingen van het Woord, dus de geestelijke dingen.
Eendere dingen worden aangeduid met de sprinkhaan en met de wilde honing: met de sprinkhaan het ware van de natuurlijke mens en met de wilde honing het goede ervan; het is hetzelfde indien men zegt het ware en goede van de natuurlijke mens, dan wel het natuurlijk ware en goede, zodanig als het Woord is in de laatste zin ervan, dus de letterlijke zin, want Johannes beeldde die uit door zijn bekleedsel en zijn voedsel.
Dat, ‘geen zuurdesem noch enige honing gebruikt zou worden in dat wat zij als vuuroffer voor Jehovah zouden aansteken’, (Leviticus 2:11), had als oorzaak, dat het zuurdesem het valse van de natuurlijke mens betekent en de honing het verkwikkelijke van het goede van hem en in de tegengestelde zin het verkwikkelijke van het boze van hem, wat ook gelijk als een zuurdesem is wanneer het wordt toegevoegd en gemengd met zulke dingen die de heilige

dingen betekenen; want het natuurlijk verkwikkelijke ontleent het eigene aan de verkwikkingen van de liefden van zich en van de wereld en omdat de Israëlitische natie in die verkwikkelijke dingen was, meer dan de andere natiën, was het hun daarom verboden honing te gebruiken in de slachtoffers.
Over de betekenis van de honing, te weten het verkwikkelijke van het goede van de natuurlijke mens, zie 'Hemelse Verborgenheden', nrs. 5620, 6857, 10137, 10530.
'Dat Simson na een jonge leeuw verscheurd te hebben in dat lijk een zwerm bijen en honing vond, toen hij een echtgenote trouwde uit de Filistijnse natie', (Richteren 14:8), betekende de verstrooiing van het geloof dat gescheiden is van de naastenliefde, welk geloof de Filistijnse natie uitbeeldde, en daarom ook werden de Filistijnen 'de met voorhuid behepten' genoemd, waarmee wordt aangeduid dat zij zonder geestelijke liefde en naastenliefde waren en alleen in de natuurlijke liefde, dus de eigenliefde en de liefde van de wereld.
Dat geloof werd, omdat dit het goede van de naastenliefde vernietigt, uitgebeeld door de jonge leeuw die Simson aanviel en van zin was om hem te verscheuren, maar omdat Simson een Nazireeër was en door het Nazireaat de Heer uitbeeldde ten aanzien van Zijn laatste natuurlijke, verscheurde hij de leeuw en vond daarna in zijn lijk een zwerm bijen en honing, waarmee werd aangeduid dat nadat dit geloof is verstrooid, het goede van de naastenliefde in de plaats ervan opvolgt.
Eendere dingen zijn uitgebeeld en aangeduid door de overige gebeurtenissen die over Simson in het boek Richteren worden vermeld.; want hoegenaamd niets is in het Woord beschreven, wat niet zulke dingen uitbeeldt en aanduidt die van de hemel en van de Kerk zijn, die men slechts alleen vanuit de wetenschap van de overeenstemmingen en vandaar vanuit de geestelijke zin van het Woord, kan weten.

620. En ik nam het boekje vanuit de hand van de engel en ik verslond het; dat dit het uitvorsen betekent, staat vast uit wat voorafgaat, namelijk dat onder het boekje het Woord wordt verstaan, onder de engel de Heer ten aanzien van het Woord en onder dit verslinden of opeten, doorvatten en zich toe-eigenen, dus ook uitvorsen.
Hier hoedanig nog in de Kerk het verstand van het Woord is, de uitvorsing vindt plaats daardoor dat het wordt doorvat en hoe het wordt doorvat.
Dit gebeurde bij de profeet Johannes, omdat met de profeet de leer van de Kerk wordt aangeduid en in de universele zin het Woord.

621. En het was in mijn mond als honing zo zoet; dat dit betekent dat het Woord nog ten aanzien van de letterlijke zin ervan werd doorvat als het verkwikkelijke van het goede, maar alleen verkwikkelijk uit hoofde hiervan, dat het diende om te bevestigen de beginselen van het valse en de liefden van het boze, of de beginselen die opkomen vanuit de eigenliefde en de liefde van de wereld en deze beginselen zijn alle vals; dat vandaar het Woord, dat wordt verstaan onder het boekje, werd doorvat als honing zo zoet, zie eerdere ontvouwing ervan.

622. En als ik het verslonden had, werd mijn buik bitter; dat dit betekent dat het werd doorvat en uitgevorst, dat het Woord innerlijk onverkwikkelijk was vanwege het verechtbreukte ware van de letterlijke zin ervan, staat vast uit wat eerder in de nrs. 617, 618 is ontvouwd, waar eendere woorden staan.
Dat de buik hier de innerlijke dingen van het Woord betekent, die de geestelijke dingen worden genoemd, is omdat het uitvorsen is uitgebeeld door het verslinden of het opeten van het boekje, waaronder het Woord wordt verstaan en door de smaak ervan, waaronder de doorvatting wordt verstaan; vandaar wordt de eerste doorvatting aangeduid met de smaak in de mond, waar het boekje zo zoet als honing was.

De eerste doorvatting is zodanig als de doorvatting is van de letterlijke zin ervan, dus zodanig als het Woord uiterlijk is; de tweede doorvatting echter wordt aangeduid met de smaak ervan als het in de buik komt, die bitter gemaakt, wordt genoemd.
Deze tweede doorvatting van het Woord is zodanig als de doorvatting is van de geestelijke zin ervan of zodanig als het Woord innerlijk is; vandaar is het, dat omdat met de mond wordt aangeduid uiterlijk, daarom hier met de buik wordt aangeduid innerlijk, omdat het innerlijk werd opgenomen en uitgevorst.
Dat de buik de innerlijke dingen betekent, is omdat de buik innerlijk de spijs verbergt en met de spijs wordt al datgene aangeduid wat de ziel voedt en omdat de buik evenals de overige ingewanden van binnen of in het midden van het lichaam is; vandaar is het, dat met de buik eveneens met de ingewanden in het Woord de innerlijke dingen worden aangeduid.
Dat met de buik en met de ingewanden de innerlijke dingen worden aangeduid, kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Ezechiël: ’Zoon des mensen, spijzig uw buik en vul de ingewanden met deze rol’, (Ezechiël 3:1,3); hiermee worden eendere dingen aangeduid als in de Openbaring, die nu worden ontvouwd, namelijk dat hij het boekje nam en opat.
Met de rol immers wordt iets eenders aangeduid als met het boekje, namelijk het Woord; en met de buik spijzigen en de ingewanden met een rol vullen, wordt aangeduid uitvorsen hoe het Woord wordt verstaan in de Kerk, wat plaatsvindt door de lezing en de doorvatting ervan.
Bij David: ‘Vervul met Uw schat hun buik; de zonen worden verzadigd en zij laten hun overschot achter voor hun kleine kinderen’, (Psalm 17:14).
Met de schat wordt het ware van het Woord aangeduid, met de buik het innerlijk verstand; vandaar wordt met hun buik vullen met de schat, aangeduid het innerlijk verstand bij hen onderrichten met de waarheden van het Woord.
Dat vandaar degenen die door de waarheden worden aangedaan, ten volle worden onderricht, wordt aangeduid met ‘de zonen worden verzadigd’; de zonen betekenen hen die in de aandoening van het ware zijn en de kleine kinderen van de zonen betekenen de waarheden die geboren worden; van hen wordt gezegd dat zij hun overschot achterlaten voor hun kleine kinderen; gezegd wordt het innerlijk verstand, want bij de mens is een uiterlijk verstand en een innerlijk verstand: het uiterlijk verstand is van het natuurlijk gemoed en het innerlijk verstand is van het geestelijk gemoed; het innerlijk verstand wordt aangeduid met de buik.
Bij Johannes: ‘Jezus zei: Indien iemand zal hebben gedorst, die komt tot Mij en drinke; eenieder die gelooft in Mij, zoals de Schrift zegt, stromen van levend water zullen vanuit zijn buik vloeien; dit zei Hij van de Geest die zij die in Hem geloven, zullen ontvangen’, (Johannes 7:37-39); zo beschrijft de Heer het Goddelijk Ware, innerlijk doorvat door hen die in de geestelijke aandoening zijn van het ware; dezen worden verstaan onder hen die dorsten en tot de Heer komen en drinken; dat zij het verstand van het Goddelijk Ware hebben, wordt daarmee aangeduid dat stromen van levend water vanuit zijn buik zullen vloeien; de stromen vanuit de buik zijn het innerlijk verstand of inzicht en het levende water is het Goddelijk Ware uit de Heer en omdat onder de Heilige Geest wordt verstaan het Goddelijk Ware dat voortgaat uit de Heer, wordt gezegd, dat Hij dit zei van de Geest die zij die in Hem geloven, zullen ontvangen.
Bij Markus: ‘Al wat van de buitenkant van de mens ingaat, kan hem niet onrein maken, aangezien het niet ingaat in diens hart, maar in de buik en in de heimelijkheid wordt uitgeworpen, reinigend alle spijzen; wat echter vanuit de mens uitgaat, dit maakt de mens onrein; het gaat immers uit van de binnenkant vanuit het hart van de mens’, (Markus 7:18-21; Mattheüs 15:17-20).
Deze dingen moeten zo worden verstaan dat alle dingen, zowel de valsheden als de boosheden, die of vanuit de geziene dingen of vanuit de gehoorde dingen invloeien in het denken van het verstand en niet in de aandoening van de wil van de mens, hem niet aandoen en besmetten, aangezien het denken van het verstand van de mens, voor zover dat niet

voortgaat vanuit de aandoening van diens wil, niet is in de mens maar buiten hem; en daarom wordt het hem niet toegeëigend.
Hetzelfde vindt plaats met het ware en het goede; deze dingen leert de Heer door overeenstemmingen door te zeggen dat wat door de mond binnengaat in de buik de mens niet onrein maakt, aangezien het niet binnengaat in het hart; dat immers wat binnengaat in de buik, wordt in de heimelijkheid uitgeworpen, waaronder wordt verstaan dat datgene wat van buiten of van de buitenkant – hetzij het is vanuit de objecten van het gezicht of vanuit de objecten van de spraak, of vanuit de objecten van het geheugen, binnenkomt in het denken van het verstand van de mens – hem niet onrein maakt; maar dit wordt, voor zover het niet is van zijn aandoening of wil, afgescheiden en uitgeworpen, zoals het met de buik opgenomene in de heimelijkheid.
Deze geestelijke dingen zette de Heer uiteen door natuurlijke beelden, aangezien de spijzen die met de mond worden opgenomen en neergelaten in de buik, zulke dingen betekenen die de mens geestelijk put en waarmee hij de ziel voedt; vandaar is het dat de buik overeenstemt met het denken van het verstand en eveneens dit betekent.
Dat het hart de aandoening van de wil van de mens betekent, is eerder getoond; en verder dat alleen datgene de mens wordt toegeëigend, wat wordt van zijn aandoening of wil.
Dat geestelijke dingen worden verstaan en niet natuurlijke is duidelijk, want de Heer zegt, dat vanuit het hart uitgaan: boos denken, doodslagen, echtbreuken, schofferingen, diefstallen, valse getuigenissen, lasteringen.
Aangezien de valsheden en boosheden die van de buitenkant in het denken binnenkomen en indien die niet worden opgenomen met de aandoening van de wil van de mens, worden teruggeworpen tot de hellen, wordt er daarom gezegd dat zij in de heimelijkheid worden uitgeworpen, want met de latrine wordt de hel aangeduid.
De oorzaak hiervan is dat in de hellen alle dingen onrein zijn en zij die daar zijn uitgeworpen zijn vanuit de hemel, die in de vorm is zoals een mens en vandaar de Grootste Mens wordt genoemd en eveneens overeenstemt met alle dingen van de mens; maar de hellen stemmen vandaar overeen met de uitwerpselen vanuit de buik van de Grootste Mens of van de hemel; vandaar is het dat de hel onder de latrine in de geestelijke zin wordt verstaan.
Dat van de buik wordt gezegd dat hij alle spijs reinigt, is omdat met de buik het denken van het verstand wordt aangeduid, zoals eerder is gezegd en met de spijzen wordt alle geestelijke voeding aangeduid en het is het denken van het verstand dat de onreine dingen van de mens afscheidt en zo zuivert.
Bij Jeremia: ‘Jehovah God zei: Nebukadnezar, de koning van Babel, heeft Mij verstoord; hij heeft Mij gesteld tot een ledig vat; hij heeft Mij verzwolgen zoals een walvis, hij heeft zijn buik gevuld vanuit Mijn lekkernijen, hij heeft Mij verdreven’, (Jeremia 51:34).
Met Nebukadnezar, de koning van Babel, wordt de ontwijding van het Goddelijk Ware aangeduid en omdat degenen die dat ontwijden, meer dan de overigen, dat in zich opnemen en het toevoegen aan vuile liefden, vooral aan de liefde van heersen, totdat zij alle Goddelijke mogendheid op zichzelf hebben overgedragen, wordt dit aangeduid daarmee dat hij Mij heeft verzwolgen zoals een walvis en dat hij zijn buik heeft gevuld met Mijn lekkernijen.
De walvis betekent het laatste natuurlijke, waarin degenen zijn die in de eigenliefde zijn; de lekkernijen zijn de erkentenissen van het ware en het goede vanuit het Woord en de buik ermee vullen, betekent die dingen putten en ontwijden.
Bij David: ‘Erbarm U mijner, Jehovah, omdat ik angst heb vanwege de onwaardigheid is weggeteerd mijn oog, mijn ziel en mijn buik’, (Psalm 31:10); met het oog, de ziel en de buik wordt hier aangeduid het verstand en daaruit het uiterlijke en het innerlijke denken van het ware; dus worden met de buik de innerlijke dingen van het verstand aangeduid en hiervan wordt gezegd dat zij wegteren vanwege de onwaardigheid, wanneer zij vergaan door de valsheden.

Bij dezelfde: ‘Ingekromd tot het stof is onze ziel, aan de aarde kleeft onze buik’, (Psalm 44:26).
Met de ziel en met de buik wordt in de geestelijke zin ook hier het denken van het verstand aangeduid, en met, ‘ingekromd tot het stof en kleeft aan de aarde’, wordt aangeduid, dat zij doordrenkt is van valsheden; met het stof immers en met de aarde wordt het helse en het verdoemde aangeduid; het helse en het verdoemde wordt ook aangeduid met op de buik wandelen en met het stof eten, zoals werd gezegd tot de slang: ‘Wees vervloekt boven alle beesten en boven alle wilde dieren des velds; op uw buik zult gij wandelen en stof eten al; de dagen van uw leven’, (Genesis 3:14).
Vandaar was het eveneens dat het volstrekt verboden is geweest te eten al het wandelende op de buik, omdat het een gruwel is’, (Leviticus 11:42).
Dat met het stof en met de aankleving van de buik aan de aarde het helse en verdoemde valse wordt aangeduid, is omdat onder de landen in de geestelijke wereld de hellen zijn en door de landen daar vanuit de hellen de valsheden van het boze worden uitgewasemd; en omdat de buik vanwege de overeenstemming de innerlijke dingen van het verstand en van het denken betekent, die door de valsheden van het boze worden besmet en daarvan worden doordrenkt, indien zij aan die landen aankleven en daarom ligt ook in de geestelijke wereld niemand met de buik op de aarde; daarentegen is daar wandelen op de aarde met de voeten, en de uitgewasemde dingen uit de hellen aanraken en opvangen met het lichamelijk-natuurlijke, dat overeenstemt met de voetzolen en dit natuurlijke heeft geen vergemeenschapping met het denken van het verstand, dan alleen bij hen die in boosheden zijn ten aanzien van het leven en in valsheden ten aanzien van de leer.
Bij Job: ‘Dat de buik arglist zal baren’, (Job 15:35) en elders: ‘Ik ben gevuld met woorden, de geest van mijn buik maakt mij angst en mijn buik, zoals de wijn, wordt niet geopend’, (Job 32:18,19); waaronder wordt verstaan dat hij het denken van zijn verstand niet kan openen.
Bij Jeremia: ‘Spoel van de boosheid af uw hart, o Jeruzalem, opdat gij behouden wordt, hoe lang zal in uw buik verblijven het denken van de ongerechtigheid’, (Jeremia 4:14); hier wordt het denken klaarblijkend toegeschreven aan de buik, want er wordt gezegd: Hoe lang zal in uw buik verblijven het denken van de ongerechtigheid; en de boosheid wordt toegeschreven aan het hart, omdat het hart overeenstemt met de wil, waarin de boosheid zetelt.
Bij David: ‘Niet in de mond van eenieder het zekere, hun buik verdervingen, een geopend graf hun keel, met hun tong vleien zij’, (Psalm 5:10); hier worden eveneens aan de buik verdervingen toegeschreven, dat wil zeggen: boos denken.
Bij dezelfde: ‘De buik van de man en het diepe hart’, (Psalm 64:7); met de buik van de man wordt het denken van het valse aangeduid en met het hart worden de aandoeningen van het boze aangeduid.; deze zijn van de wil en de eerdergenoemde van het verstand.
Bij Habakuk: ‘Beroerd is mijn buik, tot de stem hebben mijn lippen gerinkeld’, (Habakuk 3:16); beroerd is mijn buik, betekent de smart van het denken en daarom wordt ook gezegd: Tot de stem hebben mijn lippen gerinkeld, waarmee wordt aangeduid dat de spraak vandaar onvast was.
Met de ingewanden van de walvis waarin Jonas was drie dagen en drie nachten, (Jonas 1:7), worden de hellen aangeduid, waar de afgrijselijke valsheden zijn, waardoor hij was omgeven, waardoor de wrede verzoekingen, zoals kan vaststaan uit de profetie van Jonas in dat hoofdstuk, waar ook wordt gezegd: ‘Vanuit de buik van de hel heb ik geschreeuwd en Gij hebt mijn stem verhoord’, (Jonas 2:2).
Eendere dingen als met de buik worden ook met de ingewanden aangeduid, zoals kan vaststaan uit de volgende plaatsen, bij Jesaja: ‘Mijn ingewanden worden vanwege Moab zoals een citer bewogen en mijn darm vanwege Kir Heres’, (Jesaja 16:11).
Bij David: ‘Zegen, o mijn ziel, Jehovah en al mijn ingewanden de Naam van Zijn heiligheid’, (Psalm 103:1).

Bij dezelfde: ‘Doen Uw wil, o mijn God, heb ik verlangd en Uw wet in mijn ingewanden’, (Psalm 40:9).
Bij Ezechiël: ‘Hun zilver en hun goud zal hen niet kunnen uithelpen in de dag des toorns van Jehovah; hun ziel zullen zij niet verzadigen en hun ingewanden zullen zij niet vullen’, (Ezechiël 7:19).
Met hun zilver en hun goud worden aangeduid de valsheden en de boosheden van de godsdienst die zijn vanuit het eigen inzicht en vanuit de eigen wil; dat vanuit die dingen niet enige geestelijke voeding of niet enig inzicht en niet enige aandoening van het goede is, wordt daarmee aangeduid dat zij hun ziel niet zullen verzadigen en hun ingewanden niet zullen vullen.
Aangezien met de ingewanden de innerlijke dingen van het denken worden aangeduid en deze het zijn die met smart worden aangedaan, wordt daarom die smart in het Woord aangeduid, met het beroerd of bewogen worden van de ingewanden, zoals in (Jesaja 63:15; Jeremia 31:20; Klaagliederen 1:20; Mattheüs 9:36; Markus 6:34; 8:2; Lukas 1:78; 7:12,13; 10:33,34; 15:20).
Aangezien met de buik de innerlijke dingen van het denken of van het verstand worden aangeduid, worden daarom met de vrucht van de buik in de geestelijke zin de goede dingen van het verstand aangeduid en met de zonen de waarheden ervan, zoals bij David: ‘Zie, een erfenis van Jehovah de zonen, een beloning de vrucht van de buik’, (Psalm 127:3).
Bij Jesaja: ‘Over de vrucht van de buik zullen zij zich niet ontfermen, hun oog zal de zonen niet verschonen’, (Jesaja 13:18).
Bij Job: ‘Ontfermende rouw ik over de zonen van mijn buik’, (Job 19:17).
Bij Mozes: ‘Gezegend zal worden de vrucht van de buik en de vrucht van het land’, (Deuteronomium 7:13).
Bij Hosea: ‘Ook wanneer zij zullen hebben verwekt, zal Ik de verlangens van hun buik doden’, (Hosea 9:11,16).
De vruchten van de buik en de verlangens van de buik betekenen in de letterlijke zin het natuurlijk kroost, maar in de geestelijke zin het geestelijk kroost, dus: de wetenschap, het inzicht en de wijsheid; daarin wordt de mens wedergeboren wanneer hij wordt wederverwekt; vandaar is het, dat met het baren, met de zonen en de dochters en met de overige namen die van de geboorte zijn, dingen worden aangeduid die van de geestelijke geboorte zijn, dat wil zeggen, van de wederverwekking zijn.
De engelen immers, die het Woord geestelijk doorvatten, kennen geen andere baringen en vruchten van de buik; vandaar ook is het, dat met de baarmoeder en de buik eendere dingen worden aangeduid in de volgende teksten, bij Jesaja: ‘Ach, dat gij geluisterd had naar Mijn geboden; uw zaad zou geweest zijn zoals het zand en de borelingen van uw ingewanden zoals de steentjes ervan’, (Jesaja 48:18,19).
Bij David: ‘Op U ben ik voortgeworpen, van de buik van mijn moeder af, God Gij’, (Psalm 22:14).
Bij dezelfde: ‘Gij bezit mijn nieren, bedekt hebt Gij mij in de buik van mijn moeder’, (Psalm 139:13).
Bij dezelfde: ‘Vervreemd zijn de goddelozen van de baarmoeder aan, van de buik aan dwalen af zij die de leugen spreken’, (Psalm 58:40) en elders.
Dat de buik of de ingewanden de innerlijke dingen van het denken of van het verstand betekenen, is omdat er twee levens bij de mens zijn, namelijk: het leven van het verstand en het leven van de wil; met die beide bronnen van het leven stemmen alle dingen van het lichaam overeen en daarom ook worden die op elke wenk ervan gedreven en handelen zij en wel dermate dat een deel van het lichaam dat zich er niet door laat drijven, niet levend is en vandaar is het, dat het algehele lichaam is onderworpen aan de heerschappijen van die beide levens.

Alle dingen immers in het lichaam die worden bewogen en voor zover die worden bewogen door de ademhaling van de longen, dezen zijn onderworpen aan de heerschappij van het leven van het verstand en alle dingen van het lichaam die worden gedreven en voor zover zij worden gedreven door de pols van het hart, deze zijn onderworpen aan de heerschappij van het leven van de wil en vandaar is het, dat in het Woord meermalen wordt gezegd, ziel en hart en dat de ziel betekent het leven van het verstand en ook het leven van het geloof, want van ziel wordt gesproken met betrekking tot de ademhaling en dat het hart betekent het leven van de wil en ook het leven van de liefde.
Vanuit deze dingen ook is het dat de buik en ingewanden wordt gezegd van het denken, dat van het verstand is en dat hart wordt gezegd van de aandoening die van de wil is.

623. vers 11. En hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren over volken en natiën en tongen en vele koningen.
En hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren, betekent het Goddelijk bevel opdat nog het Woord zal worden geleerd; over volken en natiën en tongen en vele koningen, betekent bij allen die in de ware en de goede dingen ten aanzien van het leven zijn en tevens in de goedheden en waarheden ten aanzien van de leer, dus dat het Woord zal worden geleerd ten aanzien van de goede dingen van het leven en ten aanzien van de ware dingen van de leer.

624. En hij zei tot mij: Gij moet wederom profeteren; dat dit betekent het Goddelijk bevel opdat nog het Woord zal worden geleerd, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het door de engel wordt gedaan, door wie in dit hoofdstuk de Heer wordt uitgebeeld ten aanzien van het Woord, dus het bevel; want wat de Heer zegt, dat is een bevel; en uit de betekenis van profeteren, namelijk het Woord onderwijzen, waarover hierna.
Dat hij nog het Woord moest onderwijzen, had als oorzaak dat er was uitgevorst, hoedanig verstand van het Woord nog in de Kerk over was en het was bemerkt, dat het Woord verkwikkelijk was ten aanzien van de letterlijke zin; dit immers wordt daarmee aangeduid dat het boekje in de mond zo zoet als honing was; want met het boekje wordt het Woord aangeduid.
Dat het bevolen was om nog het Woord in de Kerk te leren had als oorzaak dat haar einde er nog niet was; haar einde wordt beschreven met het bazuinen van de zevende engel; hier echter de staat van de Kerk vlak voor het einde met het bazuinen van de zesde engel, over welke staat van de Kerk nu wordt gehandeld.
Voordat het einde er is, is het Woord wanneer het wordt onderwezen, voor sommigen nog verkwikkelijk, maar niet meer in de laatste staat van de Kerk of in de staat van haar einde, want dan opent de Heer de innerlijke dingen van het Woord, die onverkwikkelijk zijn, zoals eerder is gezegd, waar is gehandeld over de bitter gemaakte buik en het verslonden boekje.
Dat het Woord nog moet worden geleerd, hoewel de innerlijke waarheden onverkwikkelijk zijn en dat het Laatste Gericht niet komt voordat de voleinding daar is, dat wil zeggen, wanneer er niet langer enig goede en ware over is bij de mensen van de Kerk, heeft een oorzaak die in de wereld volslagen onbekend is, maar in de hemel bekend; namelijk, er zijn twee geslachten van mensen over wie het gericht plaatsvindt: het ene geslacht bestaat uit de rechtschapenen, het andere uit de niet-rechtschapenen.
De rechtschapenen zijn engelen in de laatste hemel, van wie de meesten eenvoudigen zijn, de oorzaak hiervan is dat zij het verstand niet hebben opgekweekt met innerlijke waarheden, maar alleen met uiterlijke vanuit de letterlijke zin van het Woord en volgens welke zin zij hebben geleefd; vandaar is het dat hun geestelijk gemoed, dat het innerlijk gemoed is, weliswaar niet gesloten is geweest, maar ook niet geopend zoals bij degenen die de innerlijke waarheden hebben opgenomen met de leer en het leven.
Vandaar is het, dat zij ten aanzien van de geestelijke dingen eenvoudigen zijn geworden en dat zij rechtschapenen worden genoemd; de onrechtschapenen echter zijn zij die uiterlijk

hebben geleefd als Christenen, maar innerlijk, in hun denken en wil boosheden van elk geslacht hebben toegelaten en wel zodanig opdat zij in de uiterlijke vorm als engelen verschenen, hoewel zij in hun innerlijke vorm duivels waren.
Dezen worden, wanneer zij in het andere leven komen, voor het merendeel vergezelschapt met de rechtschapenen, dat wil zeggen met de eenvoudig goeden, die in de laatste hemel zijn; de uiterlijke dingen immers vergezelschappen en de eenvoudig goeden zijn zodanig dat zij geloven dat goed is wat in de uiterlijke vorm goed schijnt; verder dringen zij met hun denken niet door.
Dezen, namelijk de onrechtschapenen, moeten van de rechtschapenen worden gescheiden voordat het Laatste Gericht komt en eveneens erna en zij worden niet, dan alleen geleidelijk gescheiden; dit is de oorzaak, dat vóór de tijd van het Laatste Gericht toch het Woord moet worden geleerd, hoewel het innerlijk, dat wil zeggen, ten aanzien van de innerlijke dingen ervan, onverkwikkelijk is en deze dingen, namelijk de innerlijke, nemen zij, omdat deze onverkwikkelijk zijn, niet op, maar alleen zulke dingen vanuit de letterlijke zin van het Woord, die hun liefden en de daaruit opgevatte beginselen begunstigen en daarom is voor hen het Woord ten aanzien van de letterlijke zin verkwikkelijk, hierdoor worden dus de rechtschapenen gescheiden van de onrechtschapenen.
Dat ter wille van deze oorzaak de tijd wordt gerekt, voordat na het Laatste Gericht de nieuwe Kerk ten volle wordt geïnstaureerd, is een verborgenheid vanuit de hemel, die heden ten dage niet in het verstand kan vallen dan alleen bij weinigen.
Niettemin is het dit, wat de Heer leert bij Mattheüs: ‘Toetredende zeiden de dienstknechten van de heer des huizes tot hem: Hebt gij niet goed zaad gezaaid in uw akker; vanwaar dan is het onkruid.
En zij zeiden: Wilt gij dan dat wij heengaan en het verzamelen.
Maar hij zei: Nee, opdat gij, het onkruid verzamelende, niet tegelijk ermee de tarwe uittrekt; laat dus het ene en het andere tezamen opgroeien tot aan de oogst en in de tijd van de oogst zal ik zeggen tot de maaiers: Verzamelt eerst het onkruid en bindt het in bussels om te verbranden; de tarwe echter verzamelt in de schuren.
Die het goede zaad zaait is de Zoon des mensen; de akker is de wereld; het goede zaad zijn de zonen van het koninkrijk; de oogst is de voleinding der eeuw, zo zal het zijn in de voleinding van deze eeuw’, (Mattheüs 13:27-30, 37-43).
De voleinding der eeuw betekent de laatste tijd van de Kerk; dat niet eerder de rechtschapenen van de onrechtschapenen moeten worden gescheiden, omdat zij door de uiterlijke dingen vergezelschapt zijn, wordt verstaan onder: Opdat gij, het onkruid verzamelende, niet tegelijk daarmee de tarwe uittrekt; zie hierover ook het werkje ‘het Laatste Gericht’, nr. 70.
Dat profeteren in het Woord betekent onderwijzen, is omdat onder de profeet in de hoogste zin de Heer ten aanzien van het Woord wordt verstaan en in de betrekkelijke zin degene die het Woord leert, maar in de abstracte zin het Woord zelf en eveneens de leer vanuit het Woord; deze dingen worden met de profeet aangeduid.
Vandaar wordt met profeteren aangeduid het Woord onderwijzen en eveneens de leer vanuit het Woord; dat profeteren en profeet zulke dingen betekenen, kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord, verstaan ten aanzien van de geestelijke zin ervan, waar zij worden vermeld, zoals in het volgende, bij Mattheüs: ‘Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen; Heer, Heer, hebben wij niet door Uw Naam geprofeteerd en door Uw Naam niet demonische dingen uitgeworpen en in Uw Naam vele krachten gedaan.
Maar dan zal Ik hun belijden: Ik ken u niet; gaat weg van Mij, gij die ongerechtigheid werkt’, (Mattheüs 7:22,23).
Daar wordt gehandeld over de zaliging, namelijk dat niemand wordt gezaligd daardoor dat hij het Woord kent en dit leert, maar daardoor dat hij dit Woord doet.
In het voorgaande immers wordt gezegd, dat diegenen allen het koninkrijk der hemelen zullen binnengaan, die de wil van God doen, vers 21 en in wat volgt, namelijk dat wie de woorden

van de Heer hoort en die doet, een voorzichtig man is, verzen 24 tot 27; daaruit blijkt wat onder die woorden wordt verstaan, namelijk: de eredienst van de Heer door de gebeden en door de woorden van de mond alleen, wordt verstaan onder: Velen zullen te dien dage tot Mij zeggen: Heer, Heer.
Het Woord en de leerstellingen vanuit het Woord leren, wordt verstaan onder: Hebben wij niet door Uw Naam geprofeteerd; met de Naam wordt aangeduid, volgens de leer vanuit het Woord en met profeteren wordt aangeduid leren; met de demonische dingen uitwerpen, wordt aangeduid: bevrijden uit de valsheden van de godsdienst; de demonische dingen zijn de valsheden van de godsdienst; met de vele krachten doen, wordt aangeduid: verscheidenen bekeren.
Maar omdat zij deze dingen hebben gedaan niet ter wille van de Heer, noch ter wille van het ware en het goede en ter wille van het heil van de zielen, maar ter wille van zich en van de wereld, dus slechts in de uiterlijke vorm, opdat zij mochten opvallen, hebben zij daardoor ten opzichte van zichzelf niet het goede maar het boze gedaan, dit wordt daaronder verstaan dat de Heer zal zeggen: Ik ken u niet, gij werkers der ongerechtigheid.
Het heeft de schijn dat zij niet de ongerechtigheid hadden gewerkt toen zij zulke dingen deden, maar toch is al datgene ongerechtigheid wat de mens alleen doet ter wille van zichzelf en de wereld, aangezien er niet enige liefde van de Heer, noch van de naaste, maar slechts de eigenliefde en de liefde van de wereld daarin is en eenieder houdt na de dood zijn liefde bij zich.
Bij dezelfde: ‘In de voleinding der eeuw zullen vele pseudoprofeten opstaan en zij zullen er velen verleiden; er zullen valse christussen en valse profeten opstaan en zij zullen grote tekenen en wonderen geven, om indien het mogelijk was, de uitverkorenen in dwaling te brengen’, (Mattheüs 24:11,24; Markus 13:22).
Onder de pseudoprofeten en onder de valse christussen en de valse profeten, worden geen profeten verstaan volgens het algemene begrip ten aanzien van profeten, maar al diegenen die het Woord verdraaien en valsheden onderwijzen; dezen ook zijn valse christussen, want Christus betekent de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware en daarom betekenen valse christussen, de vervalste Goddelijke waarheden.
Grote tekenen en wonderen geven, betekent de werkzaamheid en de macht van de valsheden door bevestigingen vanuit de letterlijke zin van het Woord; door die zin vinden ook tekenen en wonderen plaats in de geestelijke wereld, want de letterlijke zin van het Woord heeft, hoezeer ook vervalst, macht.
Hierover kunnen wonderbaarlijke dingen worden vermeld; met de uitverkorenen worden diegenen aangeduid die in het geestelijk goede, dat wil zeggen, die in het goede van de naastenliefde zijn.
Bij dezelfde: ‘Al wie een profeet opneemt in de naam van een profeet, zal het loon van een profeet ontvangen; en al wie een gerechte opneemt in de naam van een gerechte, zal het loon van een gerechte ontvangen; ja zelfs, al wie één van deze kleinen zal te drinken hebben gegeven een dronk van het koude, alleen in de naam van een discipel, voorwaar zeg Ik u, hij zal zijn loon niet verliezen’, (Mattheüs 10:41,42.
Deze dingen zal niemand verstaan tenzij men weet wat er wordt aangeduid met de profeet, met de gerechte, met de discipel en met de kleinen en ook wat onder hen opnemen in hun naam; met de profeet wordt in de abstracte zin aangeduid het ware van de leer, met de discipel het goede van de leer, met de gerechte het goede van het leven en met die opnemen in hun naam wordt aangeduid die dingen opnemen vanuit de liefde ervoor; dus wordt met de profeet opnemen in de naam van een profeet, aangeduid het ware van de leer liefhebben omdat het het ware is, of het ware opnemen ter wille ervan; met een gerechte opnemen in de naam van een gerechte, wordt aangeduid het goede liefhebben en dit doen omdat het het goede is, dus dit uit de Heer opnemen vanuit de liefde of de aandoening van het hart; wie immers die dingen liefheeft ter wille ervan, die heeft die dingen vandaaruit lief, dus uit de Heer, uit Wie zij

voortgaan; omdat deze die dingen niet liefheeft ter wille van zich en van de wereld, heeft hij die geestelijk lief en alle geestelijke liefde blijft bij de mens na de dood en geeft het eeuwige leven.
Loon ontvangen betekent die liefde met zich dragen en vandaar het gezegende van de hemel opnemen; een van de kleinen te drinken geven een dronk van het koude alleen in de naam van een discipel, betekent de onschuld vanuit de onschuld en daaruit het ware en het goede vanuit het Woord liefhebben en dit leren; te drinken geven een dronk van het koude, betekent liefhebben en leren vanuit enige onschuld; de kleinen betekenen de onschuldigen en abstract genomen de onschuld; te drinken geven een dronk van het koude, betekent liefhebben en leren vanuit enige onschuld; en de discipel betekent het goede van de leer uit de Heer.
De kleinen water te drinken geven, betekent het ware onderwijzen vanuit geestelijke onschuld en eveneens de onschuldigen de waarheden leren.
Dit is de geestelijke uitleg van die woorden en indien men deze dingen niet weet, wie zal dan weten wat er wordt verstaan onder een profeet en een gerechte opnemen in de naam van een profeet en een gerechte en dat zij het loon van een profeet en van een gerechte zullen ontvangen?
Het loon betekent de, tot in het eeuwige, aanblijvende liefde met de verkwikkingen ervan.
Bij dezelfde: ‘Vele gerechten en profeten hebben verlangd de dingen te zien die gij ziet, maar zij hebben niet gezien en de dingen te horen die gij hebt gehoord, maar zij hebben niet gehoord’, (Mattheüs 13:17).
Onder de profeten en de gerechten worden in de geestelijke zin al degenen verstaan die in de ware dingen van de leer en in het goede van het leven volgens die leer zijn en met zien en horen wordt aangeduid, verstaan en doorvatten, hier de innerlijke waarheden die voortgaan uit de Heer, want deze verstaan en doorvatten hervormen de mens, wanneer de mens die ook doet.
Dat de innerlijke waarheden die voortgaan uit de Heer, worden verstaan, is omdat de Heer toen Hij in de wereld was, die heeft geopend; in de letterlijke zin wordt verstaan de Heer zien en horen; maar omdat de Heer het Goddelijk Ware Zelf in de hemel en in de Kerk is, dus omdat alle Goddelijke waarheden uit de Heer zijn en Hijzelf die heeft geleerd en aanhoudend door het Woord leert, wordt met de Heer zien en horen aangeduid die dingen verstaan en doorvatten.
Bij Joël: ‘Ik zal Mijn Geest uitgieten over alle vlees, aldus zullen profeteren uw zonen en uw dochters; uw ouden zullen dromen dromen, uw jongelingen zullen gezichten zien’, (Joël 2:28).
Deze dingen betreffen de Komst van de Heer en de doorvatting van het Goddelijk Ware door degenen die de Heer opnemen en in Hem geloven; met de Geest die zal worden uitgegoten over alle vlees, wordt aangeduid, want dit wordt onder de Heilige Geest in het Woord verstaan; het Goddelijk Ware voortgaande uit de Heer; met profeteren wordt aangeduid de waarheden van de leer verstaan en leren; met dromen dromen wordt aangeduid de onthulling ontvangen en met gezichten zien worden degenen aangeduid die in de geestelijke aandoening van het ware en het goede zijn; met de ouden worden degenen aangeduid die in de wijsheid zijn en met de jongelingen zij die in het inzicht zijn.
Bij Amos: ‘De Heer Jehovih doet niet het woord, tenzij Hij Zijn verborgenheid zal hebben onthuld aan Zijn knechten de profeten; de leeuw brult, wie zou niet vrezen; de Heer Jehovih heeft gesproken, wie zou niet profeteren’, (Amos 3:7,8).
Met profeteren wordt hier eveneens aangeduid het Goddelijk Ware opnemen en dit onderwijzen, zie ook de ontvouwing hierover nr. 601.
Eendere dingen worden met profeteren en met de profeten aangeduid in het volgende in de Openbaring: Ik zal aan Mijn twee profeten geven opdat zij profeteren 1250 dagen, bekleed met zakken’, (Openbaring 11:3).

Elders: 'De tijd der doden om te richten en om het loon te geven aan Zijn profeten', (Openbaring 11:18).
Elders: 'De getuigenis van Jezus is de geest der profetie', (Openbaring 19:10).
Elders: 'Springt op, gij hemel, gij heilige apostelen en profeten, omdat God hun gericht heeft gericht', (Openbaring 18:20).
Dat onder de profeten diegenen worden verstaan die in de ware dingen van de leer zijn en in de abstracte zin de waarheden van de leer en dat onder profeteren wordt verstaan waarheden die opnemen en leren, vooral de Heer Zelf leren, zal men hierna zien.
Bij Amos: 'Amos zei tot Amazia: Jehovah nam mij aan achter de kudde en Hij zei: Ga heen, profeteer tegen Mijn volk Israël en gij zegt: Profeteer niet tegen Israël, noch druip tegen het huis van Izaäk; uw echtgenote zal in de stad hoereren, uw zonen en uw dochters zullen door het zwaard vallen en uw land zal met het snoer verdeeld worden', (Amos 7:15-17).
Met profeteren tegen Israël en druipen tegen het huis van Izaäk, wordt aangeduid diegenen berispen die van de Kerk in de valsheden van het boze zijn; profeteren betekent berispen en leren; en Israël en het huis van Izaäk betekenen de Kerk; aangezien het de valse dingen van het boze zijn waarover zij zullen worden berispt, wordt het gezegd tot Amazia, door wie de verdraaide Kerk werd uitgebeeld.
Dat zijn echtgenote zal hoereren, betekent de vervalsing en de echtbreuk van het Woord; dat de zonen en de dochters zullen vallen door het zwaard, betekent dat de waarheden en de goedheden van de Kerk zullen vergaan door de valsheden van het boze en dat het land met een snoer zal worden verdeeld, betekent dat de Kerk en alles van haar zal worden verstrooid.
Bij Hosea: 'Door een profeet deed Jehovah Israël opklimmen vanuit Egypte en door een profeet werd hij gehoed; tot toorn getergd heeft Efraïm met bitterheden; daarom zal hij diens bloeden op hem achterlaten', (Hosea 12:14,15).
Onder de profeet hier wordt in de naaste zin Mozes verstaan, door wie Israël uit Egypte werd uitgeleid en daarna behoed, maar in de geestelijke zin wordt onder de profeet de Heer verstaan ten aanzien van het Woord en onder Israël worden allen verstaan die van de Kerk in de ware dingen vanuit het goede zijn en onder Egypte wordt de natuurlijke mens verstaan, die, gescheiden van de geestelijke mens, verdoemd is.
Vandaar betekent, 'Door de profeet deed Jehovah Israël opklimmen vanuit Egypte', dat de Heer hen die in de waarheden vanuit het goede zijn, uitleidt vanuit de verdoemenis door het Goddelijk Ware, dat het Woord is en verder dat Hij hierdoor behoedt.
Tot toorn getergd heeft Efraïm bitterheden, betekent dat zij het Woord hebben verdraaid ten aanzien van het verstand ervan; met Efraïm wordt het verstand van het Woord aangeduid en met de bitterheden worden aangeduid de verdraaiingen en daaruit de valsheden, waaruit de onverkwikkelijke dingen zijn en daarom zal Hij diens bloeden op hem achterlaten, betekent de verdoemenis vanwege de echtbreuk van het Ware dat in het Woord is.
Bij dezelfde: 'Gekomen zijn de dagen van de bezoeking, gekomen zijn de dagen van de vergelding; zij, Israël, zullen bekennen; dwaas is de profeet en waanzinnig de man des geestes; hier vanwege de veelheid van de ongerechtigheid en grote haat; de wachter Efraïm met Mijn God; de profeet een vogelvangersstrik in al zijn wegen, een haat in het huis van zijn God', (Hosea 9:7,8).
Met de dagen van de bezoeking en van de vergelding worden de dagen van het Laatste Gericht aangeduid, wanneer de bozen straffen ondergaan, namelijk de vergelding, waaraan de bezoeking steeds voorafgaat.
Onder Israël, de profeet en de man des geestes, wordt niet verstaan Israël, een profeet en een man des geestes, maar al degenen die van de Kerk in de valsheden van het boze en in de boosheden van het valse zijn en deze leren en vanuit de letterlijke zin van het Woord bevestigen.
De valsheden van het boze worden aangeduid met de veelheid van de ongerechtigheid en de boosheden van het valse met de grote haat; met Efraïm, die de wachter met God is, wordt het

verstand van het Woord aangeduid, vandaar wordt hij genoemd wachter of verkenner; maar omdat diegenen het verstand van het Woord verdraaien die in de valse dingen van het boze en in de boosheden van het valse zijn en zo met geslepenheid verleiden, wordt daarom gezegd: de profeet een vogelvangersstrik en een haat in het huis van God.
Bij Ezechiël: 'Profeteer tegen de profeterende profeten van Israël en zeg tot de profeten vanuit hun eigen hart: Hoort het Woord van Jehovah, zo zegt de Heer Jehovih: Wee de dwaze profeten die heengaan achter hun geest en naar hetgeen zij niet gezien hebben.
Mijn hand zal zijn tegen de profeten, ziende ijdelheid en voorspellende leugen', (Ezechiël 13:2,3,9).
Onder de profeten worden hier en elders in het Woord in de naaste zin de profeten verstaan zodanig als zij zijn geweest in het Oude Testament, door wie de Heer heeft gesproken; maar in de geestelijke zin worden niet die profeten verstaan, maar allen die de Heer leidt; bij hen ook vloeit de Heer in en aan hen onthult Hij de verborgenheden van het Woord, hetzij zij die leren ofwel zij die niet leren; en daarom worden dezen met de profeten in de geestelijke zin aangeduid.
Maar onder de profeten die profeteren vanuit hun eigen hart en heengaan achter hun geest en die ijdelheid zien en leugen voorspellen, worden al degenen verstaan die niet geleerd en geleid worden door de Heer, maar door zichzelf en daarom hebben zij waanzin in plaats van inzicht en dwaasheid in plaats van wijsheid; want zij hebben de eigenliefde in plaats van de liefde tot God en de liefde van de wereld in plaats van de liefde tot de naaste en vanuit deze liefden wellen aanhoudend valsheden op.
Hieruit kan men zien, wat met die woorden in een reeks wordt aangeduid.
Bij Micha: 'Nacht zal u zijn voor gezicht en duisternis zal u opgaan voor voorspelling en de zon zal ondergaan over de profeten en zwart zal over hen de dag worden', (Micha 3:6).
Nacht zal u zijn voor gezicht, betekent dat verstand van het valse zal zijn voor verstand van het ware; duisternis voor voorspelling, betekent dat valse dingen zullen zijn voor onthulde waarheden; de zon zal ondergaan over de profeten en zwart zal over hen de dag worden, betekent dat niet langer enig licht uit de Heer en vanuit de hemel zal invloeien dat zal verlichten, maar donkerheid vanuit de hellen, die het verstand zal zwart maken.
Aangezien in vele plaatsen profeten worden vermeld en eenieder geen ander idee ten aanzien van hen opvatte dan zoals de profeten van het Oude Testament, door wie de Heer sprak tot het volk en door wie de Heer het Woord heeft gedicteerd en omdat het Woord in alle en de afzonderlijke dingen ook een geestelijke zin heeft, worden daarom in die zin onder de profeten al degenen verstaan die de Heer leert, dus allen die in de geestelijke aandoening van het ware zijn, dat wil zeggen, die het ware liefhebben omdat het het ware is, dezen immers onderwijst de Heer.
Hij vloeit in hun verstand in en verlicht en dit meer dan bij de profeten van het Oude Testament; dezen immers werden niet verlicht ten aanzien van het verstand, maar zij namen slechts met het gehoor de woorden op die gezegd of die geschreven moesten worden; ja zelfs verstonden zij ook niet de innerlijke zin ervan, te minder de geestelijke zin.
Hieruit kan vaststaan dat onder de profeten in de geestelijke zin al degenen worden verstaan die uit de Heer wijs zijn, hetzij zij ook onderwijzen of hetzij zij niet onderwijzen en omdat elke werkelijke geestelijke zin abstract is, dus niet gericht op de personen, plaatsen en tijden, wordt daarom met de profeet eveneens in de hoogste zin de Heer aangeduid ten aanzien van het Woord en ten aanzien van de leer vanuit het Woord en eveneens het Woord en de leer.
In de tegengestelde zin worden met de profeten de verdraaiingen en de vervalsingen van het Woord en de valsheden van de leer aangeduid.
Omdat deze dingen met de profeten in de ene en de andere zin worden aangeduid, zou ik alleen enige plaatsen willen aanvoeren waarin de profeten worden genoemd, onder wie al degenen worden verstaan die het Woord en de leer opnemen en leren en waarin de van de persoon afgescheiden zin het Woord en de leer worden verstaan en in de tegengestelde zin zij

die het Woord verdraaien en de valsheden van de leer onderwijzen en abstract genomen de verdraaiing van het Woord en het valse van de leer.
Bij Jesaja: 'Jehovah zal uit Israël uithouwen de kop en de staart; de oude en de geëerde van aangezichten is het hoofd, de profeet echter, de leraar der leugen, is de staart', (Jesaja 9:13,14).
Bij dezelfde: 'Jehovah heeft over u uitgegoten een geest der slaperigheid en Hij heeft toegesloten uw ogen, de profeten en uw hoofden, de zienden heeft Hij bedekt', (Jesaja 29:10).
Bij Jeremia: 'Zij verloochenen Jehovah toen zij zeiden: Hij is het niet en over ons zal niet het boze komen en het zwaard en de honger zullen wij niet zien, maar de profeten zullen zijn tot wind, ook is het woord niet in hen', (Jeremia 5:12,13).
Bij dezelfde: 'Gezonden heb Ik tot hen al Mijn knechten de profeten, dagelijks door vroeg op te zijn en te zenden', (Jeremia 7:25).
Bij dezelfde: 'Zo zei Jehovah Zebaoth tegen de profeten: Zie, Ik spijzigde hen met alsem en Ik zal hen drenken met wateren van gal, omdat van de profeten van Jeruzalem huichelarij is uitgegaan in het algehele land; let niet op de woorden van de profeten die u profeteren; ijdel maken zij u, het gezicht van hun harten spreken zij, niet vanuit de mond van Jehovah', (Jeremia 23:15,16).
Bij dezelfde: 'De profeten die geweest zijn vóór mij en vóór u van de eeuw aan, die hebben geprofeteerd over vele landen en over grote koninkrijken, ten aanzien van de oorlog en ten aanzien van het boze en ten aanzien van de pest; de profeet die profeteert over de vrede, wanneer het woord van de profeet zal gekomen zijn, zal gekend worden de profeet te zijn, dat God hem gezonden heeft', (Jeremia 28:8,9).
Bij Mattheüs: 'Wee u, gij geveinsden en farizeeën, omdat gij de graven van de profeten bouwt en de grafstenen van de gerechten versiert en zegt: Indien wij waren geweest in de dagen van onze vaders, dan zouden wij hun deelgenoten niet geweest zijn in het bloed van de profeten; aldus getuigt gij tegen uzelf, dat gij de zonen zijt van degenen die de profeten hebben gedood. Ik zend tot u profeten, wijzen en schriftgeleerden; gij nu zult ervan doden en kruisigen, opdat over u zal komen al het gerechte bloed vergoten over de aarde, van het bloed van Abel de gerechte af tot op het bloed van Zacharia, de zoon van Berechia, die gij hebt gedood tussen de tempel en het altaar; Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt en stenigt de tot u gezondenen', (Mattheüs 23:29 tot 37; Lukas 11:47 tot 51).
In deze plaatsen schijnt het alsof onder de profeten slechts profeten worden verstaan, door wie Jehovah, dus de Heer, gesproken heeft en dus dat de Heer onder de profeten doden slechts de moord op hen verstond; maar tevens verstond Hij het doden en het uitblussen van het Goddelijk Ware, opgekomen vanuit de vervalsing en de echtbreuk van het Woord; want onder de persoon en diens functie wordt in de geestelijke zin de zaak zelf verstaan, die de persoon heeft en die hij spreekt en dus onder de profeet het Goddelijk Ware of het Woord en de leer daaruit.
Omdat de functie van de persoon één handelt met de persoon, wordt daarom de zaak zelf die de profeet leert, onder hem verstaan.
Onder bloed vergieten wordt ook verstaan de ware dingen van het Woord echtbreken en omdat de Joodse natie zodanig was, wordt daarom gezegd: Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt en stenigt de tot u gezondenen, onder welke woorden in de geestelijke zin wordt verstaan dat zij uitblussen al het Goddelijk Ware dat vanuit het Woord bij hen is.
Omdat onder de profeet wordt verstaan het Goddelijk Ware dat het Woord is en vanuit het Woord in de Kerk en dit niet kan worden uitgeblust dan alleen door hen bij wie het Goddelijk Ware of het Woord is, zei de Heer daarom, 'dat het niet gepast is dat een profeet omkomt buiten Jeruzalem', (Lukas 13:33); onder Jeruzalem wordt de Kerk verstaan ten aanzien van de leer van het ware.
In het Woord wordt ook meermalen gezegd priester en profeet en onder de priester wordt daar verstaan, hij die daartoe leidt om te leven volgens het Goddelijk Ware en onder de profeet, hij

die dit leert; in deze zin worden priester en profeet genoemd in de volgende plaatsen, bij Jeremia: 'Niet zal vergaan de wet uit de priester of de raad uit de wijze of het Woord uit de profeet', (Jeremia 18:18).
Bij dezelfde: 'Te dien dage zal vergaan het hart van de koning en het hart van de vorsten en verbazen zullen zich de priesters en de profeten zullen zich verwonderen', (Jeremia 4:9).
Bij Ezechiël: 'Zij zullen het gezicht zoeken uit de profeet, maar de wet zal vergaan uit de priester en de raad uit de ouderen; de koning zal rouwen en de vost met verbijstering bekleed worden', (Ezechiël 7:26,27).
Onder het gezicht uit de profeet wordt het verstand van het Woord verstaan, onder de wet uit de priester worden de geboden van het leven verstaan, onder de raad uit de ouderen wordt de wijsheid daaruit verstaan, onder de koning en de vorsten wordt verstaan het inzicht door de waarheden uit het goede; dit is het geestelijke van deze woorden.
Bij Jesaja: 'De priester en de profeet dwalen door de sterke drank; zij zijn opgeslorpt door de wijn, zij dwalen af door de sterke drank, zij dwalen tussen de zienden, zij waggelen in het gericht', (Jesaja 28:7).
Bij Jeremia: 'Een verbijsterend en huiveringwekkend iets heeft plaatsgevonden in het land; de profeten hebben leugen geprofeteerd en de priesters heersen door hun handen en Mijn volk, zij hebben het aldus lief', (Jeremia 5:30,31).
Bij dezelfde: 'Van de profeet aan tot de priester toe doet eenieder de leugen', (Jeremia 8:10).
Bij dezelfde: 'Wanneer zij u zullen gevraagd hebben of een profeet of een priester, door te zeggen: Wat is het profetisch gezegde van Jehovah? Zo zegt tot hen: Ik heb u verlaten en de profeet en de priester', (Jeremia 23:33,34).
Bij Zefanja: 'De profeten lichtvaardigst, mannen der trouweloosheden, hun priesters ontwijden het heilige, gewelddadig verwringen zij de Wet', (Zefanja 3:4).
Bij Jeremia: 'De priesters zeiden niet: Waar is Jehovah; en zij die de Wet houden, erkenden Mij niet en de profeten profeteerden door Baäl; achter hen echter gingen zij die van geen nut zijn.
Beschaamd zijn zij, het huis Israëls, zijzelf, hun koningen, hun vorsten en hun priesters en hun profeten', (Jeremia 2:8,26).
Om nog meerdere plaatsen te vermelden, waar de profeten en tegelijk de priesters worden genoemd, ook daar worden onder de priesters degenen verstaan die het leven onderwijzen en die tot het goede leiden; en onder de profeten worden degenen verstaan die de waarheden leren, door welke zij moeten worden geleid.
In de abstracte zin echter wordt onder de priesters en onder het priesterschap het goede van de liefde verstaan, dus ook het goede van het leven en onder de profeten wordt het ware van de leer verstaan, dus het ware dat leidt tot het goede van het leven; in een woord, de profeten zullen leren en de priesters zullen leiden.
Bij Zacharia: 'Te dien dage zal Ik uitroeien de namen van de afgoden uit het land, opdat zij niet meer gedacht zullen worden en ook de profeten en de onreine geest zal Ik doen doorgaan uit het land; en het zal geschieden, wanneer zij, de man, meer zullen hebben geprofeteerd, zo zullen tot hem zeggen zijn vader en zijn moeder, die hem hebben gegenereerd: Gij zult niet leven; of hen zullen doorsteken zijn vader en zijn moeder die hem hebben gegenereerd.
Het zal te dien dage geschieden, de profeten zullen beschaamd worden, de man vanwege zijn gezicht, wanneer zij zullen geprofeteerd hebben en zij zullen geen rok van haar aandoen om te liegen; en hij zal zeggen: Niet een profeet ik, een man bebouwende het land ik, omdat een mens mij heeft verkocht van de knapenjaren aan', (Zacharia 13:2-5).
Dit betreft de Komst van de Heer in de wereld en de afschaffing van de uitbeeldende eredienst en ook van de valsheden waarvan de leer van de Kerk toen wemelde; want de Joodse natie bij wie die Kerk was, stelde de gehele eredienst in uiterlijke dingen en niets in de innerlijke, dat wil zeggen, in slachtoffers en dergelijke uiterlijke dingen en niets in de naastenliefde en het geloof, die innerlijke dingen zijn.

Vandaar bestonden de eredienst en de leer uit louter valsheden en de natie op zich beschouwd was afgodisch; de afschaffing van zulke dingen door de Heer wordt met die woorden beschreven van de profeet beschreven; en daarom wordt met, 'Ik zal de namen van de afgoden uit het land uitroeien, opdat zij niet meer gedacht zullen worden', aangeduid de afschaffing van de afgodische eredienst, dat wil zeggen van de louter uiterlijke eredienst zonder de innerlijke; met, 'Ik zal doen doorgaan de profeten en de onreine geest uit het land', wordt aangeduid, de afschaffing van de valsheden van de leer.
Daarmee, dat tot hem zullen zeggen zijn vader en zijn moeder die hem hebben gegenereerd, wanneer zij meer zullen hebben geprofeteerd: Gij zult niet leven, wordt aangeduid, dat de door de Heer in te stellen Kerk, die een innerlijke Kerk zal zijn, geheel en al de valsheden van de leer zal uitblussen, indien iemand die zou leren; met profeteren wordt aangeduid de valsheden van de leer onderwijzen; met vader en moeder wordt de Kerk aangeduid ten aanzien van het goede en ten aanzien van het ware: met de vader de Kerk ten aanzien van het goede en met de moeder de Kerk ten aanzien van het ware.
Met, 'gij zult niet leven', wordt uitblussen aangeduid; dit wordt ook daaronder verstaan dat zijn vader en zijn moeder die hem gegenereerd hebben, hem zullen doorboren; de afschaffing van de valsheden van de leer wordt ook verstaan onder, 'Beschaamd zullen worden de profeten, de man vanwege zijn gezicht en zij zullen geen rok van haar aandoen om te liegen'.
Onder de profeten en hun gezicht worden ook hier de valsheden van de leer verstaan en met een rok van haar aandoen om te liegen, wordt aangeduid de uiterlijke dingen van het Woord verdraaien zodanig als zij zijn in de uiterlijke of letterlijke zin van het Woord.
De rok van haar bij de profeten beeldde de laatste, dus letterlijke zin van het Woord uit, eender als het bekleedsel van Johannes de Doper uit kamelenhaar; daarmee dat hij zal gezegd hebben: Een man bebouwende het land ik, omdat een mens mij heeft verkocht van de knapenjaren aan, wordt aangeduid dat zij dit hebben van de Joodse Kerk, die alleen uiterlijk en niet innerlijk is geweest, omdat hij in haar is geboren en daarom aan haar is toegewezen.
Bij Daniël: 'Zeventig weken zijn besloten over uw volk en over de stad van uw heiligheid, om te voleinden de overtreding en om te verzegelen de zonen en om te verzoenen de ongerechtigheid en om aan te brengen de gerechtigheid der eeuwen en om te verzegelen het gezicht en de profeet en om te zalven het heilige der heiligen', (Daniël 9:24).
Deze dingen betreffen de Komst van de Heer, wanneer de ongerechtigheid voleindigd is, dat wil zeggen, wanneer er niet langer enig goede en ware in de Kerk over is; over het volk en over de stad der heiligheid, betekent over de Kerk en haar leer, die dan geheel en al verwoest en uitgeblust is.
Om te voleinden de overtreding en om te verzegelen de zonden, betekent wanneer allen in de Kerk in valsheden ten aanzien van de leer en in de boosheden ten aanzien van het leven zijn; want zoals eerder in dit artikel is getoond: de Komst van de Heer en met Hem het Laatste Gericht, is niet eerder daar, dan wanneer er niet langer enig ware van de leer en enig goede van het leven in de Kerk over is; en dit heeft het voorgaande als oorzaak, zie hiervoor, dat de rechtschapenen mogen worden gescheiden van de onrechtschapenen.
De gerechtigheid van de eeuwen aanbrengen, betekent het Laatste Gericht, wanneer aan eenieder vergelding plaatsvindt volgens zijn daden.
Het gezicht en de profeet verzegelen, betekent het einde van de vorige Kerk en de aanvang van de nieuwe, dus het einde van de uiterlijke Kerk, die uitbeeldend was voor de geestelijke dingen en de aanvang van de innerlijke, die geestelijk is.
Onder het gezicht en de profeet worden ook de valsheden van de leer verstaan en eveneens worden met dezelfde woorden aangeduid dat de Heer alle dingen zal vervullen die in het Woord over Hem zijn voorzegd.
Het heilige der heiligen zalven, betekent de verheerlijking van het Menselijke van de Heer door het één-zijn met het Goddelijke Zelf en eveneens betekent het daarna alle eredienst vanuit de liefde tot Hem.

Bij Mozes: Jehovah zei tot Mozes: Ik heb u gesteld tot een god voor farao en Aharon uw broeder zal u een profeet zijn', (Exodus 7:1); dat de Heer tot Mozes zei dat Hij hem had gesteld tot een god voor farao, was omdat Mozes de Wet uitbeeldde, waaronder het Goddelijk Ware wordt verstaan, dat ook in de geestelijke zin met god wordt aangeduid.
Mozes immers nam vanuit de mond van de Heer de woorden op die hij zou gaan zeggen aan farao en degenen die deze woorden opneemt, wordt een god genoemd; vandaar eveneens is het dat de engelen goden worden genoemd en vandaar eveneens betekenen zij de Goddelijke waarheden.
Dat Aharon diens profeet zou zijn, betekent dat hij het door Mozes opgenomen ware zou leren en aan farao zeggen, want met de profeet wordt, zoals eerder gezegd, aangeduid degene die het ware onderwijst en abstract genomen de leer van het ware, zie deze dingen uitvoeriger ontvouwd in 'Hemelse Verborgenheden', nrs. 7268,7269.
Uit hoofde hiervan is het dat de profeten van het Oude Testament de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van de leer van het Goddelijk Ware en dat de voornaamsten van hen de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Woord zelf, van waaruit de leer van het Goddelijk Ware is, zoals Mozes, Elia en Johannes de Doper en omdat de Heer het Woord is, dat wil zeggen, het Goddelijk Ware, werd daarom Hijzelf in de hoogste zin Profeet genoemd.
Aangezien Mozes, Elia en Johannes de Doper de Heer hebben uitgebeeld ten aanzien van het Woord, 'verschenen daarom Mozes en Elia, sprekend met de Heer toen Hij van gedaante was veranderd', (Mattheüs 17:3,4; Markus 9:4,5; Lukas 9:30) en daar wordt onder Mozes en Elia het Woord verstaan, zowel het historische als het profetische: onder Mozes het historische Woord en onder Elia het profetische Woord en de oorzaak hiervan was, dat de Heer, toen Hij van gedaante was veranderd, Zich vertoonde in de vorm waarin het Goddelijk Ware in de hemel is.
Dat Elia de Heer heeft uitgebeeld ten aanzien van het Woord, staat vast uit de wonderen die door hem zijn gedaan en met al deze wonderen worden zulke dingen aangeduid die van het Goddelijk Ware of van het Woord zijn; en omdat Johannes de Doper eender de Heer uitbeeldde ten aanzien van het Woord, werd hij daarom Elia genoemd, zoals vaststaat bij Maleachi: 'Zie, Ik zend u Elia de profeet, voordat de grote en verschrikkelijke dag van Jehovah komt en hij zal het hart van de vaderen bekeren tot de zonen en het hart van de zonen tot de vaderen; opdat Ik niet kome en de aarde sla met de ban', (Maleachi 4:5,6).
Eveneens wordt het openlijk gezegd, dat 'Johannes Elia was', (Mattheüs 11:14; 17:10-12; Markus 9:11-13).
Niet dat hij Elia was, maar dat hij iets eenders heeft uitgebeeld als Elia, namelijk het Woord en omdat het Woord leert, dat de Heer in de wereld zal komen en het eveneens in alle en de afzonderlijke dingen in de meest innerlijke zin over de Heer handelt, werd daarom Johannes vooruit gezonden om hen te leren dat de Heer zal komen, zie (Mattheüs 11:9,10; Lukas 1:76; 7:26).
Hieruit kan nu vaststaan, vanwaar het is, dat de Heer Profeet wordt genoemd, namelijk omdat Hijzelf het Woord was, dat wil zeggen het Goddelijk Ware Zelf, zoals kan vaststaan bij, (Johannes 1:1,2,14).
Dat de Heer Profeet wordt genoemd, omdat Hij het Woord was, staat vast bij Mozes: 'Een Profeet vanuit uw midden, vanuit uw broeders, zoals mij, zal u Jehovah uw God opwekken; Deze zult gij gehoorzamen; Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven, opdat Hij tot u zal spreken alles wat Ik Hem zal hebben geboden; de man die niet Mijn woorden zal hebben gehoorzaamd, die Hij zal spreken in Mijn Naam, Ik zal rekenschap van hem eisen', (Deuteronomium 18:15-19).
Dat er gezegd wordt dat Jehovah een Profeet zal opwekken zoals Mozes, was omdat Mozes de Heer heeft uitgebeeld ten aanzien van de Wet, dat wil zeggen, ten aanzien van het Woord, zoals eerder is gezegd en daarom ook wordt er van Mozes gezegd, 'dat Jehovah met hem sprak van mond tot mond en niet zoals met andere profeten door gezichten, dromen en

raadsels', (Numeri 12:1-8), waarmee ook het uitbeeldende van de Heer bij Mozes wordt beschreven.
De Heer immers heeft vanuit Jehovah, dat wil zeggen, vanuit het Goddelijke Zelf dat in Hem is vanuit de ontvangenis, met Zichzelf gesproken; dit wordt verstaan onder: Ik zal Mijn woorden in Zijn mond geven, opdat Hij tot u zal spreken alles wat Ik Hem zal hebben geboden en dit werd eveneens uitgebeeld bij Mozes, namelijk dat Jehovah van mond tot mond met hem sprak en niet op de wijze zoals bij de andere profeten.
Vandaar nu is het dat de Heer Profeet wordt genoemd, ook bij (Mattheüs 21:11Lukas 7:16; Johannes 7:40,41; 9:17).

625. Over de volken en natiën en tongen en vele koningen; dat dit betekent bij allen die in de ware en goede dingen ten aanzien van het leven zijn en tevens in de goede en ware dingen ten aanzien van de leer, volgens de godsdienst van eenieder, dus opdat het Woord zal worden geleerd ten aanzien van de goedheden van het leven en ten aanzien van de waarheden van de leer, staat vast uit de betekenis van de volken en de natiën, namelijk degenen die van de geestelijke Kerk en van de hemelse Kerk zijn.
Zij die van de geestelijke Kerk zijn, worden in het Woord volken genoemd, maar zij die van de hemelse Kerk zijn, worden natiën genoemd.
Zij die van de geestelijke Kerk zijn, die volken worden genoemd, zijn degenen die in de waarheden ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven zijn; en zij die van de hemelse Kerk zijn en die natiën worden genoemd, zijn degenen die in het goede van de liefde tot de Heer zijn en daaruit in het goede ten aanzien van het leven.
Maar over de betekenis van de volken en de natiën in het Woord, zie de nrs. 175, 331; en uit de betekenis van tongen en van vele koningen, dus zij die in de goede en de ware dingen ten aanzien van het leven en ten aanzien van de leer zijn, maar volgens de godsdienst van eenieder; de tongen immers betekenen de goede dingen van het ware en de belijdenis ervan volgens de godsdienst van eenieder, zie de nrs. 330, 455; en de koningen betekenen de waarheden die vanuit het goede zijn en vele koningen de verschillende waarheden die vanuit het goede zijn, maar volgens de godsdienst van eenieder; dat de koningen de ware dingen vanuit het goede betekenen, zie eerder de nrs. 31, 553.
Dat vele koningen betekenen verschillende waarheden die vanuit het goede zijn, is omdat de volken en de natiën buiten de Kerk, voor het merendeel in valsheden ten aanzien van de leer waren, maar toch werden, omdat zij het leven van de liefde tot God en van de naastenliefde jegens de naaste hebben geleefd, de valsheden van hun godsdienst door de Heer aanvaard als waarheden.
De oorzaak hiervan was dat van binnen in hun valsheden het goede van de liefde was en het goede van de liefde kwalificeert elk ware en dan maakt het valse waarvan deze mensen geloven dat het het ware is, ook het goede dat van binnen schuilt, zodat zij, als zij in het andere leven komen, de echte ware dingen doorvatten en die opnemen.
Bovendien zijn het waarheden die alleen schijnbaarheden van het ware zijn, zoals die ware dingen die in de letterlijke zin van het Woord zijn; die schijnbaarheden van het ware worden ook door de Heer als echte waarheden aanvaard, wanneer daarin het goede van de liefde tot de Heer is en het goede van de naastenliefde jegens de naaste.
Ook verstrooit bij hen van binnen het van binnen schuilende goede in het andere leven de schijnbaarheden en ontbloot het de geestelijke ware dingen, die de echte waarheden zijn.
Hieruit kan vaststaan, wat hier wordt verstaan onder vele koningen, maar over de valsheden waarin het goede is, dat bij de natiën is, zie 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem', nr. 21.
Uit hetgeen in dit artikel en uit het voorafgaande artikel is gezegd en getoond, kan vaststaan, dat daarmee, dat hij wederom moet profeteren over volken, natiën, tongen en vele koningen, wordt aangeduid dat het Woord nog moet worden onderwezen aan hen die in de goede en ware dingen zijn ten aanzien van de leer en van het leven daaruit; maar omdat gezegd wordt

‘over volken, natiën, tongen en koningen’, wordt met die woorden ook aangeduid, dat het Woord moet worden geleerd ten aanzien van de goede dingen van het leven en ten aanzien van de waarheden van de leer, want deze twee zijn het, die in het Woord in de gehele samenvatting bevat.

Deze zin is de zin van die woorden los van personen, die de waarlijk geestelijke zin is; de letterlijke zin in de meeste plaatsen heeft betrekking op personen en die worden ook genoemd; maar de echte geestelijke zin is volstrekt zonder aanzien van personen; de engelen immers, die in de geestelijke zin van het Woord zijn, hebben in de afzonderlijke onderwerpen die zij denken en spreken, niet enig idee van personen, noch van plaats, aangezien de idee van een persoon en plaats het denken begrenst en eindig maakt en daardoor maakt die wijze van denken deze ideeën natuurlijk; anders is het gesteld met de idee los van personen en plaatsen; vandaar is het, dat zij inzicht en wijsheid hebben en vandaar is het dat het inzicht van de engelen en de wijsheid van de engelen onuitsprekelijk is.

De mens immers is, zolang hij in de wereld leeft, in het natuurlijke denken en het natuurlijke denken heeft de ideeën vanuit personen, plaatsen en tijden, dus vanuit stoffelijke dingen en indien deze de mens zouden worden afgenomen, zou voor hem het denken vergaan die tot doorvatting komt, want zonder die dingen begrijpt hij hoegenaamd niets; maar het denken van de engelen is zonder ideeën vanuit personen, plaatsen, tijden en andere stoffelijke dingen; vandaar is het dat het denken van de engelen en de spraak daaruit onuitsprekelijk is en eveneens voor de mens onbegrijpelijk.

Niettemin komt de mens die in de wereld het leven van de liefde tot de Heer en het leven van de naastenliefde jegens de naaste leeft, na het heengaan uit de wereld in dat onuitsprekelijk inzicht en die onuitsprekelijke wijsheid; want zijn innerlijk gemoed, dat het gemoed zelf is van zijn geest, wordt dan geopend en dan denkt en spreekt de mens, wanneer hij een engel wordt, vanuit dat gemoed en als gevolg daarvan zulke dingen die hij in de wereld niet heeft kunnen uitspreken, noch begrijpen.

Een zodanig geestelijk gemoed, dat eender is aan het gemoed van de engelen, heeft ieder mens; maar in de wereld omdat dit gemoed door het stoffelijk lichaam spreekt, ziet, hoort en voelt, schuilt het binnen het natuurlijk gemoed of leeft het boven dit en van hetgeen daarin wordt gedacht, is de mens volslagen onwetend, want het denken van dat gemoed vloeit dan in het natuurlijk gemoed en vindt daar haar grens en maakt zich eindig en vertoont zich zichtbaar en begrijpelijk.

De mens weet niet, als hij in het lichaam in de wereld is, dat hij innerlijk dat gemoed en daarin het inzicht en de wijsheid van de engelen bezit; de oorzaak hiervan is dat alle dingen die daar worden gewikt en gewogen, in het natuurlijk gemoed invloeien, zoals gezegd en zo volgens de overeenstemmingen natuurlijk worden.

Deze dingen zijn hier gezegd, opdat men zal weten, hoedanig het Woord is in de geestelijke zin, namelijk wanneer deze zin volstrekt los is van de persoon en van plaatsen, dat wil zeggen, van zulke dingen die aan de stoffelijkheid van het lichaam en van de wereld hun hoedanigheid ontlenen.

Einde hoofdstuk 10